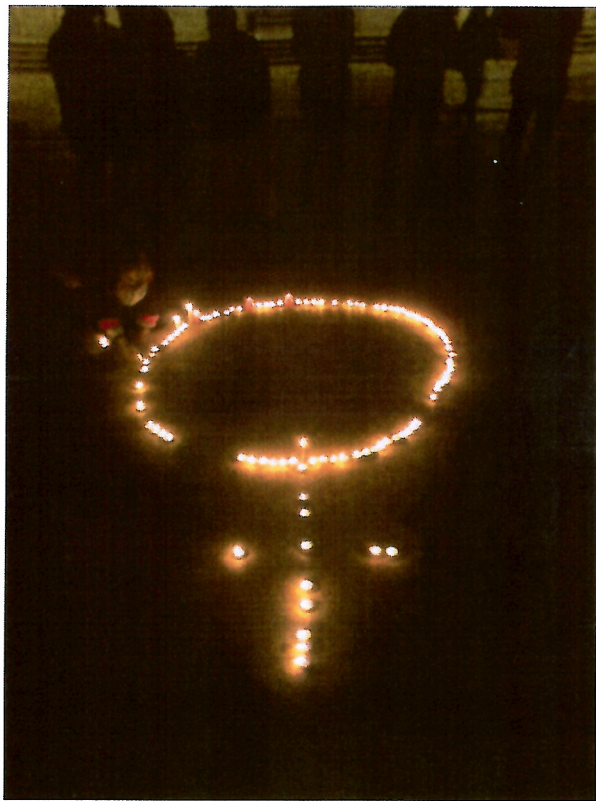

VIOLENCIA MASCLISTA

JUVENIL

PRESENTACIÓ

Aquest treball tracta sobre el sexisme juvenil. Un tema molt interessant i de gran ressò social que preocupa tant a homes com a dones.

Vaig escollir aquest tema perquè actualment presumim de viure en una societat igualitària sobretot pel que fa a les noves generacions i sobretot en l'àmbit de la igualtat entre homes i dones; però és aquesta la nostra realitat?

El paper de la dona al llarg de la història es caracteritza per un seguit de lluites constants pel reconeixement dels seus drets i la igualtat entre homes i dones; sobretot, dins d'una societat marcada per un sistema patriarcal.

En l'àmbit laboral, educatiu, econòmic, cultural, religiós, familiar, en els mitjans de comunicació, etc., la dona ha mantingut durant molts segles un paper d'inferioritat en el qual restava sotmesa a la voluntat de l'home, el qual tenia poder sobre aquesta.

Conseqüentment, davant d'aquesta gran desigualtat de sexes, s'han anat produint diversos moviments feministes sorgits a partir de la Revolució Francesa i la Revolució Industrial (s. XVIII i XIX) per aconseguir la igualtat sexual.

A poc a poc, les dones han aconseguit integrar-se en l'educació, tenir feines remunerades, el dret al vot, la independització econòmica...

Però malgrat tots aquest canvis, la dona segueix patint desigualtats en la nostra societat tot i que aquesta presumeix de ser totalment igualitària.

Per aquesta raó, homes i dones segueixen lluitant sobre aquest tipus de sexisme per tal d'obtenir una igualtat real i sincera; per a dur a terme aquesta igualtat, s'ha de produir un canvi profund en tots els àmbits: en l'educació, la remuneració del treball de la dona, el repartiment de les tasques de la llar, la imatge que difonen els mitjans de comunicació...

Però com que el tema del sexisme en la nostra societat ocupa un camp molt ampli, he decidit centrar-me concretament en l'àmbit de la violència masclista juvenil en les relacions de parella, ja que com a jove i dona que sóc, m'interessa conèixer aquesta realitat.

ÍNDEX

1. Objectius.	1
2. Metodologia.	2
3. Què és el masclisme?	3
3.1. Què és el micromasclisme?	3
4. Què és el feminisme?	4
5. Què és el sexisme?	4
6. Què és la violència masclista?	4
6.1. <u>Formes de violència masclista.</u>	5
6.2. <u>Àmbits de la violència masclista.</u>	5
6.3. <u>Factors favorables a l'aparició de la violència masclista en l'àmbit de parella.</u>	6
6.3.1. Altres factors d'influència.	8
6.3.2. Factors favorables a l'aparició de violència durant el festeig.	9
6.4. <u>Característiques de les parelles en que es dona aquest tipus de violència.</u>	10
6.4.1. Factors presents.	10
6.4.2. Característiques de l'agressor.	13
6.4.3. Característiques de la víctima.	14
6.5. <u>Fases del maltractament en parella.</u>	15
6.6. <u>Conflictes més freqüents en les parelles.</u>	16
6.7. <u>Val la pena aguantar?</u>	16

7. Què fer en cas de violència masclista?	17
8. Dia internacional de l'eradicació de la violència de gènere.	17
9. Com prevenir la violència.	19
9.1. <u>Tallers i institucions de prevenció</u>	
<u>contra la violència masclista.</u>	19
9.1.1. Talla amb els mals rotllos.	19
10. Els joves responen.	20
10.1. <u>Model enquesta.</u>	21
10.2. <u>Anàlisi dels resultats.</u>	24
11. Conclusions.	44
12. Valoració personal.	48
13. Bibliografia.	49

1. Objectius.

El mòbil principal d'aquest treball és esbrinar si aquesta societat, la qual presumeix de ser cada vegada més igualitària i menys sexista, realment ho és.

El primer objectiu que s'ha volgut assolir és, conèixer realment el significat de masclisme, feminisme, sexisme i violència masclista; saber quines formes d'aquesta última hi ha, àmbits que ocupa, factors que afavoreixen la seva aparició, les característiques de les parelles en les quals es dona i dels involucrats (agressors i víctimes), les fases d'aquest maltractament en la parella i els conflictes més freqüents en aquestes.

El següent objectiu a assolir ha estat realitzar un estudi estadístic i sociològic sobre la violència masclista en l'àmbit de parella per tal d'esbrinar si el jovent és o no masclista, si exerceix o pateix algun tipus de violència dins d'aquesta d'una manera conscient o inconscient, i així poder formular una hipòtesi sobre la societat juvenil actual en aquest àmbit.

També s'ha volgut aprofundir sobre un programa de prevenció com "Talla amb els mals rotllos" i informar-se sobre el Servei d'Atenció Psicològica del Institut Català de les Dones a dones maltractades, ambdós objectius mitjançant entrevistes a persones especialitzades.

2. Metodologia.

Per dur a terme aquest treball, s'han consultat diverses fonts: arxius d'Internet, llibres de sociologia, llibres sobre violència de gènere, tríptics informatius de campanyes preventives, estudis i notícies publicats en els mitjans de comunicació, etc.

Primerament, es va realitzar una recerca dels conceptes bàsics i claus per Internet per a obtenir una base sòlida per a realitzar el treball, més tard es consultaren llibres especialitzats en l'àmbit de la violència de gènere i en l'actitud dels involucrats, i també es van consultar llibres i portals d'Internet sociològics i d'estudis estadístic per a poder elaborar d'una manera més acurada l'estudi sociològic que es realitzaria posteriorment gràcies a la informació obtinguda de les diverses fonts.

Quan es va tenir un coneixement més profund i rigorós sobre el tema, es va elaborar una enquesta que es va passar a més de 160 joves (162 exactament) per tal de poder dur a terme un estudi sociològic i estadístic sobre la situació de la violència masclista en l'àmbit de parella dels joves i poder formular posteriorment una hipòtesi.

També es va assistir a un dels molts actes realitzats el 25 de novembre (dia internacional contra la violència de gènere) a la Plaça de la Font de Tarragona realitzat per Cau de Llunes.

Es va anar a l'Institut Català de la Dona al carrer Sant Francesc número 3 de Tarragona a fer un recull d'informació i a realitzar una entrevista a la doctora en psicologia Núria Vázquez i a demanar un contacte del programa "Talla amb els mals rotllos" per a poder realitzar una entrevista a una "tallerista" a la qual hi va accedir molt amablement la tortosina Anca Mihoc i així poder aprofundir sobre aquesta campanya i la seva forma de treballar.

Per poder analitzar aquesta situació en els mitjans de comunicació s'ha realitzat un seguiment de la premsa escrita i s'ha elaborat una notícia de l'acte presenciat el 25 de novembre a Tarragona.

Finalment, per a complementar tota la informació s'ha adjuntat un annex amb informació complementària, com el recull de la premsa escrita, les entrevistes...

3. Què és el masclisme?

És tota aquella actitud que per diverses raons, ja siguin històriques, culturals o religioses, mantenen certes societats i individus, i que consisteix en atribuir als homes una superioritat de valors, en tots els àmbits (econòmics, físics, intel·lectuals...) sobre les dones.

3.1. Què és el micromasclisme?

Consisteix en una sèrie d'estratègies utilitzades pels homes per a mantenir els seus privilegis respecte a les dones, reafirmar o recuperar el seu domini davant d'aquestes, o resistir-se a l'augment d'estatus d'aquelles dones amb les quals estan vinculats. Són "microviolències" que atempten contra l'autonomia personal de la dona. Hi ha tres tipus de micromasclismes:

- a) Els coercitius → es caracteritzen per l'ús de la força moral, psíquica, econòmica o personal per a intentar doblegar a la dona i convèncer-la de que no té raó. A llarg termini, aquest tipus d'estratègies fomenten l'inhibició en les dones i la falta de confiança en els seus propis criteris. Estratègies tals com la intimidació, la insistència abusiva que arriba a vèncer per cansament, el control dels diners, l'apropiació de la major part de l'espai...
- b) Els encoberts → són més subtils (inclús poden ser utilitzats de forma no conscient per part dels homes), per això poden ser també més eficaces. Les estratègies utilitzades estan destinades a fomentar la maternització de la dona per a que li doni prioritat al seu rol de cuidadora (se li exigeix que cuidi de la família d'ell o dels seus amics), és fa ús del paternalisme i altres estratègies per incrementar en la dona el sentiment d'immaduresa i dependència i la indulgència respecte els propis errors (senyalar que n'hi ha de pitjors).
- c) Els de crisi → són aquells que s'utilitzen quan es modifica el desequilibri establert en la parella; és quan l'estatus de l'home es veu perjudicat ja sigui per motius de salut, professionals, econòmics... En aquests casos, els homes intenten donar llàstima (comportaments autolesius), prometen un recolzament que no donen, es distancien emocionalment de la dona...

4. Què és el feminisme?

El feminisme és un moviment que té com a finalitat d'aconseguir la igualtat política, econòmica i jurídica de la dona respecte a l'home.

Aquest moviment va sorgir a partir del s.XVIII com una resposta al masclisme i la seva finalitat des de els seus inicis és d'igualtat i no pas de superioritat com tenen malentès moltes persones. És per tant, un moviment d'igualtat entre homes i dones i no pas un moviment que té com a objectiu la supremacia de la dona sobre l'home, no és un antònim de masclisme. Els moviments de superioritat femenina sobre els homes són anomenats moviments feminazis, o anarquia feminista.

Moltes associacions formen part d'aquest moviment per tal d'intentar aconseguir la igualtat en la societat actual; Cau de Llunes és una de les assemblees feministes que hi ha a Tarragona. (Vegeu Annex IV).

5. Què és el sexisme?

És una ideologia que sosté la divisió de les persones per raó de la diferència dels sexes i la creació de tres identitats (masculina, femenina i homosexual) i unes normes de comportament específica per a cadascuna d'aquestes.

6. Què és la violència masclista?

La llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista la defineix com aquella que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si és produït en l'àmbit públic com en el privat.

És un problema de gran ressò social ja que és patit per moltes dones malgrat que molts casos no surten a la llum perquè no són denunciats. Però estudis realitzats demostren que és un tipus de violència molt present en la societat actual. Actualment s'han realitzat diversos estudis socioculturals per comprovar l'abast d'aquest fenomen.

6.1. Formes de violència masclista.

La violència és pot adquirir diverses formes ja que un acte violent no és només una agressió física sinó que també es pot exercir de diverses maneres:

- Violència física→ qualsevol acte o omissió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.
- Violència psicològica→ tota conducta o omissió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaçes, humiliació, vexacions, exigència, obediència, submissió, coerció verbal, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat.
- Violència verbal→ tipus de violència psicològica que consisteix en insultar la víctima per produir en ella un sentiment de vulnerabilitat, inferioritat, inutilitat, baixa autoestima, etc.; per a que aquesta resti submissa.
- Violència sexual i abusos sexuals→ qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.
- Violència econòmica→ privació intencionada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs filles o fills, i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.

6.2. Àmbits de la violència masclista.

La violència masclista és pot donar en diversos àmbits: en el de parella, el familiar, el laboral i en l'àmbit social o comunitari:

- Violència en l'àmbit de parella→ consisteix en la violència física, psicològica, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.
- Violència en l'àmbit familiar→ consisteix en la violència física, sexual, psicològica i econòmica exercida contra les dones i les menors d'edat en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. Però no s'hi inclou la violència exercida en l'àmbit de parella.

- Violència en l'àmbit laboral→ consisteix en la violència física, sexual o psicològica que es pot produir en el centre de treball i durant la jornada laboral, o fora del centre de treball i de l'horari si té relació amb la feina.
- Violència en l'àmbit social o comunitari→ comprèn les agressions sexuals, l'assetjament sexual, el tràfic i explotació sexual de dones i nenes, mutilació genital femenina o risc de patir-la, matrimonis forçats, violència derivada de conflictes armats i violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones (avortaments selectius, esterilitzacions forçades...).

6.3. Factors favorables a l'aparició de la violència masclista en l'àmbit de parella.

Dins de la parella, la violència es veu propiciada per l'experiència i per determinades característiques de l'individu, per les normes de cultura en la que està immers i les condicions en les que viu, per la dinàmica de la seva relació, etc. Malgrat que ningú està abocat a la violència de manera irremeiable les manifestacions de violència es presenten associades a diverses circumstàncies desfavorables com:

- L'aïllament social→ És considerat com l'absència o l'escassetat de xarxes socials (carència d'amics o relacions poc satisfactòries amb les famílies de procedència). Aquest aïllament, apareix reiteradament com un dels factors amb major pes predictiu respecte a les diferents manifestacions de violència familiar. Així, sembla clar que l'aïllament pot augmentar l'estrès al que es veuen sotmeses les parelles, fins el punt de deteriorar dramàticament la seva convivència. Però aquest fet no constitueix sempre un antecedent a la violència, sinó que pot arribar a ser una conseqüència de la mateixa.
- El consum d'alcohol o de drogues→ que augmenten la inestabilitat emocional dels consumidors fent-los més hostils, impulsius i agressius. No obstant, són usats com una excusa dels agressors que disposen així d'una coartada davant els demés i la pròpia víctima.
- Els problemes econòmics→ el fet que l'home es trobi en situació d'atur, tingui dificultats econòmiques, pateixi una clara insatisfacció laboral... crea en ell una situació d'inferioritat, de vulnerabilitat i d'impotència en la que la única manera de sentir-se superior i és exercint algun tipus de violència contra la dona com menysprear-la, infravalorar-la...

- La gelosia→ és un sentiment recelós del qui tem que un altre li pot ser preferit. Tradicionalment s'ha considerat com un sentiment universal i innat, actualment però, alguns psicòlegs creuen que aquest sentiment és d'origen cultural. Per a la majoria de les persones la gelosia constitueix un estat passatger, que irromp quan una relació important es veu amenaçada. Per d'altres, es pot convertir en una resposta arrelada, aliena al comportament de la parella, fruit de la seva pròpia inseguretat. Aquesta, no és necessàriament un indicador d'amor, tal i com s'ha cregut durant molt temps. Cal destacar que constitueix el motiu més freqüent d'agressió entre les parelles joves.
- Cultura→ La violència en la parella és, sens dubte, producte de la desigualtat mantinguda i reforçada a través dels segles entre homes i dones. És per tant un fenomen d'arrels culturals que donen lloc a una estructura social basada en el sexisme, en el poder atorgat als homes i en la desvalorització i submissió de les dones.

Històricament, les dones han estat socialitzades per a la vida domèstica (cuidar als fills, ancians, malalts, etc.) i els homes per a la vida pública, el treball assalariat i la gestió de la política, l'economia, la ciència i la cultura. I per complir aquestes funcions, homes i dones han desenvolupat diferents capacitats i valors relacionades amb aquestes activitats. (Vegeu frases masclistes al llarg de la història a l'Annex VIII).

La cultura femenina i masculina no són només diferents sinó que són desiguals, ja que s'ha mantingut una relació de poder i domini de la figura masculina sobre la femenina.

L'herència cultural ha estat responsable de legitimar les agressions masculines tanmateix com tot tipus de desigualtat per qüestió de sexe, fet que a provocat que persones segueixen justificant la violència en cas d'infidelitat femenina en algunes cultures.

Tal com remarca la tallerista Anca Mihoc, "*Cada societat té unes idees preconcebudes del què han de fer les dones i els homes, de la manera d'organitzar la seva vida i desenvolupar les seves capacitats, tot en funció del seu sexe. Aquests rols de gènere determinen uns models de conducta diferents per a dones i homes, comportaments que arriben a ser considerats (erròniament) com a propis inclòs a vegades es pensa que venen determinats genèticament*". (Vegeu entrevista a l'Annex I).

Dins dels contextos més extremistes, s'ha considerat que la dona és una possessió de l'home i que la ruptura del compromís no canvia aquesta situació. Per això, molts agressors són ex-parelles de la víctima perquè consideren que aquesta persona els pertany i que com a tal, no pot iniciar relacions amb una altra persona que no siguin ells. (Vegeu notícies a l'Annex IX).

6.3.1. Altres factors d'influència.

A part de les circumstàncies desfavorables que poden propiciar la violència dins d'una parella anteriorment esmentades, també s'han de tenir en compte altres factors que poden influir en un a exercir aquest tipus de violència:

- Mitjans de comunicació→ En els mitjans de comunicació és produeix habitualment una cosificació de la dona, col·locada en un paper d'objecte i de reclam per a qualsevol tipus de producte, així com l'obligació de ser una dona perfecta i moderna. La imatge transmesa per aquests mitjans de la dona moderna és aquella que treballa fora de casa, és bona mare i la parella perfecta, bona treballadora en l'empresa, sexualment activa i amb un cos perfecte.

Habitualment en els diaris, els telenotícies, a la ràdio i als diversos mitjans de comunicació surten notícies de dones que han estat assassinades en mans de la seva parella o ex-parella però només aquests casos són les que se senten, quan en realitat aquest tipus de violència es dona en molts més àmbits, de moltes més maneres i són patides per moltes més dones; és per això que els mitjans de comunicació no mostren la situació real d'aquest problema sinó només els casos en el que hi ha una víctima mortal.

Malgrat aquest fet desfavorable a la conscienciació de la població d'aquest fenomen, cal remarcar que en aquests mitjans també es fan públics els resultats d'estudis sociològics realitzats per entitats de prevenció o associacions en contra de la violència de gènere, els quals són molt importants per adonar-nos de la situació real de la societat i de que aquest problema encara és greument present. El moment en el que la *media mass* parla més d'aquest tipus de violència són les setmanes al voltant del 25 de desembre (dia internacional contra la violència de gènere).

També cal remarcar la presència de campanyes publicitàries en contra de la violència de gènere realitzades per les institucions governamentals com el govern espanyol o la Generalitat, i d'altres institucions actives en aquesta lluita, com el programa de prevenció "Talla amb els mals rotllos".

- Àmbit familiar i cultural→ el repartiment desigual de les tasques domèstiques segueix present en l'actualitat i es segueixen mantenint els rols en el que les dones desenvolupen un paper de cuidadora i l'home un paper de proveïdor de les necessitats materials familiars.

Aquesta visió tradicional dels rols domèstics perjudica el desenvolupament de la dona i l'home com a iguals. Malgrat que en l'actualitat aquest repartiment de tasques domèstiques i familiars estan canviant, encara queda un llarg procés de canvi ja que a la dona se li segueix atribuint qualitats en l'àmbit de la llar i en l'home en l'àmbit laboral. Per a dur a terme aquest canvi d'una forma completa, és necessària la implicació d'homes i dones i que ambdós estiguin disposats a realitzar un repartiment igualitari de les tasques domèstiques i familiars.

- Àmbit educatiu→ tant a l'escola, com els mitjans d'educació o la vida diària és fa ús d'un vocabulari sexista en el que malgrat tenir mots amb flexió de gènere i de nombre, per a referir-nos a col·lectius s'usen els mots masculins, discriminant així la dona. Aquest vocabulari sexista també es veu reflectit en expressions, refranys, acudits, dites populars, pirops...; de la mateixa manera que alguns adjectius referits al sexe masculí són bons, i l'adjectiu en femení té

un mal significat com per exemple, en castellà l'expressió "*hombre de la vida*" significa home amb gran experiència i en canvi, "*mujer de la vida*" vol dir prostituta.

Per a aconseguir la igualtat en aquest àmbit és necessari un canvi profund i molt difícil de tota la societat, els mitjans de comunicació, etc. Es tracta d'un pas molt difícil però no impossible que com tot, amb força de voluntat i consciència social és possible d'assolir.

6.3.2. Factors favorables a l'aparició de violència durant el festeig.

Les parelles més joves tenen major risc de patir episodis violents ja que és més probable que siguin més immadurs i impulsius i que, conseqüentment, tinguin dificultats per adaptar-se a la convivència.

La violència sol aparèixer en les relacions de forma gradual, a mesura que augmenta el compromís entre els membres de la parella. Per tant, es consideren perillosos els intents de control i aïllament, l'agressivitat, el menyspreu i la humiliació, la manipulació i la negació dels errors:

- Els intents de control i aïllament → vol saber tot el que la seva parella fa, exigeix explicacions per tot, formula prohibicions i amenaces, imposa regles, pretén que no tingui secrets per a ell, critica a les persones amb les quals es relaciona la parella, exigeix que li dediqui la major part del seu temps...
- L'agressivitat → es mostra enfadat amb freqüència, es verbalment agressiu...
- El menyspreu i l'humiliació → deixa de parlar a la parella, desapareix sense donar explicacions, arriba tard, es burla, utilitza el que sap d'ella per fer-li retrets, es mostra seductor amb altres persones per fer-li mal...
- La manipulació → li posa trampes per a esbrinar si menteix o veure fins a quin punt l'estima, menteix...
- La negació dels errors → no demana perdó, es nega a discutir les qüestions que preocupen a la seva parella, l'acusa i la culpabilitza...

6.4. Característiques de les parelles en que es dona aquest tipus de violència.

6.4.1. Factors presents.

a) Desig de controlar la parella.

El desig de controlar a la parella pot anar associat igualment a un tipus concret de gelosia, de caràcter crònic. La violència que es desenvolupa després de la ruptura pot ser una resposta davant la frustració per el que s'ha perdut.

Els nois solen responsabilitzar a les noies per aquests conflictes, ja que consideren que acostumen a comportar-se d'una manera provocativa.

b) La violència viscuda dins del context familiar.

L'hipòtesi de la transmissió afirma que haver observat la violència marital dels progenitors fa més probable que els fills es comportin també de forma violenta en les seves relacions de parella. No obstant, no es tracta d'una condició necessària o suficient per a dur a terme el maltractament.

S'ha acceptat que les persones tenen escassa capacitat per defensar-se de la seva experiència propera i que, per tant, estan abocades a reproduir el que han observat en l'entorn familiar. Però els fills no es limiten a copiar les conductes que observen, sinó que el seu comportament del futur també dependrà en gran mesura de com interpreti els conflictes dels seus progenitors.

Cal fer esment que la vulnerabilitat disminueix entre aquells joves que gaudeixen d'un bon rendiment acadèmic.

Si una persona és etiquetada de violenta només perquè han crescut en aquest tipus d'ambient, aquesta pot assumir les característiques que se li atribueixen com part de la seva identitat (sóc violent) o la gent no li donarà el mateix tracte que als demés, fet que pot provocar una reacció confirmatòria per part de la persona etiquetada. Aquest procés s'anomena autocomplerta, que explica com s'indueix a les persones etiquetades a confirmar el que s'espera d'ells.

Els factors que potencien el risc de transmissió de les agressions són el sexe de l'observador i del model, malgrat que la repetició de la violència de parella és més freqüent en els homes que en les dones; altres factors són la freqüència i la gravetat de la violència observada i el tipus d'implicació en la violència dels progenitors (observadors o víctimes del maltractament).

Els homes més tradicionals tenen major probabilitat de comportar-se violentament quant més violents han estat els seus pares i quant més responsabilitzen a les seves mares pels conflictes dels seus progenitors.

c) Les actituds tradicionals respecte als rols de gènere.

Segons una classificació que va realitzar Johnson M. P.*¹, es poden distingir dos tipus de violència de parella:

1. El terrorisme parcial en el que els individus tenen un sistema de creença tradicional, que els permet mantenir una imatge devaluada de les dones i practicar un tipus de violència sistemàtica.

Aquesta forma d'agressió té conseqüències devastadores degut a la seva reiteració i a que sol anar acompanyada de diferents estratègies de violència psicològica (burles amenaques, etc.)

2. Una violència molt més freqüent en la qual els agressors no presenten actituds conservadores extremes però justifiquen l'ús de la violència quan s'enfronten a un conflicte en la seva relació.

d) Una visió excessivament romàntica de les relacions amoroses.

Per a molts experts, l'amor no és només una emoció a la qual desperten les persones en arribar a l'adolescència, sinó que també és el resultat d'un estil afectiu per al que ens preparam des de la nostra infància, anomenada teoria de l'afecció*²,

*¹ Johnson, M. P., 1995, "Patriarchal terrorism and common couple violence: Two forms of violence against women". Journal of Marriage & The Family, 57, 283-294.

*² Teoria de l'afecció → desenvolupada per John Bowlby i Mary Ainsworth a l'article "The nature of the child's tie to his mother" publicat el 1958.

aquesta teoria defensa que el tipus de relacions que s'estableixen dins de la família marcaran l'actitud i conducta de l'infant cap a altres persones en un futur.

També afirma que moltes parelles joves no parlen amb la seva parella respecte al que esperen de la seva relació; n'hi ha que creuen que enamorar-se significa haver trobat la seva "ànima bessona" i que no necessiten explicar-se res, que només amb mirar-se ja comprenen el que senten.

Segons aquesta teoria hi ha diferents tipus de classificació de formes d'afecció, entre les quals destaquen dues:

1. La classificació d'Ainsworth (1978), que senyala tres estils bàsics:
 - Segur → aquests, mostren una major autonomia abans de viure en parella, són més selectius abans de comprometre's i gaudeixen de més intimitat i compromís dins de la relació.
 - Ansiós-ambivalent → els subjectes es caracteritzen per seleccionar precipitadament a la seva parella i creure que l'amor és el més important en la vida, es senten menys estimats i mantenen relacions més inestables.
 - Insegur-evitant → tendeixen a evitar el compromís, manifesten major nivell d'autonomia, es separen amb més facilitat i consideren que l'amor no existeix.
2. La classificació de Bartholomew i Horowitz (1991) senyala quatre estils, les quals sorgeixen al combinar dos dimensions afectives (la consideració d'un mateix –digne d'amor o no-, i la consideració de l'altre –disponible o rebutjador):
 - Segur → són aquells que tenen una bona autoimatge i consideren positivament els demés.
 - Preocupat → tenen una visió negativa d'ells mateixos.
 - Poruc → tendeixen a evitar les relacions.
 - Fugissers-absents → són aquells que tenen una pobre visió dels demés i una elevada consideració d'ells mateixos.

Una altra teoria és la que fa Ojeda (1998) que identifica ser estils d'afecció: por-ansietat, insegur-gelós, segur-confiat, realista-racional, independent-distant, distant-afectiu i depenent-ansiós.

La manera d'entendre les relacions amoroses tindrà un paper important en el desenvolupament d'aquestes. Per exemple, un romanticisme desmesurat es pot convertir en un perill seriós per a la parella ja que la creença de "l'amor ho pot tot" porta a algunes joves a considerar que els seus esforços aconseguiran resoldre qualsevol inconvenient que sorgeixi en la relació. El rebuig o les agressions poden ser interpretades com un obstacle a vèncer.

D'aquesta manera, el romanticisme facilita el manteniment de les relacions potencialment destructives.

6.4.2. Característiques de l'agressor.

Els homes agressors, no tenen un tret físic, o un comportament especial que els identifiqui, tampoc són malalts mentals. Solen ser persones de valors tradicionals per als quals tot el masculí (força, poder, èxit, competitivitat...) està per sobre del femení (sensibilitat, afecte, docilitat...). A més a més, desitgen mantenir per tots els mitjans aquest poder utilitzant la violència psicològica i física o l'agressió sexual. La violència s'aprèn, sobretot, observant models significatius, és a dir a pares, germans, persones properes, etc.

Els agressors tendeixen a presentar una major necessitat de control sobre els demés que altres persones. Abans d'exercir la violència poden intimidar, amenaçar, aïllar, etc.. Per a ells, la companya és algú a qui han de controlar, i com a part d'aquest control apareix la gelosia, l'aïllament de la parella i el manteniment de la seva dependència.

Molt agressors, tenen dificultats per expressar els seus sentiments perquè ho consideren com un signe de debilitat, la qual cosa comporta que els conflictes els solucionin d'una manera violenta perquè no els saben resoldre d'una altra forma; això provoca que se sentin emocionalment aïllats perquè no saben com expressar els seus problemes o sentiments.

Solen tenir una autoestima molt baixa (valoració negativa d'ells mateixos) fet que els fa susceptibles a altres problemes d'integració, però també poden tenir una autoestima elevada o inestable; una imatge inflada d'ells mateixos, que pateix cada cop que els seus èxits no corresponen amb les seves expectatives, o quan l'estatus de la seva parella millora. Aquestes persones tendeixen a creure que han de mantenir una posició relativa superior a la de la seva parella, i utilitzen la violència quan aquesta posició es veu amenaçada. Però el nivell d'autoestima no és en si l'element més rellevant per predir aquest tipus de comportament, sinó les condicions que suposen un perill per a la mateixa.

Altres característiques dels agressors són: una història prèvia de maltractament, disharmonia i ruptura familiar, que tinguin escasses habilitats socials, pateixin problemes psicològics o una escassa tolerància a l'estrès.

Malgrat que no existeix un únic tipus d'agressor (de la mateixa manera que és possible que els antecedents de la violència no siguin els mateixos en tots els casos),

tots els agressors comparteixen un sistema que els porta a traslladar la responsabilitat de les seves agressions a la víctima. Fet que es veu potenciat per l'existència d'actituds misògines (actituds d'aversiò, repugnància, repulsiò violenta envers a les dones).

Els principals mecanismes de defensa que solen utilitzar els agressors són:

- Negació: "Jo no he fet res. No la vaig tocar".
- Minimització: "Només la vaig apartar perquè em deixés en pau".
- Racionalització: "De vegades he de ser ferm, però sé controlar-me en aquestes situacions".
- Projecció: "Tota la culpa és d'ella, que no para de provocar-me".
- Desviació: "El problema és que estic sense treball".
- Amnèsia: "No puc recordar si vaig arribar a pegar-li".

6.4.3. Característiques de la víctima.

De la mateixa forma que els agressors, les víctimes no tenen un perfil exacte que segueixin totes les dones maltractades però si que es poden establir en general quines són les característiques psicosocials d'aquestes.

Acostumen a tenir una prèvia història de maltractament en la seva infància, una baixa autoestima, carències afectives i escasses habilitats socials.

Les situacions de maltractament prolongades provoquen el minvament de l'autoestima de la dona; els seus sentiments cap a l'agressor són ambivalents ja que sent ràbia cap a ell en els períodes de maltractament però també sent afecte pels períodes en que no la pateix.

Aquesta víctima té un sentiment d'indefensa, se sent desprotegida i espantada davant la por de ser agredida novament per la parella però no es veu preparada per afrontar la soledat en el cas d'abandonar la parella.

Hi ha dones que han arribat a limitar el seu desenvolupament personal per adaptar-se a la norma, que els aconsella no destacar per damunt de la seva parella.

Les dones més vulnerables a patir maltractament són aquelles que manquen de recolzament familiar o social davant a la seva parella que si que en té. Per tant, les dones que tenen menys riscos a patir aquest tipus d'agressions són aquelles que poden comptar amb algun tipus de recolzament familiar o social.

6.5. Fases del maltractament en la parella.

Les agressions dins la parella solen iniciar-se, generalment, en el festeig o a l'inici de la convivència, a través de comportaments abusius i no respectuosos, com intentar controlar amb qui es relaciona ella, criticar la seva forma de vestir, comparar-la amb altres dones, explosions de gelosia, pressions per mantenir relacions sexuals, prometre canvis que mai compleix... Totes aquestes conductes abusives es fan cada vegada més freqüents i extremes.

Aquelles dones que accepten les primeres agressions, solen entrar en un espiral que les porta a poc a poc cap a majors nivells de violència i els fa perdre la perspectiva sobre la situació que viuen.

Una de les raons principals per les quals habitualment la violència es manté és perquè passa d'una forma cíclica. Les fases d'aquest cicle van ser determinades per Leonor Walker, antropòloga que formulà la teoria del "cicle de la violència"*³.

L. Walker afirma que la violència es manifesta al llarg de tres fases:

1. Fase de tensió→ en aquesta fase s'acumula la tensió, resultat de l'augment de conflictes en la parella. L'agressor és hostil malgrat no demostrar-ho amb violència física; en aquesta fase, la víctima intentarà calmar-lo i evitarà fer allò que a ell li pugui molestar, creient erròniament, que pot controlar-lo
2. Fase d'agressió→ és el resultat de la tensió acumulada a la primera fase. En aquesta segona fase, es perden completament tota forma de comunicació i enteniment en la parella, fet que provoca que l'agressor utilitzi la violència mitjançant agressions verbals, psicològiques, físiques o sexuals. La descàrrega d'agressivitat alleuja la tensió de l'home. Pot ser que la dona intenti tranquil·litzar a l'agressor, sent amable i servicial o tenint relacions sexuals o, en altres ocasions, amenaçar amb abandonar-lo.

En aquesta fase, les víctimes solen denunciar les agressions o sol·licitar ajuda.

3. Fase de conciliació o "lluna de mel"→ durant aquesta etapa, la tensió i la violència desapareixen i l'home es mostra penedit pel que ha fet tot prometent-li a la víctima que ha canviat. Aquesta fase també s'anomena "lluna de mel" perquè l'home es mostra amable com a l'inici de la relació. Sovint, la víctima dóna a l'agressor una segona oportunitat creient en les seves promeses.

*³Cicle de la violència→ definit per Leonor Walker el 1979 al llibre "*The battered woman*" (*Les dones maltractades*).

En aquesta fase és més difícil que la dona intenti de posar fi a la seva situació, perquè encara que és conscient que les agressions es poden tornar a repetir, en aquest moment veu la millor cara del seu agressor, fet que alimenta la seva esperança de que el pot fer canviar.

Aquesta última fase, donarà pas a una nova fase de tensió. El cicle es repetirà varies vegades i de mica en mica, la última fase s'anirà escurçant i les agressions cada cop seran més violentes; quan aquest cicle s'ha repetit varies vegades, la tercera etapa desapareix i començarà l'etapa de tensió immediatament després de la fase d'agressió.

6.6. Conflictes més freqüents en les parelles.

Segons diversos investigadors, la violència manifestada pels joves, d'un i altre sexe no són comparables ja que els motius que la desencadenen solen ser diferents. Però s'ha indicat que les dones tendeixen a usar la violència com autodefensa i/o mostra de frustració, mentre que els homes l'utilitzen més sovint per a controlar la seva parella.

També s'ha trobat que molts dels incidents violents estaven relacionats amb demandes de caràcter sexual per part dels homes i que gran part de les agressions femenines començaven com autodefensa.

6.7. Val la pena aguantar?

Aquesta és la pregunta que els hi passa pel cap a moltes joves després de patir algun tipus de maltractament per part de la seva parella.

Cal tenir en compte que si les agressions es manifesten des del principi de la relació, és casi segur que continuïn posteriorment; i també que la violència sol aparèixer de manera gradual; conseqüentment, quan més temps passa abans de la primer episodi violent, és més probable que el vincle perduri perquè un cop s'ha aconseguit cert nivell d'implicació és fa més difícil prendre la decisió. Un error molt freqüent és pensar que tot s'arreglarà amb el temps, que la relació serà més satisfactòria en un futur.

Per a trencar la relació, el primer que es necessita és tenir una percepció clara de quina és la situació en la qual s'està vivint i quines són les conseqüències de mantenir el compromís.

Les joves que han crescut en llars sense violència poden tardar en adonar-se del significat de cert tipus "d'accidents". En canvi, les dones que han crescut en ambients violents són capaces d'anticipar la violència amb major facilitat però tanmateix, per a

elles al violència pot ser tan "normal" que ni tan sols es preguntin si les relacions poden ser d'una altra manera.

Tots aquests factors mostren la importància de trencar amb aquesta relació en el primer moment en que es mostren qualsevol signe de maltractament sigui del tipus que sigui ja que la relació en la parella només pot anar a pitjor.

7. Què fer en cas de violència masclista?

Davant d'aquesta problemàtica és important que la víctima pugui anar a un servei especialitzat a parlar i orientar-se, pot anar-hi sola o acompanyada per algun familiar o amic. És important que una persona propera se l'escolti sense jutjar-la ni dir-li què ha de fer i la pugui acompanyar al recurs necessari en aquest primer moment.

La Generalitat de Catalunya ofereix una sèrie de serveis i recursos d'atenció a les dones que es troben en aquesta situació. El telèfon 900900120 atén a les dones en situació de violència i funciona tots els dies de l'any durant les 24 hores, és un servei gratuït i confidencial que informa, assessora i facilita la denúncia dels casos de violència contra les dones.

Com també ha informat la Doctora Núria Vázquez, les víctimes poden trucar al 016 que els indicaran dels punts d'atenció de la seva zona com l'Institut Català de les Dones ofereix servei d'orientació jurídica i psicològica a les dones maltractades. (Vegeu entrevista sobre aquest servei a la Dra. Núria Vázquez a l'Annex II).

8. Dia internacional de l'eradicació de la violència de gènere.

El 25 de novembre, és el dia internacional de l'eliminació de la violència contra les dones; aquest dia té l'origen en l'assassinat a garrotades de les germanes Mirabal (Minerva, Patria i Maria Teresa), activistes polítiques, per ordre del dictador Rafael Trujillo de la República Dominicana, el 1960. La commemoració data del "Primer Encuentro Feminista de Latinoamérica i del Caribe" a Bogotà l'any 1981.

Cada any a diverses ciutats d'arreu del món, es realitzen diversos actes socioculturals per a afavorir la sensibilització i la prevenció d'actituds que fomentin aquest tipus de violència.

A la ciutat de Tarragona també s'hi van realitzar diversos actes (vegeu a l'Annex III) , dels quals destacarem el dut a terme per l'Assemblea Feminista Revolucionària de Tarragona Cau de Llunes.

Una nena col·loca una espelma per a completar el símbol femení.

L'acte tingué lloc el dia 25 de novembre a la Plaça de la Font de Tarragona a les 19.00h.

Justament davant la porta de l'Ajuntament hi havia un projector amb una pantalla on s'hi anaven projectant imatges, una carpa amb una taula i diversos fulletons informatius i una pancarta on s'hi podia veure escrit "Totes patim violència de gènere, plantem cara! 25 de novembre, dia internacional contra la violència de gènere".

L'acte s'inicià amb un recital de poesia dut a terme per noies d'aquesta assemblea, tot seguit van realitzar una exhibició de dansa contemporània que donà pas a la lectura del manifest realitzada per una membre del col·lectiu. Un cop llegit el manifest, van dibuixar el símbol femení al terra i van convidar a totes les persones que estaven presenciant l'acte a encendre espelmes i col·locar-les tot resseguint aquest símbol.

Aquest acte de curta durada va ser un dels molts que es van realitzar durant aquest dia a Tarragona.

(Vegeu l'informació dels altres actes a l'Annex III i més imatges d'aquest acte a l'Annex V).

9. Com prevenir la violència.

Les respostes individuals a la violència com evadir-se o ocultar-se, no donen resultat, fet que fa necessari l'impuls de mesures alternatives i col·lectives que tinguin més capacitat de transformar aquesta situació.

Per a reduir la violència contra les dones, seria necessari canviar les normes i valors que la toleren i la fomenten, així com tot allò que reforça les actituds sexistes. Una manera d'aconseguir aquests canvis seria mitjançant l'educació en igualtat dels nens i les nenes. Coeducar, tant en la igualtat de drets com d'oportunitats, fet que suposa que les activitats i els valors tradicionalment considerats com masculins o femenins puguin ser acceptats i assumits per persones de qualsevol sexe.

També es pot actuar en els diferents col·lectius d'edat amb les següents mesures:

- Durant la infància és convenient que nens i nenes assagin diversos rols i situacions, que expressin sentiments tanmateix som ensenyar-los habilitats domèstiques necessàries per a l'autonomia i el desenvolupament personal.
- En el període d'adolescència, a més a més de reforçar els aspectes senyalats de la infància, és important insistir en una orientació professional no sexista, i en una educació afectiva i sexual que els ajudi a viure la pròpia sexualitat i les relacions amoroses d'una manera igualitària.
- Les persones adultes es poden reeducar; qüestionar l'educació que han rebut és una manera de començar el procés de canvi.

9.1. Tallers i institucions de prevenció contra la violència masclista.

Una estratègia fonamental en la lluita contra la violència que pateixen les dones és la prevenció i la sensibilització social, ja que és l'eina bàsica que pot permetre anar guanyant terreny en la consecució d'una nova cultura basada en la igualtat.

Per això s'han creat diversos tallers i institucions per a lluitar i prevenir contra aquesta violència basant-se en la conscienciació de la població.

9.1.1. Talla amb els mals rotllos.

És un programa que té el seu origen en la campanya mediàtica "Talla amb els mals rotllos", presentada l'any 2004 dins el marc del Dia Internacional contra la Violència envers les Dones.

Està adreçat a adolescents i joves d'entre 14 i 29 anys amb l'objectiu de fer arribar un missatge d'alerta per tal que s'allunyin de conductes possessives, la gelosia, el control i l'agressivitat.

La finalitat d'aquest programa és impulsar una xarxa de prevenció entre iguals a tot el territori, que pugui actuar en diferents espais de relació i participació de gent jove, com centres d'ensenyament i les associacions juvenils.

Aquesta entitat impulsa un programa de formació per a joves agents de prevenció que permet capacitar persones d'entre 21 i 29 anys perquè actuïn com a agents de prevenció entre la població adolescent i jove.

Els tallers de prevenció de les relacions abusives que realitza, s'adrecen a joves d'entre 14 i 17 anys, són un espai formatiu per reconèixer i promoure valors, actituds i models relacionals igualitaris entre les persones des de la perspectiva de la coeducació i contribuir a desenvolupar una postura personal crítica i activa que eviti l'abús i al violència en les relacions afectives.

S'ha tingut l'oportunitat de poder entrevistar a una "tallerista" que ens ha explicat la seva funció dins d'aquest programa i el funcionament d'aquest mateix.

Aquesta entrevista la trobareu a l'Annex II juntament amb la informació del DVD que utilitzen i diversa informació més sobre aquest taller. (Vegeu Annex VII).

10. Els joves responen.

Per a conèixer l'opinió i l'experiència dels joves, s'han realitzat una conjunt de 162 enquestes a joves d'entre 15 i 25 anys per tal d'intentar esbrinar quina és la realitat de la societat juvenil catalana.

Aquestes enquestes han estat repartides amb l'objectiu d'obtenir el mateix nombre aproximat d'enquestats de cada edat i de cada sexe dins del grup d'edat. A part d'aquest fet, no s'ha seguit cap altre criteri per a seleccionar els enquestats i se'ls hi ha realitzat l'enquesta indistintament fins a assolir el nombre desitjat d'enquestes per cada grup d'edat (20 persones de cada sexe dins de cada interval d'edat, d'una manera aproximada).

Aquestes enquestes s'han realitzat d'una manera anònima amb l'objectiu que els subjectes no es sentissin pressionats ni cohibits i poguessin contestar així lliurement i sense perjudicis. Cal tenir en compte que l'anonimat no significa que els enquestats hagin contestat sincerament a les preguntes i per tant, els resultats obtinguts no són fiables al 100% però sí que mostren una idea de la societat actual.

Aquesta enquesta consta de 21 preguntes de les quals algunes estan complementades amb subapartats.

Cal aclarir que a la pregunta 20 en la qual es pregunten tipus de violència patida per part de la parella no s'ha tingut en compte l'econòmica ja que s'ha considerat que

en la franja d'edat dels enquestats aquest tipus de violència és molt poc freqüent i com a molt és donaria en els més grans, però per això hi ha via l'opció d'"Altres" en la que els enquestats podrien haver indicat aquest tipus de violència.

Els resultats de les enquestes s'han recollit en gràfics circulars en la que hi ha presents els percentatges i d'altres en gràfics de barres per a facilitar la comprensió visual d'aquests ja que es tractaven de respostes múltiples i interessava veure el nombre de vegades que s'havien escollit les diverses opcions.

10.1. Model enquesta.

1. Sexe: Home Dona

2. Edat: 15-17 18-20 21-23 24-25

3. Quina és la teva situació actual?

Estudio Treballo Aturat Altra _____.

3.1 Si estudies, quins estudis estàs cursant?

ESO Batxillerat F. Professional Estudis Universitaris

4. Quins estudis tens acabats?

Primària ESO Batxillerat F. Professional Estudis Universitaris

5. Ets religiós/a? Sí No Quina? _____

6. Creus que les religions fomenten un rol...

Masclista Feminista (igualitari) Indiferent

7. Tens parella? Sí No

7.1 Si és que sí, quant temps portes amb ella?

Menys d'un any Entre 1-4 anys Més de 5 anys

8. Has tingut diferents parelles anteriorment? Sí No

8.1 Si és que sí, quantes? 1 2-4 Més de 5

9. Acceptes la violència en les relacions de parella? Sí No

10. Ordena de més a menys influència en els joves els següents factors.

Mitjans de comunicació. La imatge dels pares. L'educació.
 Les amistats. La cultura. La religió.

11. Quins creus que poden ser els motius pels quals una persona no denunciï ser maltractada?

- Per por a represàlies més fortes.
- Perquè es pensen que l'agressor canviarà.
- Per dependència.
- Per una baixa autoestima.
- Altres: _____.

12. Què consideres com a acte violent (físic i psicològic)?

- Espitjar.
- Insultar.
- Xantatge.
- Colpejar.
- Amençar.
- Controlar.
- Escridassar.
- Altres _____.

13. Quins dels següents casos creus que són els causants de la violència dins la parella?

- El consum de drogues.
- El consum d'alcohol.
- Que l'agressor estigui a l'atur.
- Que l'agressor estigui boig.
- La pèrdua de la paciència.
- Com autodefensa.
- Per a mostrar autoritat envers la parella.
- Per a controlar la parella.
- La gelosia.
- L'estrès.
- La religió.
- Altres: _____.

14. Consideres la gelosia com un sentiment:

- Inofensiu.
- Positiu.
- Negatiu.

15. Creus que de la mateixa manera que les parelles discuteixen, és inevitable la violència en una relació ?

Sí No

16. Has consumit mai alcohol?

Sí No

16.1 Has actuat mai de manera violenta després de prendre'l?

Sí No

17. Has consumit mai drogues?

Sí No

17.1 Si es que sí, t'ha afectat mai de manera violenta?

Sí No

18. Faries ús de la violència:

- Com autodefensa.
- Si et ve de gust.
- Com a mostra de decepció o ràbia.
- Per pèrdua de la paciència.
- Per mostrar la teva autoritat.
- Per a controlar a la teva parella.
- Altres: _____.

19. Per a tu és important en la teva parella :

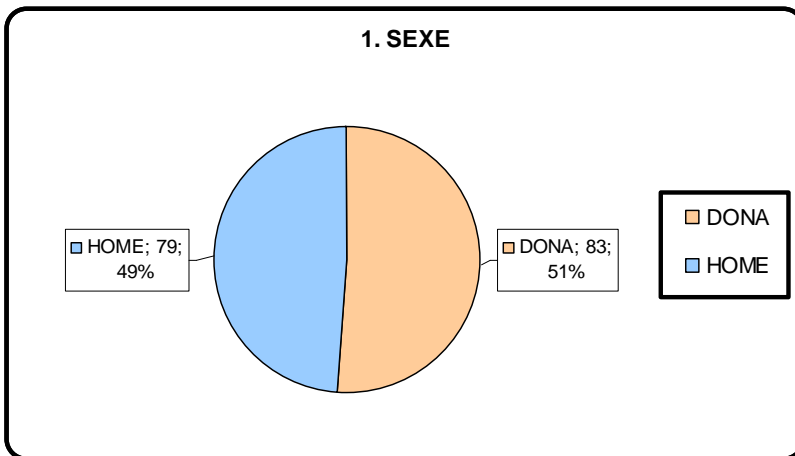
- La forma de vestir.
- El seu físic.
- Que et dediqui tot el seu temps.
- Faci tot el que tu vols.
- Deixi als seus amics per anar amb tu.
- Altres: _____.

20. Quines d'aquestes accions has patit per part de la teva parella?

- Violència verbal.
- Violència psicològica.
- Violència física.
- Agressions sexuals.
- Cap.
- Altres: _____.

21. Alguna vegada t'han obligat a mantenir relacions sexuals en contra de la teva voluntat? Sí No Vàries vegades

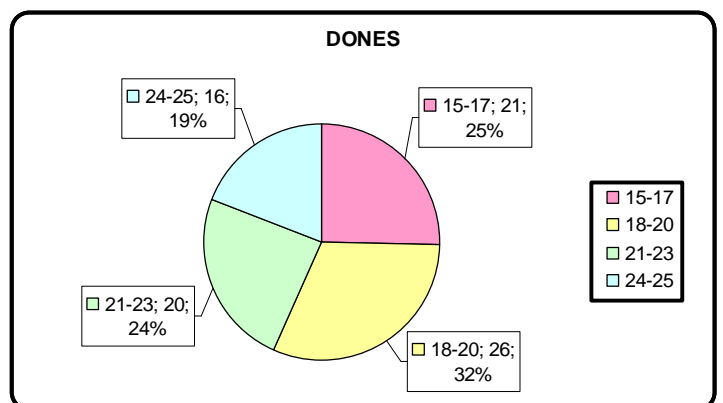
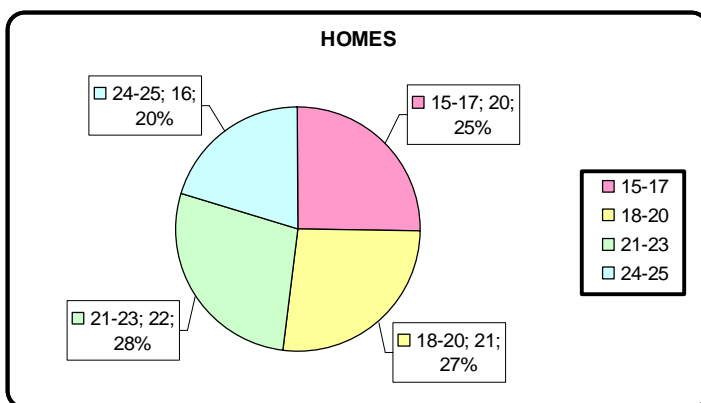
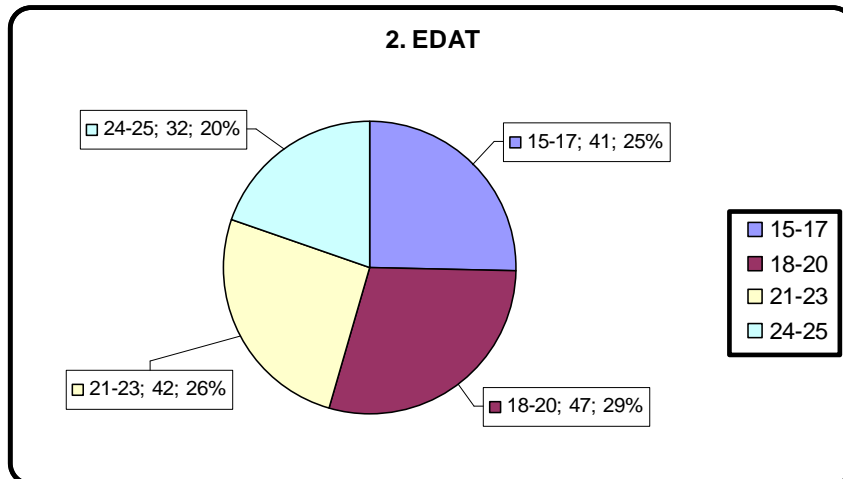
10.2. Anàlisi dels resultats.

1. Sexe

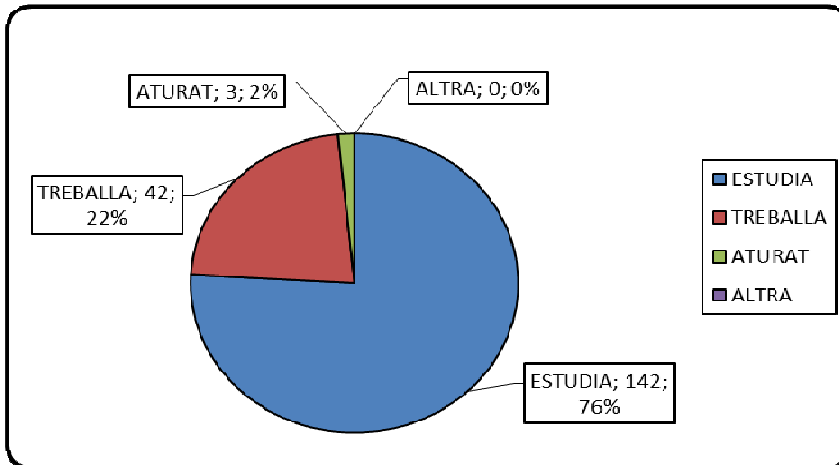
En aquest estudi s'han repartit les enquestes de manera que el nombre de persones de cada sexe fos equitatiu per a poder obtenir uns resultats més fidels a la realitat.

2. Edat

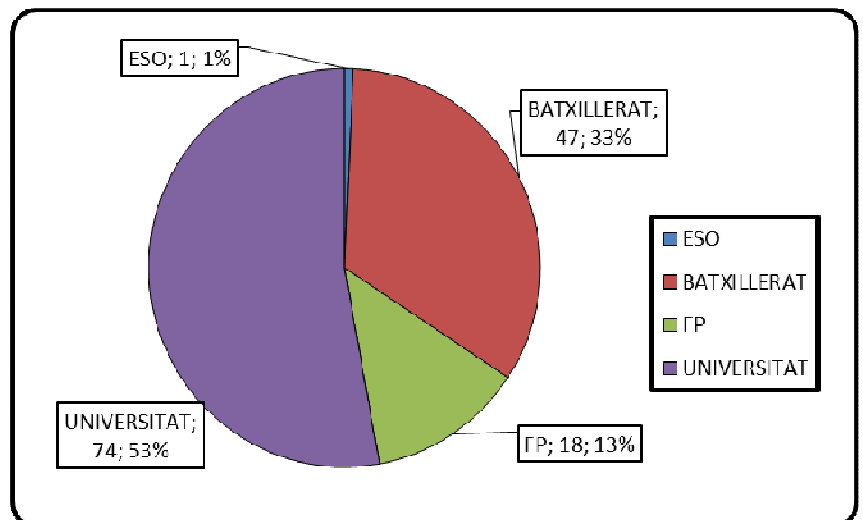

Per a obtenir una visió general i semblant a la realitat s'ha buscat un percentatge similar dels diferents grups d'edat depenent també del sexe. Dins de cada grup d'edat s'ha intentat obtenir un nombre equitatiu de persones de cada sexe oscil·lant el percentatge com a molt en un 10% (Vegeu annex X).

3. Quina és la teva situació actual?

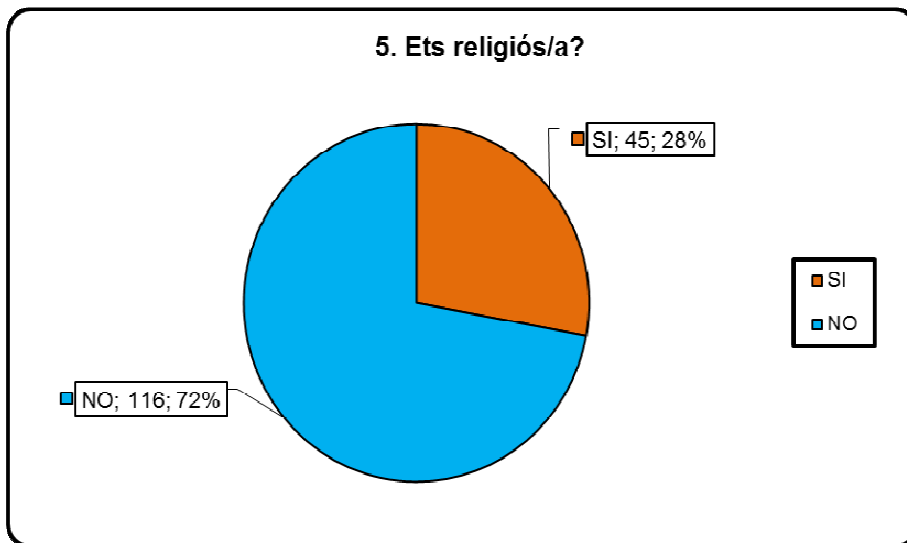
3.1. Si estudies, quins estudis estas cursant?

Com era d'esperar, com més grans són els enquestats més incrementa el nombre de treballadors i el d'aturats; mentre que el nombre d'estudiants disminueix.

Cal destacar que entre els 15-17 anys la majoria són estudiants de Batxillerat i que la majoria dels estudiants entre els 20-25 són universitaris. També cal tenir en compte que alguns enquestats compaginen estudis amb la vida laboral. Tots els enquestats menys un (que encara està cursant ESO) tenen estudis secundaris acabats (Vegeu els gràfics referents a la separació per sexes dins de cada grup d'edat a l'annex X).

5. Ets religiós/a?

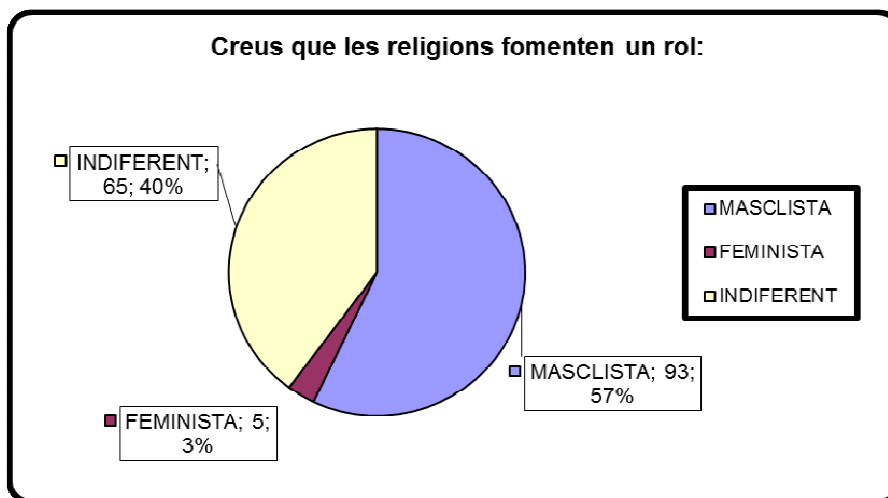

Tots els enquestats que han afirmat ser creients, es mostren seguidors de la religió catòlica, només un noi entre 18-20 afirma seguir una altra religió però no especifica quina.

També hi ha un gran nombre d'enquestats que afirmen ser creients però no especifiquen quina religió segueixen.

(Vegeu les gràfiques pertanyents al tipus de religió que segueixen i les gràfiques referents a la separació per sexes dins de cada grup d'edat a l'annex X).

6. Creus que les religions fomenten un rol:

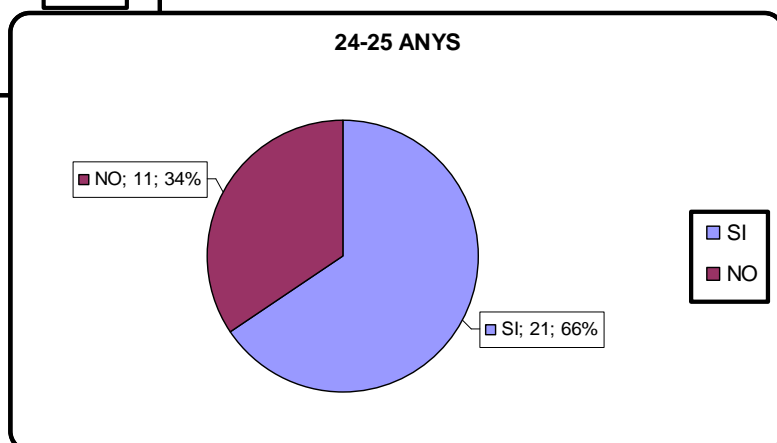
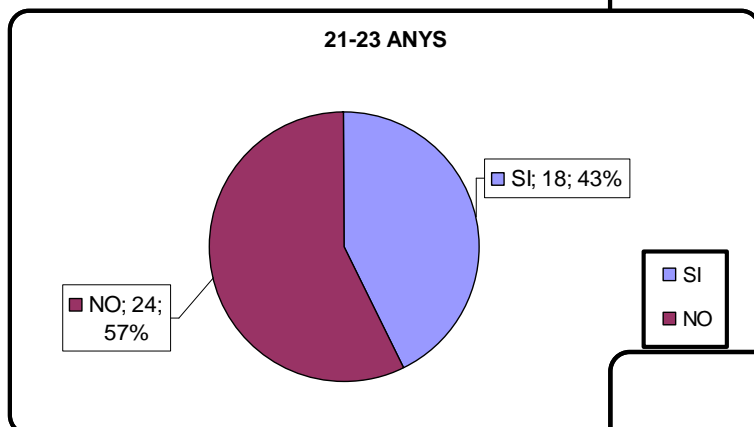
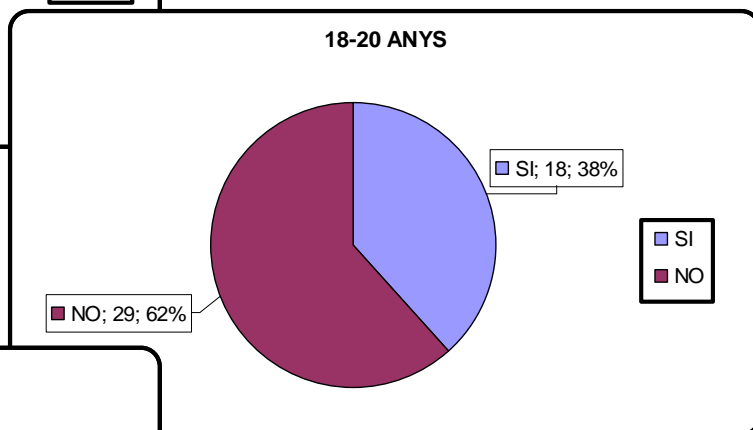
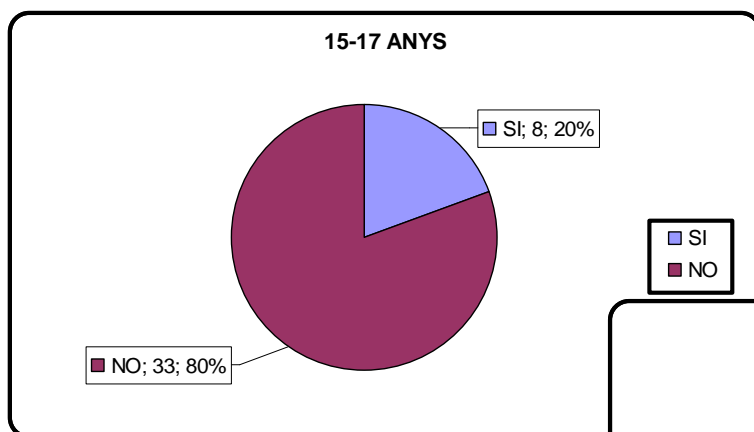

Com podreu comprovar gràcies als gràfics de l'annex X, Segons l'interval d'edat es tingui en compte, les opinions varien. Mentre que la gent entre 15-17 opina per majoria que la religió fomenta un rol masclista; els de 18-20 anys, mostren pràcticament el mateix percentatge de persones que creuen que

fomenta un rol indiferent i les que creuen que aquest és masclista i només un petit percentatge afirma que aquest és feminista. Pel que fa els enquestats entre 21 i 23 anys, la majoria afirma que fomenta un rol masclista, en segon lloc indiferent, i una petita part opina que és feminista; finalment, els de 24-25 anys, malgrat que la majoria opinen que fomenta un rol masclista, un percentatge més elevat que els demés grups d'edat opina que aquest és feminista, malgrat que aquest percentatge representi només un 9%.

Cal dir que una majoria del 57% opina que aquesta fomenta un rol masclista, un 40% indiferent, és a dir, que no afecta en aquest àmbit, i una petita minoria constituïda per un 3% que considera que aquesta és feminista, és a dir, que fomenta la igualtat entre sexes.

7. Tens parella?

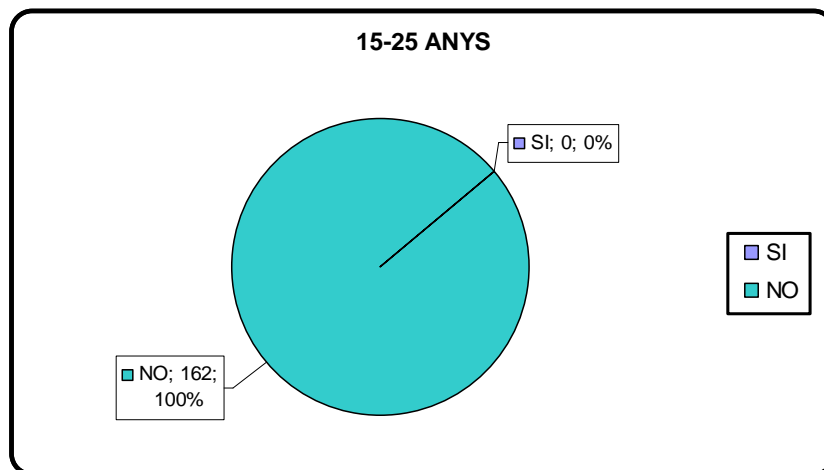

Com era predictable, el nombre d'enquestats que tenen parella, va augmentant a mesura que augmentem l'edat d'aquests.

Fent referència a la pregunta 7.1. (Quant temps portes amb la teva parella), com era d'esperar, els enquestats entre 15-17 són els que menys temps porten amb la seva parella i els de 24-25 anys,

els que més; en canvi la diferència de durada entre els de 18-20 anys i els de 21-23 és molt petita i per tant, son força similars. En els tres primers intervals d'edat els joves porten entre un i quatre anys amb la seva parella actual i a partir dels 24 anys, la majoria ja porten més de 5 anys amb aquesta. La majoria dels enquestats que afirmen tenir parella, han senyalat que ja n'havien tingut d'altres anteriorment i gran part d'aquesta, afirma que n'ha tingut entre 2 i 4; els que diuen haver-ne tingut més de 5, representen la minoria dels enquestats. (Vegeu gràfiques d'aquestes últimes preguntes (7.1, 8 i 8.1) a l'annex X).

9. Acceptes la violència en les relacions de parella?

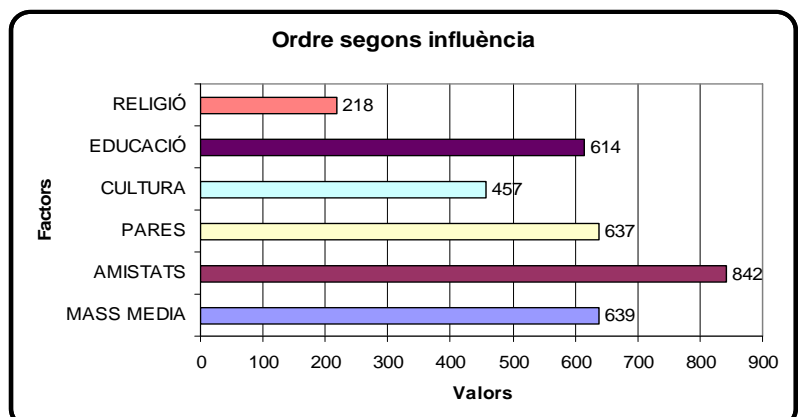

Absolutament tots els enquestats neguen acceptar la violència dins les relacions de parella.

10. Ordena de més a menys influència en els joves els següents factors:

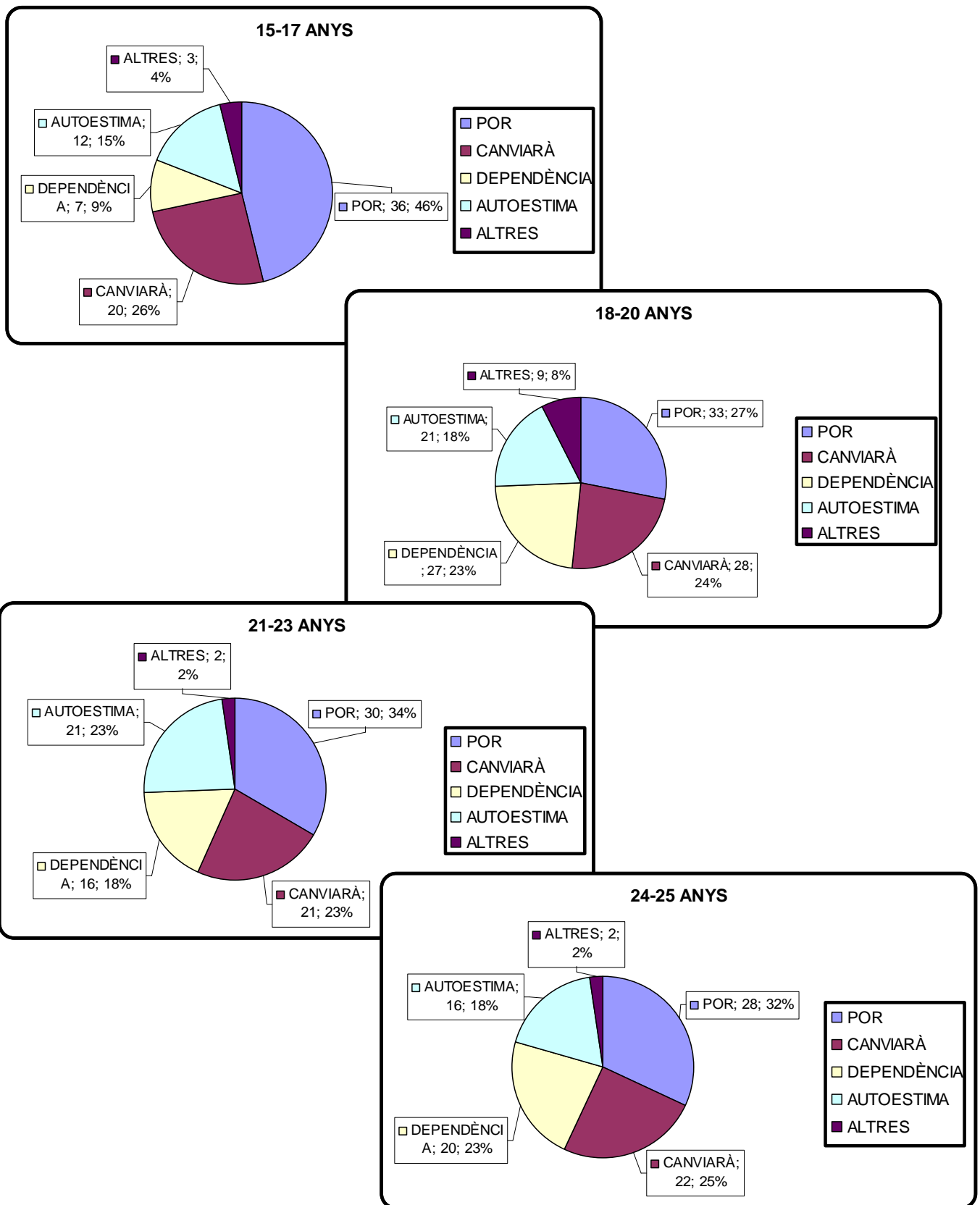
Tal com es pot comprovar en les gràfiques corresponents a aquesta pregunta incorporades a l'Annex X; en tots els grups d'edat, les amistats figuren que el factor més influenciador en els joves. En segon lloc, predomina els mitjans de comunicació excepte en l'interval de 21-23 anys en el qual figura l'educació. El tercer lloc, és ocupat pels pares en tots els grups. En quart lloc, figura l'educació excepte l'interval d'enquestats entre 21-23 en el qual hi figuren els mitjans de comunicació. I finalment, els dos últims llocs estan ocupats primerament per la cultura i en la última posició la religió. Per tant, podem deduir el següent ordre de més a menys influència:

1. Amistats.
2. Mitjans de comunicació.
3. Pares.
4. Educació.
5. Cultura.
6. Religió.

Cal tenir en compte, que la violència s'aprèn sobretot observant models significatius, és a dir, pares, germans, persones properes, etc.; per tant la influència dels pares i dels amics en els joves és molt gran; i aquests resultats corroboren que la població n'és conscient.

11. Quins creus que poden ser els motius pels quals una persona no denunciï ser maltractada?

El primer motiu pel qual creuen que una dona no denunciarà ser maltractada és per por a represàlies més fortes; en segon lloc trobem que les víctimes es pensen que l'agressor canviarà i en el grup d'enquestats d'entre 21 i 23 anys, aquesta es troba empatada amb el fet de que les víctimes tenen una baixa autoestima. El tercer lloc, està disputat per el fet de que les víctimes són dependents a l'agressor (grup de 18-20 i de 24-25 anys) o tenir una baixa autoestima (grup de 15-17). L'últim motiu segons el grup de 18-20 i 24-25 anys, és una baixa autoestima i segons els de 15-17 i 21-23 ho és la dependència.

Pel que fa a les opinions dels enquestats de cada sexe, homes i dones d'un mateix interval d'edat han respost aproximadament els mateixos motius. Per tant, es pot deduir que els possibles motius es veuen de manera indiferent tenint en compte el sexe però d'una forma diferent si tenim en compte la franja d'edat.

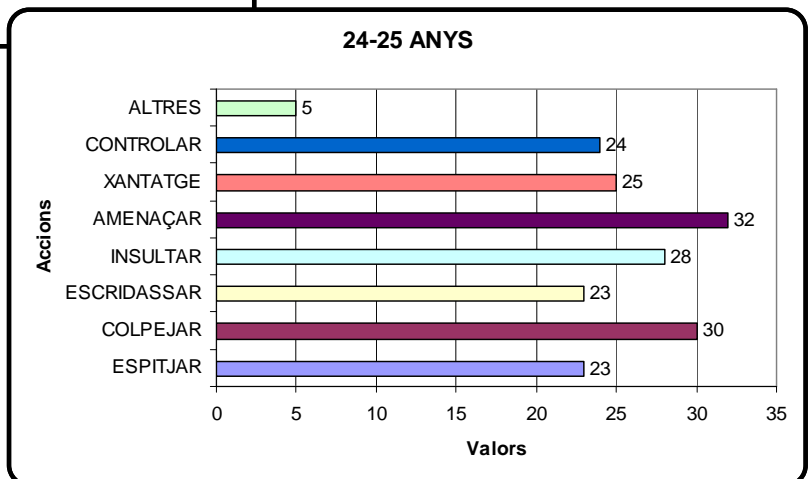
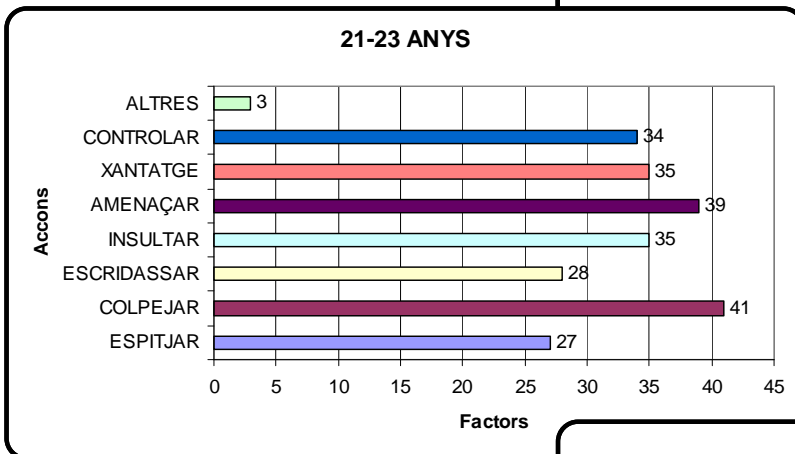
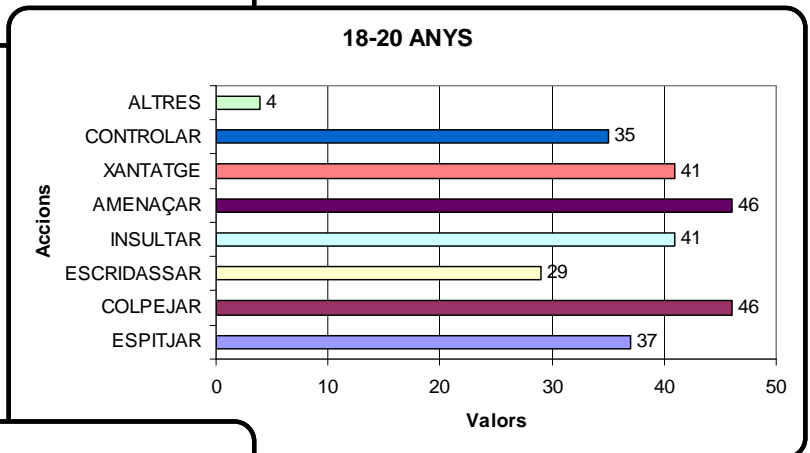
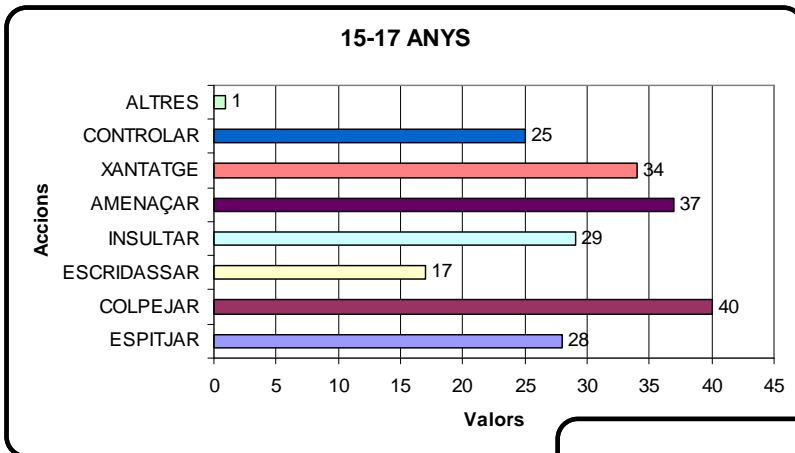
Les respostes a "Altres" han estat les següents (cal tenir en compte que hi ha enquestats que han marcat la casella "Altres" però no han especificat quins altres motius):

- Dones de 15-17 anys:
 - o Per amor.
 - o Per vergonya.
- Dones de 18-20 anys:
 - o La creença de no poder sortir endavant sola amb els fills o no voler deixar els fills sense una figura paterna o materna.
 - o Perquè acaben veient el maltractament com una cosa "normal".
 - o La religió, un baix nivell sociocultural, pertànyer a determinades ètnies...
 - o Perquè segueixen estimant a l'agressor o alguna vegada l'han estimat.
 - o Per por a després ser vist/a diferent entre la societat.
 - o No reconèixer-ho.
- Dones de 21-23 anys:
 - o Per por a que es faci públic.
- Dones de 24 - 25 anys:
 - o Per no tenir independència econòmica.
 - o No tenir recolzament social o familiar.

- Homes de 15-17 anys:
 - o Per por a ser agredides novament com a venjança.
- Homes de 18-20 anys:
 - o Per cuinar malament.
 - o Perquè no ho vol denunciar.
 - o Habitació.
- Homes de 21-23 anys:
 - o Cal mirar-ho cas per cas.

(Vegeu els gràfics referents a la separació per sexes dins de cada grup d'edat a l'annex X).

12. Què consideres com a acte violent?

Per analitzar aquesta pregunta, cal tenir en compte que totes les accions esmentades són considerades com a acte violent. Malgrat que els enquestats no les han indicat totes com a violentes. Es pot veure que segons l'edat el que és considerat o no, varia, és a

dir, les respostes a aquesta pregunta són diverses.

En el grup de gent entre 15-17 anys escridassar, controlar, insultar i espitjar ha estat considerat com a acte violent per poques persones; les accions menys valorades com a violentes pel grup de gent entre 18-20 anys, han estat escridassar, controlar i espitjar (similar al grup de 15 a 17 anys). Entre els enquestats de 21-23 anys, pocs han indicat espitjar i escridassar com a acte violent i finalment, els de 24-25 anys és el grup en el que els resultats es troben més igualats, però les accions menys indicades han estat espitjar i escridassar com el grup de 21-23 anys.

Per tant, es pot deduir que com més jove és l'enquestat, menys coses ha considerat acte violent; en canvi, com més gran més gran és, ha indicat la majoria de les accions com a violentes.

Aquests fet significa que els més grans són els més conscients de què és un acte violent i per tant, podran evitar patir o exercir-ne; en canvi, els més joves, potser exerceixen o són víctimes d'aquests actes i no en són conscients i per tant, es possible que estiguin endinsats o s'endinsin en un futur en una relació amb indicis de violència.

Si s'aprofundeix i es fa una divisió de sexes dins de cada grup d'edat es poden destacar els aspectes següents: dins dels grup de 15-17 anys, més dones han considerat espitjar com un factor violent que no pas els homes. Dins del grup de 18-20 les diferències són més grans; mentre que en el grup de les dones el xantatge i espitjar estan empatades en segon lloc, en el grup dels homes, insultar està en segon lloc i espitjar en quart lloc empatada amb controlar. Pel que fa el grup de 21-23 anys, les dones han seleccionat quasi totes les opcions excepte la d'escridassar i espitjar la majoria de vegades, aquestes igualen controlar amb el xantatge en el tercer lloc, mentre que en el cas dels homes, insultar apareix en tercer lloc. Dins del grup de 24-25 anys, cal destacar que els homes ho han seleccionat casi tot com a maltractament i que conseqüentment en primer i segon lloc hi ha amenaçar i colpejar i totes les altres opcions estan empatades; en canvi, en el grup de dones amenaçar també està en primer lloc però insultar està empatada en segon lloc amb colpejar.

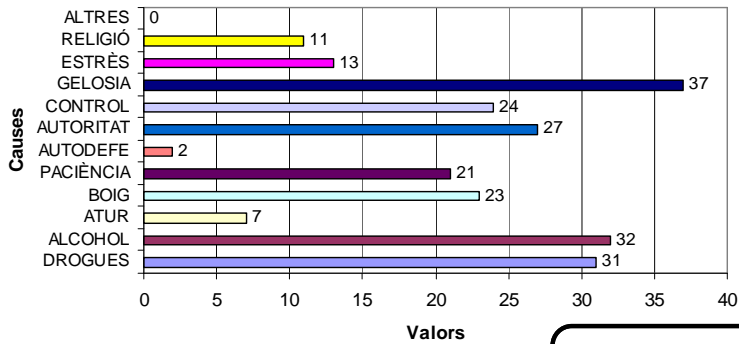
Per tant, es pot concloure que homes i dones de 15-17 consideren les mateixes accions violentes; les dones de 18-20 consideren més vegades el espitjar que no pas els homes que consideren insultar abans que espitjar, per tant, li donen més importància a la violència verbal que no pas la física. Les diferències entre homes i dones dins del grup de 21-23 anys, són mínimes. Dins del grup de 24-25, els enquestats han indicat més vegades amenaçar que no pas colpejar.

Les respostes a "Altres" han estat les següents (cal tenir en compte que hi ha enquestats que han marcat la casella "Altres" però no han especificat quins altres motius), una dona entre 15-17 ha escrit "mirades", dues més d'entre 18-20 han escrit "manipular", i una infravalorar, una altra ha posat "culpar de tot el que passa" i les dones entre 24 i 25 anys han escrit "menysprear a l'altra persona", "assetjar" i "interrogar". Pel que fa als homes, un de 18-20 va contestar "Totes les accions que canviïn l'estat d'ànim "en aquell precís moment".", un de 21-23 anys "infravalorar" i finalment un de 24-25 anys "tot el que sigui fet en contra de l'altre".

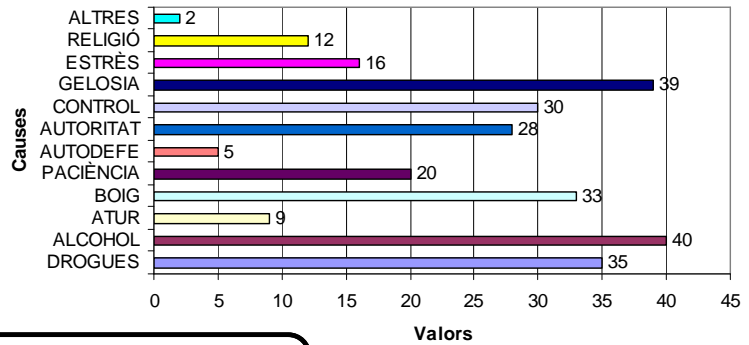
(Vegeu els gràfics referents a la separació per sexes dins de cada grup d'edat a l'annex X).

13. Quins d'aquests casos creus que són els causants de la violència dins la parella?

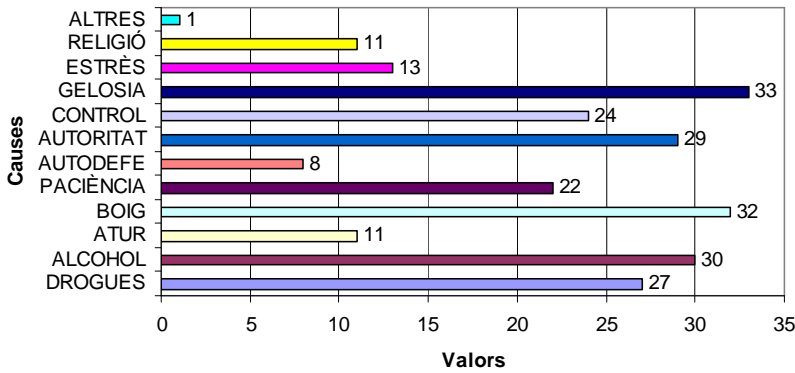
15-17 ANYS

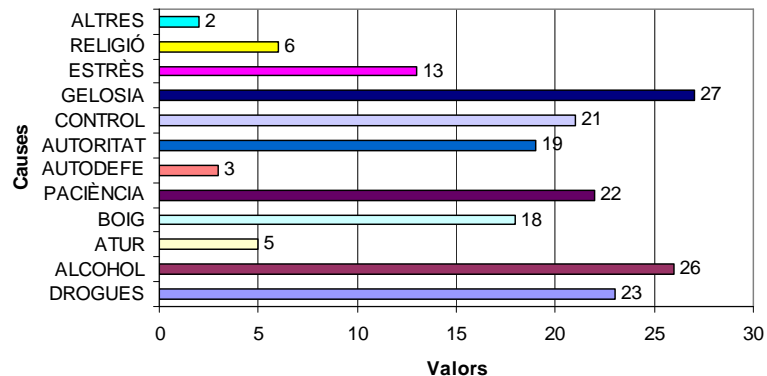
18-20 ANYS

21-23 ANYS

24-25 ANYS

Amb aquesta pregunta ens trobem davant d'una varietat de respostes que no segueixen cap patró. Per tant, destacarem l'atur, l'estrès, l'autodefensa i la religió com les respostes menys escollides com a causants de violència dins de la parella per els joves. En canvi, el consum d'alcohol i la gelosia figuren amb el nombre més elevat d'enquestats que creuen que aquests si són causants de la violència. Cal destacar que el consum de drogues ocupa el tercer lloc excepte en el grup de 21-23 anys en el que la majoria de persones han elegit el consum d'alcohol ja que en segon lloc hi destaca el fet que l'agressor estigués boig.

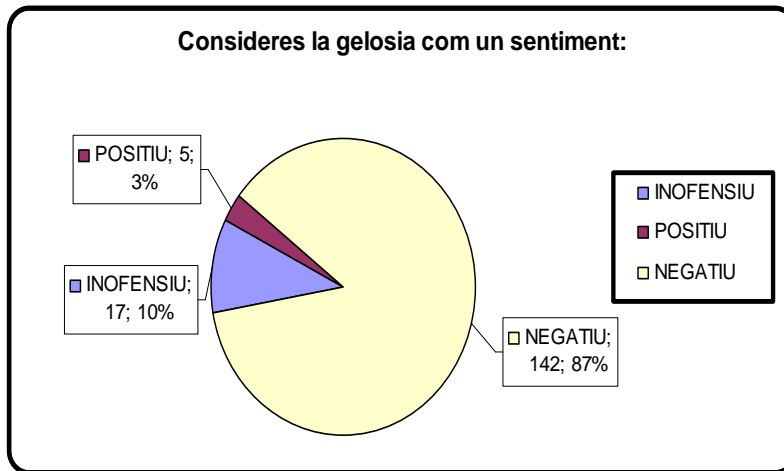
Les respostes a "Altres" han estat les següents (cal tenir en compte que hi ha enquestats que han marcat la casella "Altres" però no han especificat quins altres motius):

- Dones de 18-20 anys:
 - o Baixa autoestima de l'agressor.
- Dones de 24 - 25 anys:
 - o Com a característica personal.
 - o El masclisme, el sistema patriarcal, els aspectes socialitzadors.
- Homes de 18-20 anys:
 - o Insatisfacció amb un mateix."
- Homes de 21-23 anys:
 - o La rutina, la incomunicació, la manca d'educació emocional, la incomprensió mútua, la intolerància, l'ambient/pressió social, l'educació rebuda, etc.

Aquest enquestat també afirma que el consum de drogues o alcohol no és el causant, sinó el detonant de moltes causes latents.

(Per a facilitar i agilitzar la comprensió de les dades i la sinterització d'aquestes també s'han realitzat unes gràfiques en les quals s'expressen les dades en percentatges a l'Annex X).

14. Consideres la gelosia com un sentiment:

La majoria dels enquestats han qualificat la gelosia com un sentiment negatiu.

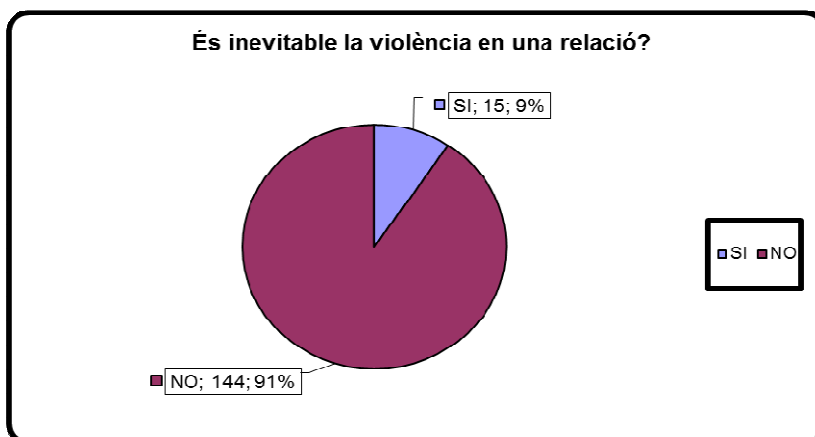
Cal destacar però, que hi ha persones que l'han titllat com un sentiment positiu, fet que és preocupant ja que aquest és un sentiment molt perjudicial dins les relacions de parella i

conseqüentment, negatiu.

També és destacable la incongruència d'alguns enquestats els quals han senyalat la gelosia com a possible causa del maltractament dins de la parella i que després l'han qualificat com un sentiment inofensiu.

Hi ha hagut enquestats que han respost que dependentment del grau d'aquesta, la gelosia pot ser inofensiva o negativa però no positiva. (Vegeu les gràfiques tenint en compte l'edat i el sexe a l'Annex X).

15. És inevitable la violència en una relació?

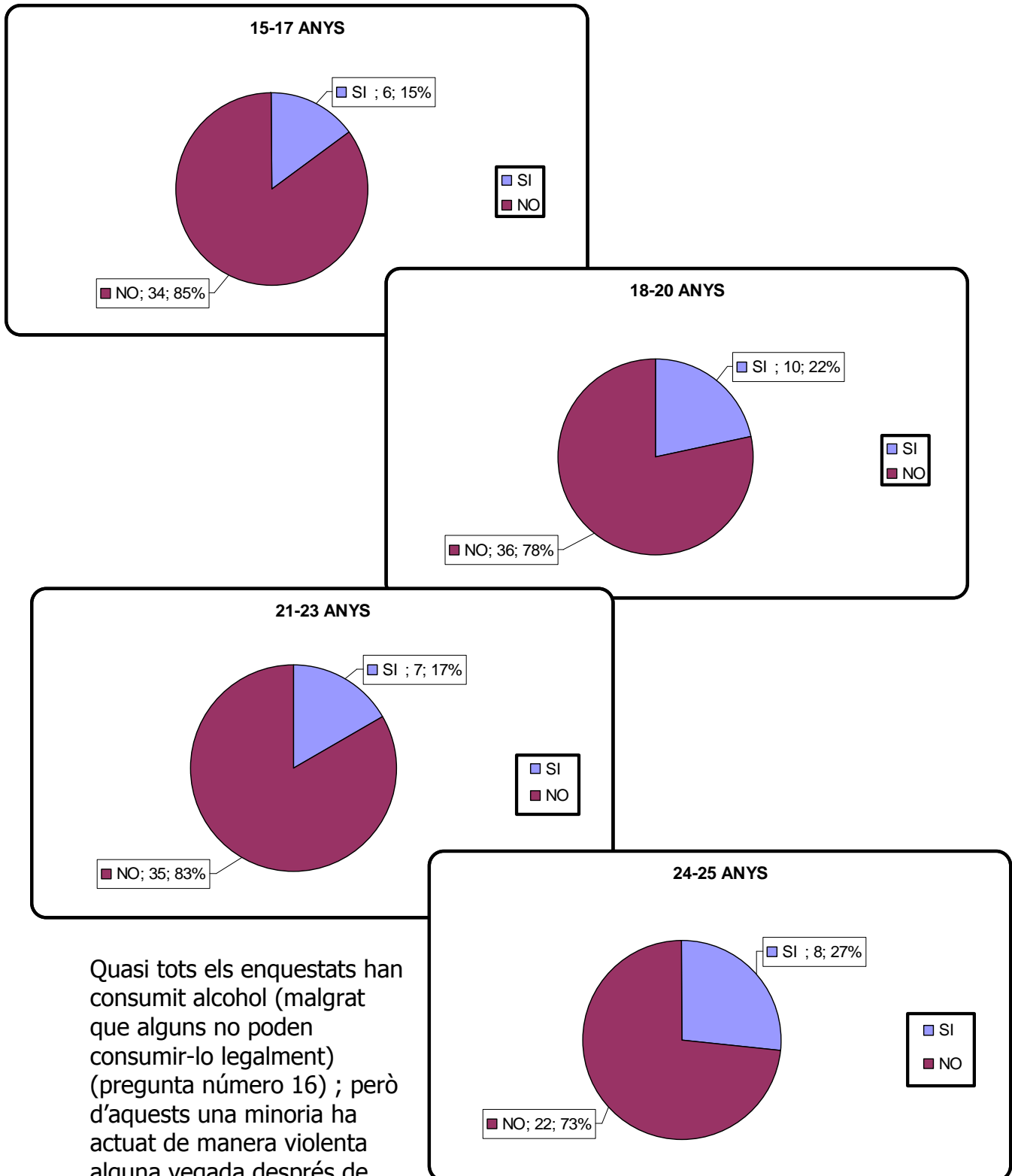

Malgrat que cap enquestat accepta la violència dins d'una relació hi ha una minoria que afirma que la violència dins d'aquesta, de la mateixa manera que una simple discussió de parella, és inevitable i que per tant, estar dins d'una relació de parella comporta que en certs moments d'aquesta

relació la violència i sigui present (ja sigui verbal, física, etc.).

(Vegeu les gràfiques tenint en compte l'edat i el sexe a l'Annex X).

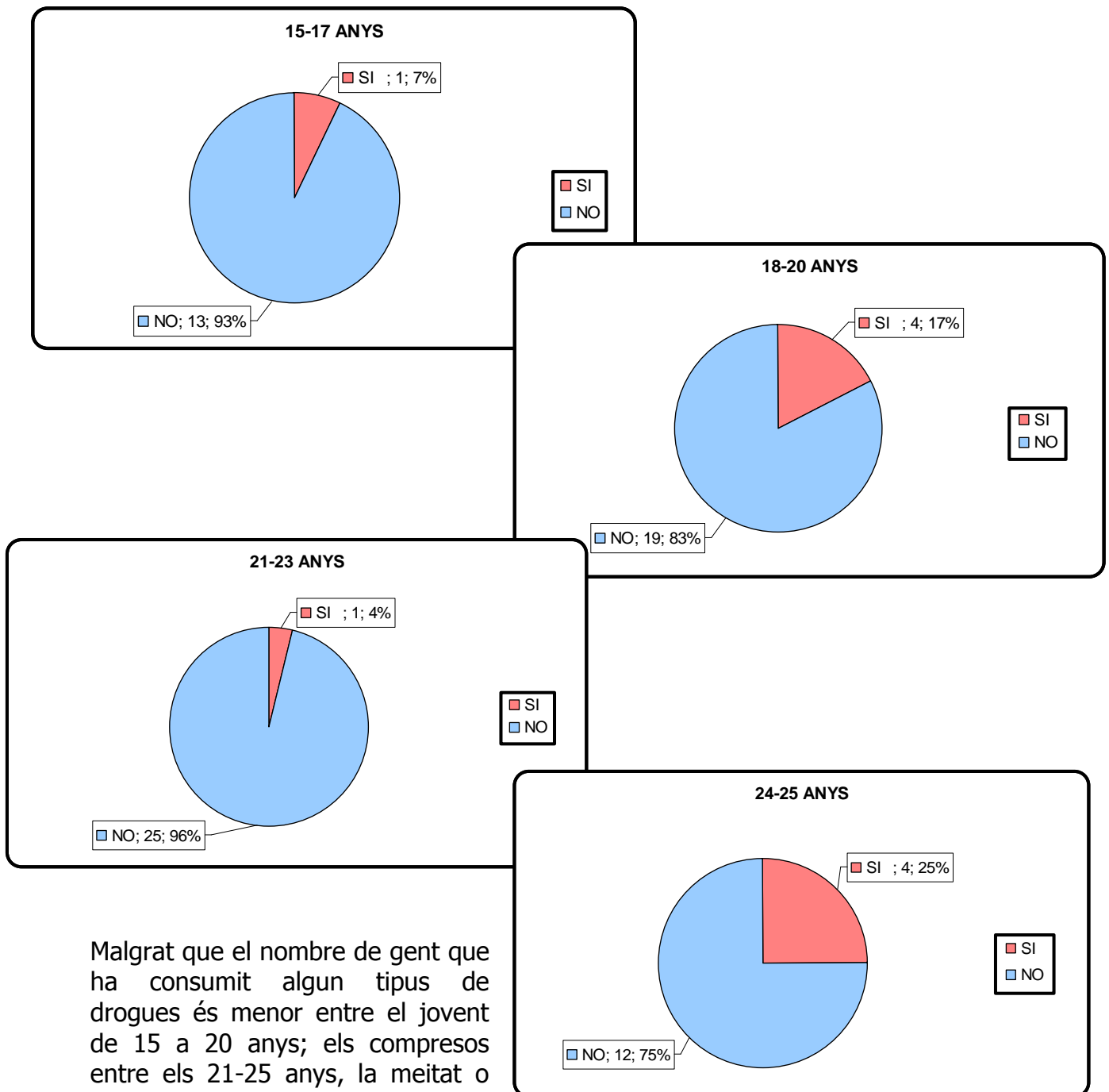
16.1. Has actuat mai de manera violenta després de prendre alcohol?

Quasi tots els enquestats han consumit alcohol (malgrat que alguns no poden consumir-lo legalment) (pregunta número 16) ; però d'aquests una minoria ha actuat de manera violenta alguna vegada després de prendre'n.

(Vegeu a l'annex X la gràfica dels enquestats que han consumit alcohol (pregunta número 16)).

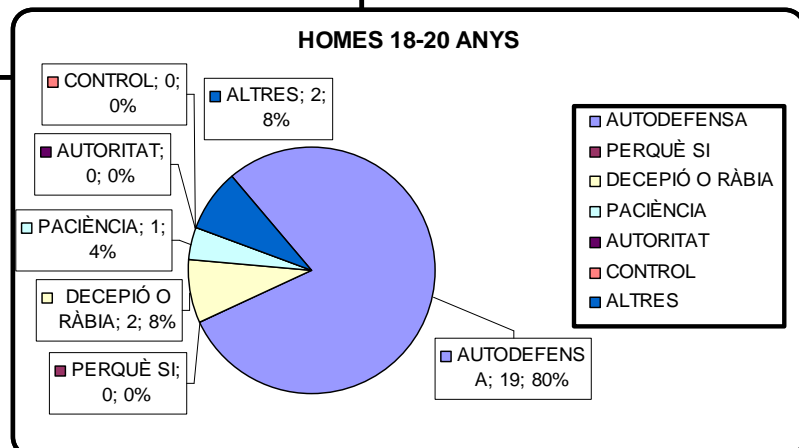
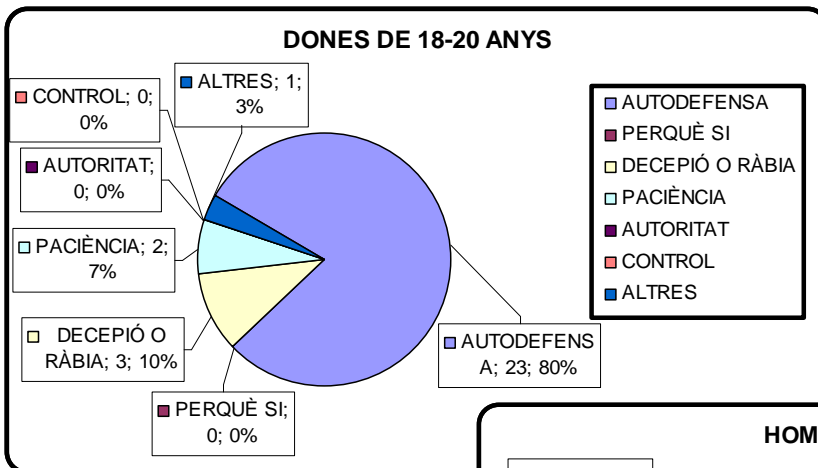
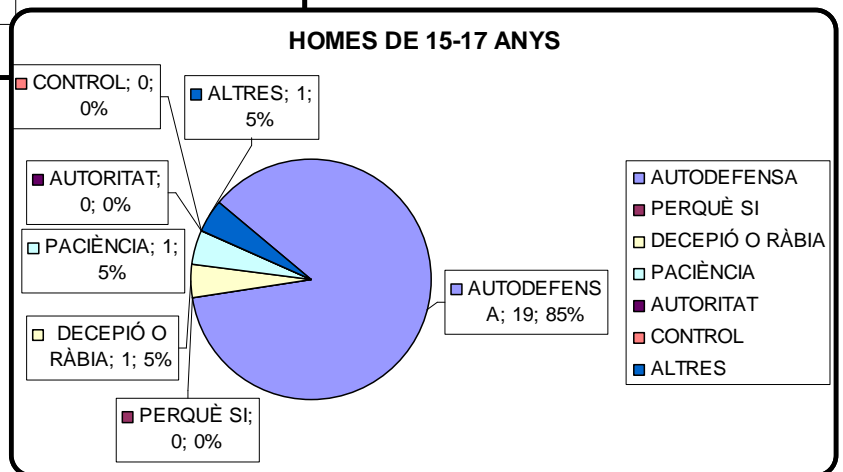
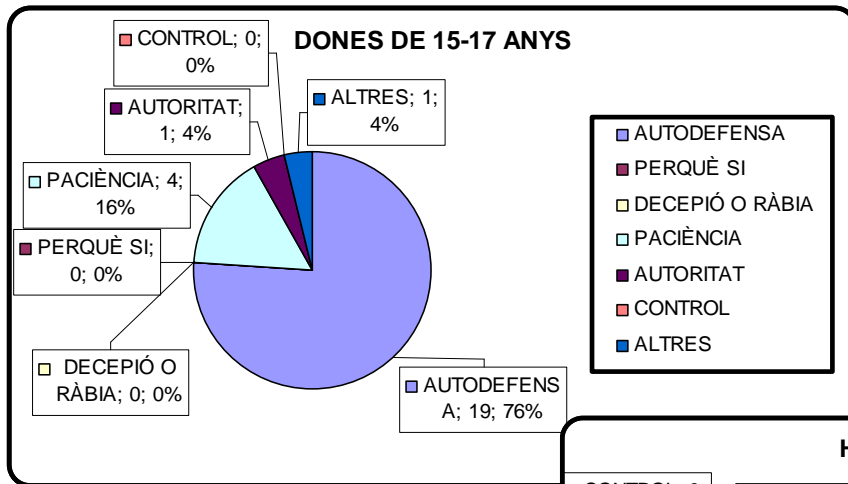
17.1. Has actuat mai de manera violenta després de prendre drogues?

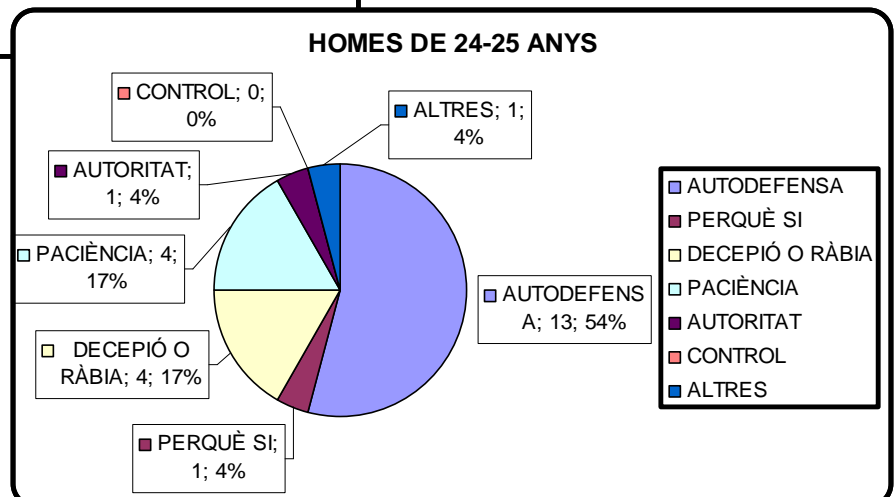
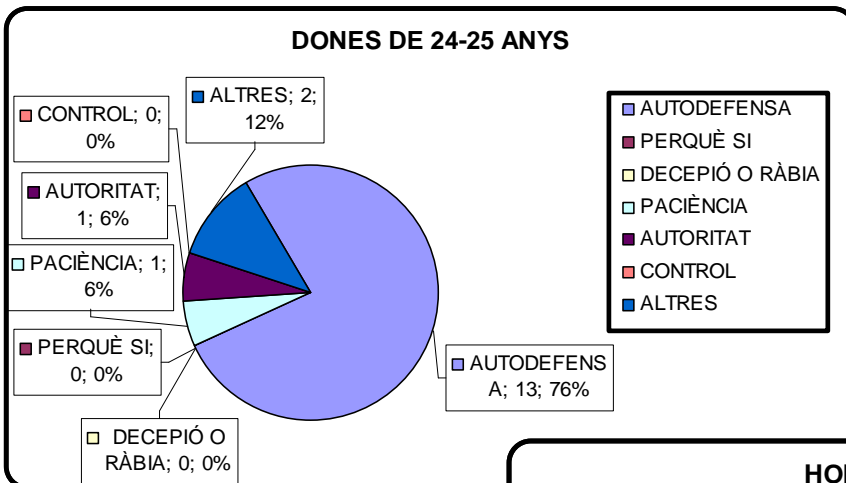
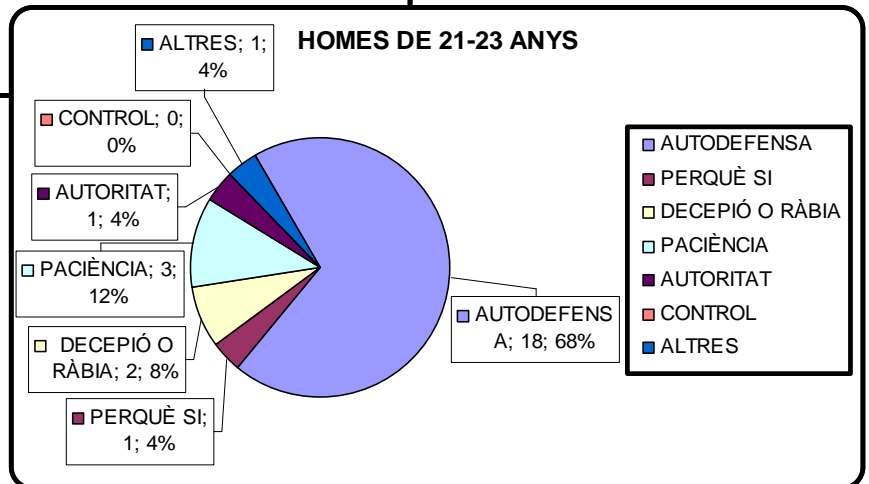
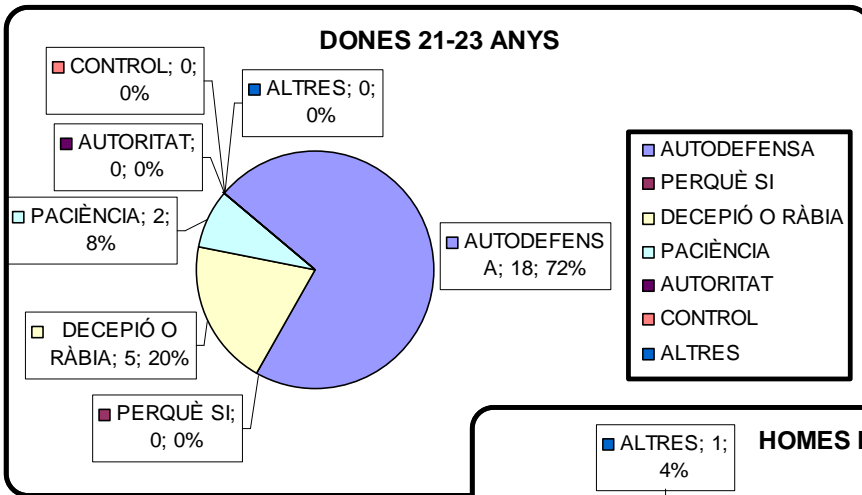

Malgrat que el nombre de gent que ha consumit algun tipus de drogues és menor entre el jovent de 15 a 20 anys; els compresos entre els 21-25 anys, la meitat o més n'han consumit. (Vegeu les gràfiques corresponents a la pregunta 17 a l'annex X). Tot i aquest fet, el percentatge dels que han actuat de manera violenta després de consumir drogues, és menor que el percentatge que ha actuat violentament després de consumir alcohol.

Aquests resultats es poden comparar amb els de la pregunta 13 en la qual el consum d'alcohol ha estat indicat com a causant de la violència dins de la parella més vegades que no pas el consum de drogues. Per tant, aquest resultat corrobora que la gent ha actuat més vegades violentament després de prendre alcohol que no pas després de prendre drogues.

18. Faries ús de la violència:

En aquesta pregunta s'ha obtingut força varietat de respostes; malgrat aquest fet, la que més vegades ha estat indicada com a motiu per a fer ús de la violència, ha estat com autodefensa.

El motiu més seleccionat en segon lloc pels joves entre 15-17 anys, ha estat per la pèrdua de paciència; per l'interval de 18-23 anys com a mostra de decepció o ràbia; l'interval entre 24-25 anys, per pèrdua de la paciència.

Pel que fa aquesta pregunta tenint en compte el sexe de l'enqu Coastat, podem deduir que els homes usarien la violència per motius més diversos que no pas les dones.

Només una enquestada ha respost que faria ús de la violència com a mostra d'autoritat, en dos intervals d'edat s'ha fet present l'ús de la violència com a mostra de decepció o ràbia, i en tres (tots excepte el de 15-17 anys) com a pèrdua de paciència; per tant podem deduir que en pocs casos aquestes exerciran la violència com a mostra d'autoritat.

En canvi, pel que fa als homes, en els quatre intervals d'edat han assenyalat que farien ús de la violència com a mostra de decepció o ràbia i per la pèrdua de paciència; i en els dos últims grup d'edat (de 21-25 anys), han assenyalat que farien ús d'aquesta com a mostra d'autoritat i si els ve de gust; pel que fa als homes podem concloure que com més grans han estat els enquestat, més motius els farien actuar de manera violenta.

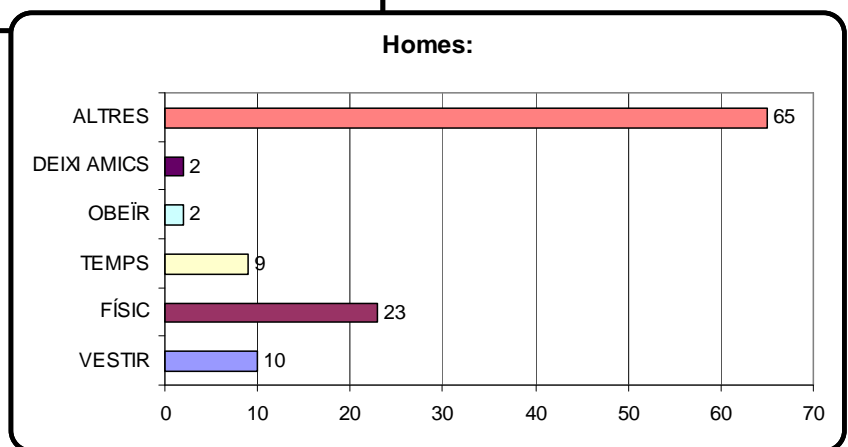
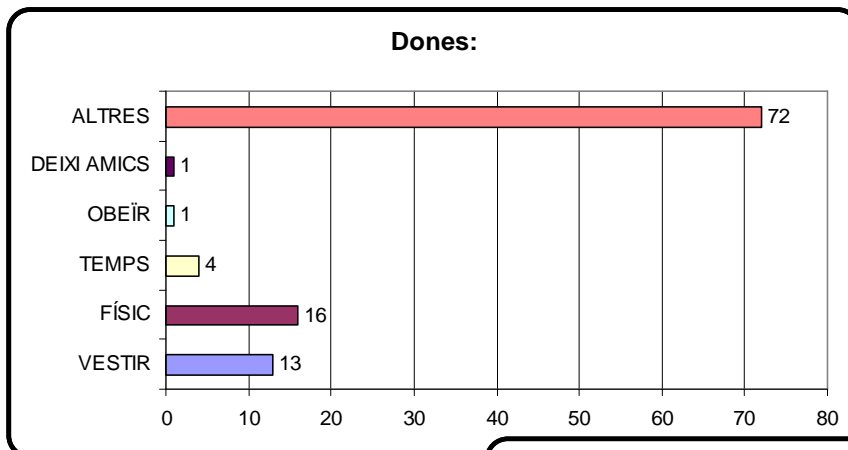
Cal remarcar que cap enquestat ha afirmat fer ús de la violència per a controlar la seva parella.

Pel que fa a les respostes a "Altres", cal tenir en compte que n'hi ha que han marcat la casella però no hi ha escrit res o han posat que no l'exercirien sota cap concepte.

Una noia entre 18-20 anys ha comentat que l'exerciria per a defensar a algú altre, un noi entre 21-23 anys ha comentat que només en un cas extrem en faria ús, i un altre noi entre 24-25 ha esmentat que només l'usaria per defensar als que estima.

(Vegeu les gràfiques per grups d'edats sense tenir en compte el sexe a l'annex X).

19. Per a tu és important en la teva parella:

La majoria d'enquestats a "Altres" s'han referit a aspectes i qualitats de la personalitat (que m'estimi, que em compregui, el caràcter, la forma de ser, etc.).

Però també cal remarcar la importància que se li ha donat al físic i a la manera

de vestir. Fet que indica que el jovent dona força importància a els trets superficials d'una persona marcats per les modes i els corrents d'actualitat de la societat. Alguns joves que han senyalat la casella de que és important que la seva parella els hi dediqui tot el seu temps, han puntualitzat que només desitgen que els hi dediqui part d'aquest i no tot.

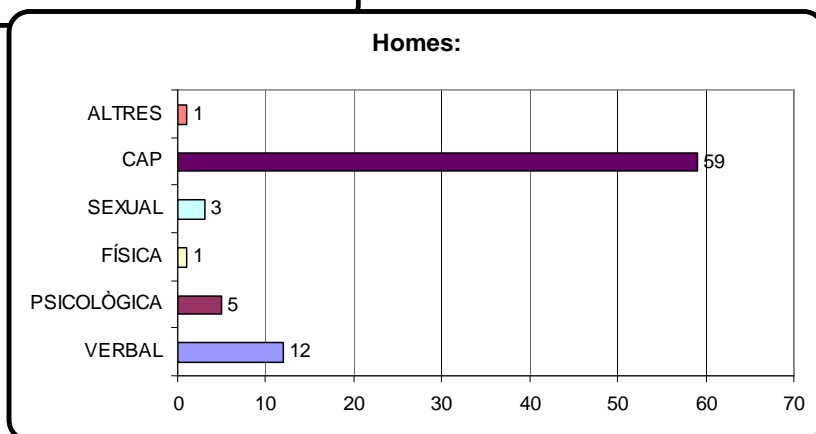
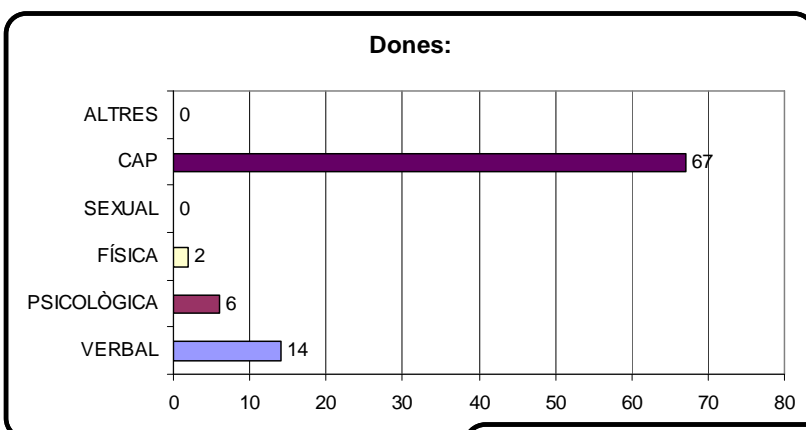
Al fer l'anàlisi per sexes (s'ha de tenir en compte que les respostes a "altres" corresponents a sentiments, sempre han estat els mes nomenats), podem comprovar que les dones donen més importància al físic ja que en els quatre intervals d'edat l'han seleccionat, i després a la forma de vestir i al fet a que la parella els hi dediqui tot el seu temps.; i per últim només un interval d'edat ha senyalat obeir i un altre que la parella dediqui tot el seu temps.

Pel que fa als homes, els quatre grups d'edat han escollit el físic, la manera de vestir i el temps, dos grups que deixi als amic per anar amb ells i només un grup que faci tot el que ells volen.

Per tant, podem concloure que a part de que els joves són superficials, molts pocs d'aquests desitgen la submissió total de la parella i la majoria defensen el dret de que la parella pugui anar amb els seus amics també i gaudí així d'intimitat personal.

(Vegeu les gràfiques per grups d'edats i de sexe a l'Annex X).

20. Quines d'aquestes accions has patit de part de la teva parella?

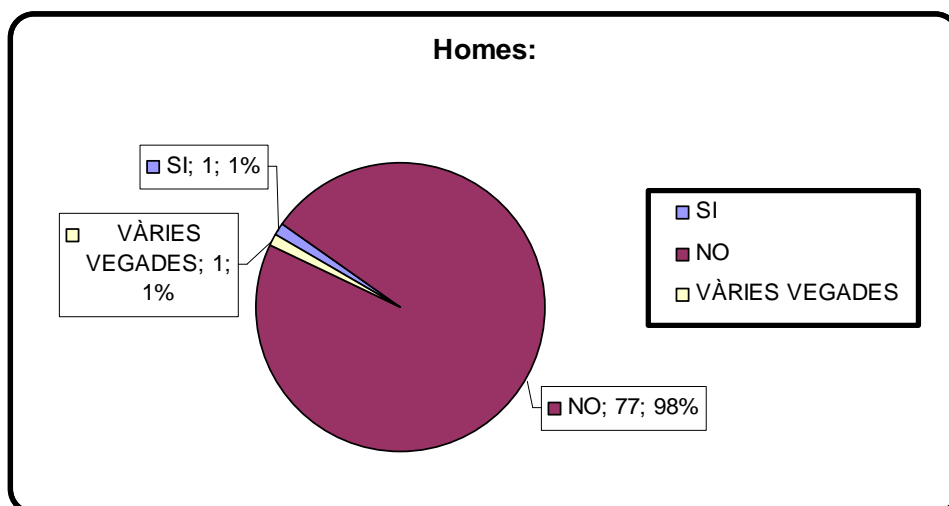
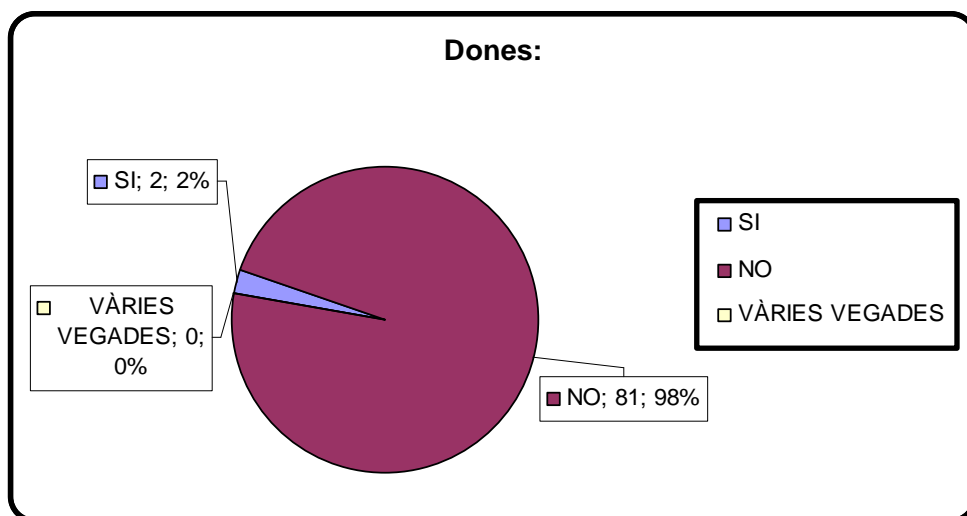

La majoria d'enquestats no ha patit mai cap tipus de violència malgrat que les més sofertes ha estat la verbal en primer lloc i la psicològica en segon. Cal destacar que el grup de 24-25 anys és el que ha patit més diversitat d'agressions des de verbals a sexuals i que els enquestats més joves (15-17 anys) només han patit violència verbal.

Pel que fa al grup més jove d'enquestats, els homes han patit més cops violència verbal per part de la seva parella que no pas les dones. Al grup de 18-20 anys les dones han patit més cops violència verbal i física que no pas els homes; mentre que ells han patit més cops la violència psicològica i hi ha hagut un cas d'un noi que ha patit violència sexual. En l'interval de 21-23 anys, els homes han patit més violència verbal però en canvi elles han patit més vegades violència psicològica. I per últim, en el grup de 24-25 anys, les dones han patit més vegades la violència verbal que no pas els homes, però entre ells hi ha dos casos de violència sexual i psicològica i un de física i d'"altres" que ha assenyalat que la seva parella dona la raó als altres abans que a ell.

Si tenim en compte que les dones han patit més cops la violència verbal ($5+6+14+25= 49\%$) dins les seves relacions que no pas els homes ($3+5+18+21= 47\%$); que la violència psicològica també ha estat més patida per les dones ($7+14+6= 27\%$) que no pas pels homes ($10+5+11= 26\%$) i que de la mateixa manera la física (les dones un 7% i els homes un 5%), podem comprovar que més dones han patit algun tipus de violència que no pas els homes; però en canvi, només aquests han patit violència sexual. Podem deduir que les dones han patit més vegades la violència psicològica, verbal i física que no pas els homes; però malgrat aquest fet, només s'han trobat casos en que els homes han patit violència sexual per part de les seves parelles. (Vegeu les gràfiques per grups d'edats i de sexe a l'Annex X).

21. Alguna vegada t'han obligat a mantenir relacions sexuals en contra de la teva voluntat?

La gran majoria dels enquestats han respost negativament a aquesta pregunta. No obstant, hi ha un home entre 24-25 anys que ha mantingut vèries vegades relacions en contra de la seva voluntat; dins d'aquesta franja d'edat, hi ha dues noies que afirmen haver mantingut relacions en contra de la seva voluntat però en canvi, ambdues havien marcat que no havien patit cap agressió per part de la seves parelles. Únicament un noi de 18-20 anys, ha afirmat que havia patit agressions sexuals i que l'havien obligat a mantenir relacions vèries vegades.

(Vegeu les gràfiques per grups d'edats i de sexe a l'Annex X).

11. Conclusions.

Quan es va iniciar aquest treball de recerca, l'objectiu principal va ésser esbrinar com és el jovent de la societat catalana en l'àmbit del sexisme i tot el que aquest comporta. Les raons fonamentals d'aquesta elecció varen ser la curiositat per conèixer si realment es conviu en una societat igualitària pel que fa a qüestió de sexes o no.

Per tant, al llarg de tot el treball s'ha intentat sintetitzar i explicar la informació bàsica per entendre tot el que comporta aquest món i els diversos conceptes que hi són presents per a després poder realitzar un estudi de camp per a poder comprovar tota la informació adquirida posteriorment i corroborar-la així o no.

A mesura que s'ha anat realitzant el treball, s'ha après com identificar una situació de violència dins de la parella, és a dir, amb una bona base d'informació es poden reconèixer els actes violents, el tipus (que no només es tracta de violència física com molts creuen), què pot influenciar a dur a terme aquest tipus d'actes, etc. i per tant, la capacitat de poder reconèixer aquests fets permet veure la importància de tallar amb aquest tipus de relació nociva abans de que sigui massa tard ja que aquesta situació es torna cíclica i cada vegada se'n fa més difícil sortir-ne. També s'ha après, que ningú està abocat a exercir la violència i que per tant, no es poden parlar de perfils d'agressors i víctimes; però sí de factors favorables al sorgiment d'aquesta.

Gràcies a aquest fet s'ha pres consciència de com n'és d'important estar ben informat i per tant la gran tasca que realitzen tots els programes de prevenció. Ja que és més fàcil tallar la violència de soca-rel que no pas un cop ja iniciada.

Amb el treball de camp que s'ha realitzat s'han pogut extreure 10 conclusions bàsiques:

1. Podem desmitificar que només les persones amb estudis primaris són víctimes de la violència de gènere ja que tot els enquestats excepte un (que encara està cursant l'ESO), tenen estudis secundaris.
2. Malgrat que molts enquestats eren religiosos, la majoria consideraven que les religions són masclistes; per tant, podem deduir que malgrat ser

conscients de factors com aquest que fomenten o mantenen les desigualtats entre homes i dones, els enquestats segueixen mantenint costums masclistes, fet que significa que tot i ser conscients d'aquesta desigualtat, en són partícips.

3. Segons els resultats obtinguts, els tres principals factors d'influència en els joves, són les amistats, els mitjans de comunicació i els pares. I si es té en compte que la violència s'aprèn sobretot observant els models significatius com els pares i els amics, es veu reflectida la importància d'aquests i corroborada la part teòrica.
4. La por a represàlies més fortes i la creença que l'agressor canviarà constitueixen els motius principals pels quals els joves creuen que una víctima no denuncia el maltractament. Aquí es feu reflectida la idea de que l'amor ho pot tot (farà canviar l'agressor) i la impotència que tenen les dones davant aquesta situació i que es pensen que no trobaran recolzament en cap persona o institució. Per tant, aquí es fa present la importància de no tenir una visió excessivament romàntica de les relacions amoroses i de tenir un recolzament social o familiar per a poder acudir a la policia a denunciar aquests maltractament. Aquesta por a represàlies també podria venir donat per una manca d'informació dels diferents centres d'ajuda o com actuar en aquests casos.
5. El fet de que no tots els enquestats marquessin tots els actes esmentats a la pregunta 12 com a violents, mostra que malgrat que tots han indicat prèviament a la pregunta 9 que no acceptaven la violència dins de la parella, la joventut pateix o exerceix la violència d'una manera inconscient ja que no saben reconèixer aquests actes com a violents. Aquest fet, provoca que els agressors no s'adonin del mal que causen i que les víctimes vegin aquests actes com a inofensius i normals.
6. Pel que fa a la gelosia, el resultat a la pregunta 14 es pot considerar positiu, ja que la majoria dels enquestats han respost que aquest és un sentiment negatiu. Aquest resultat concorda amb el de la pregunta 13 en que la gelosia i el consum d'alcohol han estat considerats més vegades com a causants de la violència dins de la parella. El fet que el consum d'alcohol

s'hagi considerat més vegades com a causant de la violència que no pas el consum de drogues, es veu remarcat per les preguntes 15 i 16 ja que mostren que d'entre que han consumit aquests productes, més enquestats han reaccionat violentament després de prendre alcohol que no pas després d'haver consumit drogues.

7. Malgrat que la majoria d'enquestats només farien ús de la violència com autodefensa o per a defensar a algú altre, la segona opció que més han escollit les dones ha estat coma a pèrdua de paciència, en canvi, les respostes dels homes han estat més variades i han afirmat més vegades que les dones que usarien la violència com a mostra de decepció o ràbia o per la pèrdua de paciència. Per tant, podem concloure que els homes, actuen violentament davant de més situacions que les dones malgrat que cap enquestat ha afirmat que faria ús de la violència per a controlar a la parella.
8. Molts joves donen massa importància a aspectes superficials de la parella, però malgrat aquest fet, un aspecte positiu a destacar a estat que només una petita minoria desitja la submissió de la seva parella.
9. Llavors, complementant la conclusió número 7 i basant-se amb les respostes de la pregunta número 20, es pot comprovar que les dones han patit més vegades algun tipus de violència que no pas els homes malgrat que tres homes i però no cap dona han indicat que han patit violència sexual.
10. En canvi, a l'hora de respondre si alguna vegada havien esta obligats a mantenir relacions sexuals contra la seva voluntat, només un noi que havia indicat anteriorment haver patit agressions sexuals, ho ha reafirmat amb aquesta pregunta. Però el fet de que les dues noies que afirmen haver mantingut relacions sexuals en contra de la seva voluntat i en canvi no ho haguessin marcat com una violència sexual vol dir que o bé aquestes no tenen consciència de que han estat víctimes d'una agressió o no li donen suficient importància.

Finalment, un cop assolits els objectius proposats, s'ha pogut comprovar que realment aquesta societat no és igualitària, que dins del jovent segueixen ocorrent casos de violència i que aquesta no n'és conscient. Malgrat que s'ha

avançat molt i que gràcies a diversos motius com l'educació, programes de prevenció, el tractament d'aquests temes pels mitjans de comunicació, etc. encara queda molt camí per recórrer, ja que el jovent no és conscient de la grandiositat d'aquest problema.

Per tant, es fa palesa la necessitat d'informar bé al jovent, que aquests si mostrin interessats i que amb l'ajuda de tots aquesta igualtat que la majoria diuen defensar es faci realment present.

Amb els resultats obtinguts d'aquest treball de camp, és veu com realment són necessaris els programes de prevenció i una major formació del jovent, ja aquest procés d'igualtat encara no s'ha acabat i la manera més fàcil de canviar i acabar amb aquesta problemàtica és actuar sobre la gent jove, formant-la i educant-la, ja que aquesta és el futur i serà l'encarregada d'ensenyar i educar a les noves generacions.

12. Valoració personal.

Sempre m'he considerat una persona feminista, fet que em va moure a escollir un tema relacionat amb aquest àmbit.

La realització d'aquest treball ha estat l'excusa perfecta per endinsar-me més en aquest món i investigar una mica sobre la realitat, conèixer si aquesta lluita anomenada "feminisme" és útil i descobrir si dóna els seus fruits; i personalment crec que sí, però malgrat això encara ens queda a tots un camí molt llarg per recórrer.

Aquesta lluita no ha d'estar en mans només de les dones, sinó que tots hem de participar-hi, homes, dones, joves i adults. Ja que com a persones que vivim en societat, una cosa tan bàsica com la igualtat entre persones de diferents sexes s'ha d'assolir.

Els resultats obtinguts, m'han fet veure que encara queda molt camí per a recórrer per tal d'aconseguir aquest objectiu, però el fet de veure que cada cop es van assolint més fites, m'anima a creure que en un futur aquesta igualtat passarà a ser una realitat la qual tots podrem tenir el plaer de gaudir-la. Però per a aconseguir-la s'ha de seguir lluitant.

Aquest treball també m'ha servit per a trobar una base més sòlida a les meves creences; m'ha servit per a poder demostrar amb fermesa sobre una base sòlida quins són els principis que defenso, basats principalment en la igualtat en les persones i per veure que aquesta lluita no és en va.

13. Bibliografia.

- Libres:

- ROSAURA GONZÁLEZ MÉNDEZ y JUANA DOLORES SANTANA HERNÁNDEZ (2001). *Violencia en parejas jóvenes: análisis y prevención*. Ediciones Pirámide (Grupo Anaya S.A.), ISBN 84-368-1615-3.

- Revistes:

- RAS. REVISTA DE AULA SOCIAL. (2010) Editat per l'ICE de la Universidad de Deusto. Número 39. ISSN: 1988-1967. També disponible a Internet: <http://ras.deusto.es>

- Lleis:

- Catalunya (2008). *Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista*.

- Webs:

- DONES EN XARXA. (2008, 16 de juny) [consultat: 3 de juliol de 2010]. Disponible a Internet: <http://www.donesenxarxa.cat/+Les-idees-masclistes-persisteixen>
- ASOCIACIÓN ESCUELA ARGENTINA DE PSICOTERAPIA PARA GRADUADOS, CENTRO DE INFORMACIÓN EN PSICOANÁLISIS. (2009, desembre). *María Pia Vernengo*. [Ciudad de Buenos Aires, Argentina]. [Consultat: 11 de desembre de 2010]. Disponible a internet: <http://www.elpsicoanalisis.org.ar/numero4/resenaapego4.htm>
- CORRE LA VOZ. VOCES CONTRA LA VIOLENCIA HACIA LAS MUJERES. [Consultat: 31 de juliol de 2010]. Disponible a Internet: <http://blog.educastur.es/correlavoz/violencia-de-genero/el-ciclo-de-la-violencia/>
- RACÓ CATALÀ. LLEGEIX, PENSA I OPINA. (2008, 30 d'agost). [Consultat: 10 d'agost 2010]. Disponible a Internet: <http://www.racocatala.cat/forums/fil/93009/frases-masclistes-llarg-historia>

ANNEXOS

ÍNDEX

I. Entrevista a Anca Mihoc.	1
II. Entrevista a la Dra. Núria Vázquez.	5
III. Programació acte 25 novembre a Tarragona.	8
IV. Cau de Llunes.	9
V. Imatges acte Cau de Llunes.	10
VI. Altres Campanyes preventives.	12
VII. Material dels "talleristes".	13
VIII. Frases masclistes al llarg de la història	15
IX. Recull de premsa.	17
X. Gràfics.	18

I. Entrevista a Anca Mihoc.

Anca Mihoc, és una tortosina "tallerista" encarregada de dur a terme una campanya de prevenció a través del programa "Talla amb els mals rotllos".

1. Quina és la teva funció dins d'aquest programa, en què consisteix exactament?

Dins del programa Talla amb els mals rotllos es crea una Xarxa d'Agents de Prevenció a través de la qual es realitzen tallers de prevenció i sensibilització.

Els agents de prevenció som els encarregats de portar a terme aquests tallers i som joves amb ganes de transformar les relacions socials promovent el respecte mutu entre joves i la resolució no violenta dels conflictes que puguin sorgir en les relacions socials.

2. Què et va portar a formar part d'aquesta campanya? Com et vas iniciar en aquest programa?

Quan vaig decidir entrar en aquesta campanya feia relativament poc que havia entrat a treballar com a administrativa en un Servei d'Informació i Atenció a les Dones, per tant, el fet d'estar rodejada de professionals que et fan veure la importància i necessitat d'aquests canvis en la societat em va impulsar a formar-me com a agent de prevenció per poder arribar a ser una agent activa en la lluita contra la violència masclista.

3. Com o d'on va sorgir la necessitat de crear aquest programa?

Talla amb els mals rotllos és un programa de sensibilització i prevenció de les violències vers les dones amb un eix fonamental: sensibilitzar la ciutadania per tal que cap forma de violència no sigui justificada ni tolerada, i fer-ho a través d'un conjunt d'accions pedagògiques i comunicatives que tenen per objectiu generar canvis i modificacions en l'imaginari social.

Amb aquesta voluntat, l'any 2004 el Govern de la Generalitat va endegar la campanya "Talla amb els mals rotllos". Aquest programa és fruit de la col·laboració entre el Departament d'Educació, la Secretaria de Joventut i l'Institut Català de les Dones.

4. Qui demana o proposa la realització d'aquest taller de prevenció de relacions abusives?

Aquesta pregunta no te la puc contestar perquè jo realitzo els tallers, no els organitzo amb els centres.

5. Oferiu els vostres serveis als centres o són els centres qui us els demanen?

De la mateixa manera que la pregunta 4, no te la puc contestar perquè no organitzo els tallers, només els realitzo.

6. "Talla amb els mals rotllos" és un programa de prevenció, creus que els resultats són els esperats o que es podrien millorar d'alguna forma?

Els agents de prevenció som conscients que en 4h de taller no canviarem la societat ni la manera de pensar dels joves i adolescents però SÍ que aconseguim que surtin del taller pensant en tot allò que s'ha plantejat o inclòs qüestionant la seva pròpia actitud en les seves relacions socials, perquè d'aquesta manera s'anirà avançant cap a la igualtat i a no confondre masculinitat amb dominació i opressió contra les dones.

I en quant a millorar d'alguna forma aquest programa, penso que qualsevol programa o projecte es podria millorar en alguns dels seus aspectes.

Concretament en aquest programa la durada dels tallers és un aspecte que milloraria perquè és important crear amb els joves un vincle per a que ells puguin expressar-se i obrir-se amb facilitat i per poder convertir el taller en un espai de diàleg sobre els canvis que està sofrint la nostra societat.

7. Quins són els factors principals que influeixen en els joves a exercir aquest tipus de violència i quins porten a les noies a acceptar o tolerar-la?

Cada societat té unes idees preconcebudes del què han de fer les dones i els homes, de la manera d'organitzar la seva vida i desenvolupar les seves capacitats, tot en funció del seu sexe. Aquets rols de gènere determinen uns models de conducta diferents per a dones i homes, comportaments que arriben a ser considerats (erròniament) com a propis inclòs a vegades es pensa que venen determinats genèticament.

El principal factor que determina als nois a arribar a exercir la violència és la necessitat de control i domini en un sistema social anomenat patriarcat. L'essència patriarcal és la representació de la masculinitat a través del domini de la dona.

La idea de jerarquia sexual i la superioritat masculina sobre la dona fan que les dones siguin considerades éssers inferiors i que poden ser utilitzades, menyspreades i maltractades. El gran problema d'aquesta desigualtat i de l'acceptació i tolerància de la violència és la interiorització, per part de la dona, de formes invisibles de violència (xantatge emocional, control, amenaces....) que la porten a no ser conscient de la relació de poder que existeix amb l'altra persona.

8. Es dóna als programes de prevenció suficient importància (organitzacions governamentals, institucions educatives... societat en general)?

La Generalitat de Catalunya creu en aquest programa i així ho demostren les estadístiques en quan als tallers realitzats al llarg dels 6 anys de funcionament del programa Talla amb els Mals Rotllos. En quan als centres educatius, hi ha alguns que el professorat s'implica moltíssim i creu en que el canvi comença per ensenyar models de relacions equitatives, per tant si els que són ara els joves de la nostra societat aposten per relacions basades en el respecte, confiança i igualtat es compliria l'objectiu del programa de prevenció.

9. Us heu trobat amb casos de violència de gènere en algun taller que hagueu organitzat en el que la noia us hagi demanat ajuda? Què li proporcioneu a la víctima?

Jo personalment no m'hi he trobat en aquesta situació però encara que no m'hagin demanat ajuda al final del taller als alumnes se'ls proporciona informació dels recursos que hi ha d'atenció a la víctima (la línia 900 900 120, SIADs, CIEs, les oficines d'atenció de l'ICD, oficines d'atenció a la víctima dels Mossos d'Esquadra...).

10. Teniu fets alguns tipus d'estudis estadístics sobre el nombre de casos que heu atès, l'edat de les víctimes, etc.?

Els tallers de Talla amb els Mals Rotllos són tallers de prevenció i sensibilització i per tant no es pot parlar de "casos atesos" ja que no atenem a les víctimes.

II. Entrevista a la Dra. Núria Vázquez.

Núria Vázquez Orellana és llicenciada i doctora en psicologia. Actualment treballa al Servei d'Atenció Psicològica del Institut Català de les Dones a Tarragona des de 2008, durant 2 matins i una tarda a la setmana dins de l'àmbit d'orientació i assessorament psicològic a dones, especialment en situació de violència.

1. Parla'm una mica d'aquest servei.

L'Institut Català de les Dones ofereix entre d'altres, un servei d'orientació a dones que consisteix en orientació jurídica (que òbviament ho fa una advocada) i orientació psicològica del que m'encarrego jo.

2. L'Institut Català de les Dones, és l'únic servei que hi ha d'aquest tipus?

No, afortunadament hi ha molta sensibilització social amb la prevenció i atenció de la violència contra les dones i diverses institucions i administracions ho fan.

A part de l'atenció que rebran si fan denúncia als cossos policials (tenen equips especialitzats en aquest àmbit), o al jutjat on hi ha un servei d'atenció a la víctima del delictes (però no és exclusiu de violència contra les dones) també hi ha més serveis.

Per exemple, molts municipis tenen SIAD (Servei d'Informació i Atenció a les Dones) i cada vegada s'obren més i depenen dels Ajuntaments.

Els Consells Comarcals també en tenen, i finalment, la Generalitat té dos serveis, el nostre i el CIE (Centre d'Intervenció Especialitzada; aquest últim, fa un acompanyament més llarg i global de la dona.

Centrada en el meu cas, donem servei a tota dona que vulgui demanar hora i desplaçar-se des de qualsevol punt de la província de Tarragona.

3. Quina és la teva tasca?

La podríem definir com una primera acollida; on valorem la situació que planteja la dona, fent suport, contenció d'angoixes, orientació i la derivem (es a dir, la enviem) al servei més adient per a la seva situació i circumstàncies.

4. Com acudeixen les dones al teu servei?

Actualment hi ha molta informació als mitjans de comunicacions. Normalment rebo les dones que han trucat al 016 des de la província de Tarragona o al 900900120. També venen aconsellades pel seu metge de família, amics, familiars, associacions, etc.

5. Quin tipus de persones atens?

Normalment són dones adultes, acostuma a ser el primer contacte amb institucions d'aquest tipus, normalment no han tingut contactes previs amb altres serveis socials, ja que si ho han fet normalment es deriven al SIAD si hi ha en el seu municipi.

Normalment aquestes dones no han revelat la seva situació abans. Acostumen a ser dones autòctones i amb estudis medis e inclús universitaris i la problemàtica que presenten majoritàriament està relacionada amb maltractaments psicològics, control econòmic i agressió deriva als objectes, més que cap a elles directament.

6. Atens també a joves i menors d'edat?

Crec que menors d'edat no n'he rebut cap, però de 18, 19 ó 20 sí, però no moltes. Gairebé totes acudeixen al servei portades per les seves mares. Ara mateix penso en algunes d'aquestes noies, totes universitàries, no et pensis!

7. Realitzes algun servei de prevenció de la violència de gènere en adolescents i joves?

No, en aquest servei no. Apart de iniciatives de foment de l'igualtat a les escoles en edat escolar, la Generalitat té campanyes específiques per a joves, com son els "talla amb els mals rotllos" que està pensat per al vostre col·lectiu.

Bé, a vegades també col·laboro amb persones que com tu em demanen parlar de la tasca que faig, i si tu fas un treball de recerca sobre la prevenció de la violència en joves, doncs tu ja poses el teu granet de sorra, i jo indirectament també.

8. Podries definir un perfil psicològic de l'agressor? I de la víctima?

No ens agrada parlar de perfils sinó de característiques.

III. Programació acte 25 novembre a Tarragona.

Aquest és el cartell de la programació dels actes que es van realitzar el 25 de novembre a la ciutat de Tarragona.

IV. Cau de Llunes.

Aquí hi trobem el manifest que es va llegir a l'acte que va realitzar aquesta mateixa entitat el dia 25 de novembre a la Plaça de la Font de Tarragona en motiu del dia internacional de l'eradicació de la violència contra les dones.

V. Imatges acte Cau de llunes.

Pantalla on projectaven imatges.

Moment de la dansa contemporània.

Públic que va presenciar l'acte.

Cartell de l'esdeveniment.

Totes patim violència de gènere.

Encesa d'espelmes.

VI. Altres Campanyes preventives.

En aquest annex, hi ha un seguit de tríptics de diverses campanyes preventives de diverses entitats, públiques i privades.

VII. Material dels "talleristes".

Talla amb els mals rotllos, disposa d'una sèrie de "talleristes" o agents de prevenció i els quals realitzen els tallers amb l'ajuda d'uns quaderns on disposen d'informació i d'activitats per a que realitzin els alumnes dels centres escolars.

Aquests dossiers es complementen amb un DVD en el que hi trobem la informació següent:

En el menú d'aquest vídeo hi ha quatre apartats a reproduir:

En el primer apartat titulat "Espots TV" es reproduïx un parell d'espots televisius que es van usar per a promocionar aquesta campanya de prevenció.

El segon apartat, "Falques ràdio", hi ha els so dels dos espots televisius el quals van ser usats per a promocionar aquest programa a través de la radio.

A l'apartat de "Gràfiques" s'hi troba les imatges de quatre pòsters usats per a promocionar la campanya a la premsa escrita, un d'aquests cartells forma part de la primera cara de la caràtula i un altre de la cara posterior d'aquest.

L'últim apartat és el "Making off", aquest apartat comença i acaba amb l'eslògan "Enraona, campanya per a la prevenció dels maltractaments vers les dones". En aquest apartat s'hi pot veure un recull de cinc tomes amb l'opinió de diversos joves sobre el tòpic de la violència de gènere; entre totes les idees i reflexions aportades se'n destaquen les següents:

En la primera, un noi afirma que gràcies als mitjans de comunicació ara la gent és més conscient dels casos de violència masclista que hi ha en la societat.

En la segona toma, un altre noi remarca la importància de conscienciar a la població per a poder reconèixer aquest tipus de violència i consegüentment la importància de l'educació i dels mitjans de comunicació.

En la tercera toma, un grup de noies inicien un debat sobre aquest tema, en el qual apunten que molts agressors reviu les situacions del passat, que si han crescut en un ambient violent, aquests també exerciran la violència, (malgrat com ja s'ha esmentat anteriorment que molta gent té aquesta creença, aquest fet no és una condició que aboca a algú a exercir la violència); destaquen també la dificultat de detectar el maltractament psicològic ja que

afirmen que aquest és més difícil de demostrar i fan referència a que un possible causant de la violència pot ser el canvi que ha patit i està patint el paper de la dona i l'home dins de la societat ja que el paper femení està evolucionant més que el de l'home.

En la quarta toma, defensen que el consum de drogues o la delinqüència no té a veure amb la violència masclista; també fan esment de que moltes dones a vegades es culpen dels maltractaments patits per part de l'home ja que creuen que s'ho mereixen, però que gràcies a campanyes com aquesta les víctimes prenen consciència de que no són les culpables i se n'adonen de que són dones maltractades. Li donen molta importància a l'àmbit familiar alhora de que un nen creixi en un ambient violent, fet que el portarà a aquest a exercir aquest tipus de violència.

En l'última toma, remarquen la necessitat d'aconseguir la igualtat entre homes i dones ja que la consideren com a prioritària.

VIII. Frases masclistes al llarg de la història.

Aquest, és un recull de frases masclistes dites per personatges importants en diverses èpoques.

- Zaratustra (filòsof persa, segle VII a.C)→ "La dona ha d'adorar a l'home com a un déu. Cada matí ha d'agenollar-se, nou vegades consecutives, als peus del marit i, de braços plegats, preguntar-li: Senyor, que desitja que faci?"
- Constitució Nacional Anglesa (lleï del segle XVIII)→ "Totes les dones que seduïssin i duguessin al matrimoni els súbdits de La seva Majestat mitjançant l'ús de perfums, pintures, dents postisses, perruques i farciment en malucs i pits, incorrerien en delictes de bruixeria i el casament quedaria automàticament anul·lat."
- Lleis de Manu (Llibre Sagrat de la Índia)→ "Encara que la conducta del marit sigui censurable, encara que aquest es doni a altres amors, la dona virtuosa deu reverenciar-lo com a un déu. Durant la infància, una dona deu dependre del seu pare, al casar-se del seu marit, si aquest mor, dels seus fills i si no els tingués, del seu sobirà. Una dona mai deu governar-se a si mateixa.
- Li Ménagier de Paris (Tractat de conducta moral i costums de França, segle XIV)→ "Quan un home fos reprès en públic per una dona, té dret a copejar-la amb el puny, el peu i trencar-li el nas perquè així, desfigurada, no es deixi veure, avergonyida de la seva cara. I li està ben merescut, per dirigir-se a l'home amb maldat i llenguatge ossat."
- Enric VII (rei d'Anglaterra, cap de l'Església Anglicana, segle XVI)→ Els nens, els idiotes, els llunàtics i les dones no poden i no tenen capacitat per a efectuar negocis
- Codi de Hamurabi (Constitució Nacional de Babilònia, atorgada pel rei Hamurabi, que la concebí sota inspiració divina, segle XVII a. de C.)→ "Quan una dona tingués una conducta desordenada i deixés de complir les seves obligacions de la llar, el marit pot sotmetre-la i esclavitzar-la. Aquesta servitud pot, fins i tot, exercir-se en la casa d'un creditor del marit i, durant el període que durés, li és lícit (al marit) contreure un nou matrimoni"

- L'Alcorà (llibre sagrat dels musulmans, recitat per Al·là a Maomé en el segle VI)→ "Els homes són superiors a les dones perquè Al·là els va atorgar la primacia sobre elles. Per tant, donà als barons el doble del que donà a les dones. Els marits que pateixin desobediència de les seves dones poden castigar-les: abandonar-les en els seus jaços, i fins i tot copejar-les. No es va donar a l'home major calamitat que la dona."
- Sant Pau (apòstol cristià, any 67 d. de C.)→ "Que les dones estiguin callades en les esglésies, perquè no els és permès parlar. Si volguessin ser instruïdes sobre algun punt, preguntin a casa als seus marits."
- Aristòtil (filòsof, guia intel·lectual i preceptor grec d'Alejandro, el Gran, segle IV a. de C.)→ "La naturalesa solament fa dones quan no pot fer homes. La dona és, per tant, un home inferior."
- Luter (teòleg alemany, reformador protestant, segle XVI)→ "El pitjor adorn que una dona pot voler usar és ser sàvia."

IX. Recull de premsa.

S'ha realitzat un seguiment de la premsa escrita per veure si els mitjans de comunicació informaven sobre aquest tòpic.

Cal apuntar que només s'han seleccionat algunes notícies de totes les existents. Entre aquestes notícies també hi ha entrevistes, dades d'estudis estadístics, etc. Per això s'ha fet una mica de tria per a poder posar diversos exemples.

Talleres de prevención de violencia de género

I FORO
INTERNACIONAL
JUVENTUD Y VIOLENCIA
DE GÉNERO

23
24

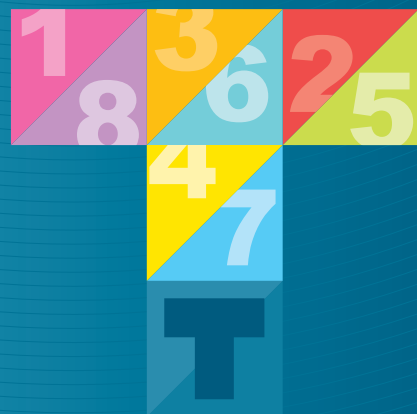
NOVIEMBRE

2009

Talleres de prevención de violencia de género

I FORO INTERNACIONAL JUVENTUD Y VIOLENCIA DE GÉNERO

Edita
Ministerio de Igualdad
(INJUVE)

Elaboración de contenidos
Fundación Mujeres www.fundacionmujeres.es

Diseño gráfico Pablo Hueso ACSL

1 Desmontando el género

El sistema de género como raíz de las desigualdades entre mujeres y hombres

3 ¿Mal rollo en la pareja?

El maltrato en la pareja. ¿Cómo prevenirlo?: mecanismos e indicadores

5 Sexualidad en igualdad

Reflexionar sobre nuestra sexualidad desde la igualdad, el respeto y la creatividad

7 Otro género de mirada. Cine y sexismo

El cine como herramienta educativa para reflexionar sobre las desigualdades

2 Maltrato a las mujeres: mitos y realidades

Construyendo los conceptos básicos sobre la violencia de género, desmontando los mitos

4 ¿Media naranja o naranja entera?

La construcción sexista de los mitos románticos y los modelos de pareja

6 Que no te cuenten cuentos

Los cuentos como herramienta contra la violencia de género a trabajar las relaciones igualitarias entre mujeres y hombres

8 Audiovisuales y prevención de la violencia de género

Análisis de los medios de comunicación

Presentación

Con motivo del **25 de noviembre**, Día Internacional de la Eliminación de la Violencia contra la Mujeres, el **Ministerio de Igualdad** a través del **INJUVE** (Instituto de la Juventud) organiza el **I Foro Internacional Juventud y Violencia de Género** con el objetivo de crear espacios de reflexión que contribuyan a que la gente joven pueda construir una identidad libre, en la que incorpore como uno de los valores básicos la lucha contra el sexismo y la violencia.

Para potenciar espacios de **intercambio**, se realizarán una serie de ocho talleres, con la intención de seguir profundizando en la temática a la par que introducir nuevas fórmulas metodológicas de intervención con jóvenes. El formato de los talleres está basado en la interacción, el intercambio y la **conversación grupal** conjunta. Ponemos en común nuestros imaginarios y **experiencias**, tomando conciencia de la magnitud e implicaciones de la violencia de género en nuestras vidas. Ésta es la clave de este tipo de intervenciones, hilar las voces y experiencias de las personas participantes, crear un camino común desde el cual tomar una nueva conciencia y capacidad **crítica** sobre las desigualdades sociales entre mujeres y hombres.

La forma y el contenido de este tipo de intervenciones se ha de adaptar a las **necesidades** de cada colectivo,

ya que cada grupo es, en sí mismo, un universo particular. Es fundamental hacer uso de un lenguaje **accesible**, basado en lo cotidiano, desde el cual se dé una fácil **identificación** y **comprensión** por parte de la juventud. El uso de ejemplos y anécdotas es el mecanismo que permite un mayor acercamiento a la problemática social de la violencia de género. Los ejemplos que sorprenden e impactan, son los que más retenemos en la memoria y facilitan una mayor **sensibilización**, comprensión y **toma de conciencia**.

Es fundamental **fomentar la creatividad**, hacer uso de metodologías artísticas, lúdicas y propositivas. El proceso creativo permite profundizar sobre las temáticas que se aborden en cualquier acción formativa, en este caso, en torno al problema de la violencia de género, dando el protagonismo al alumnado, fomentando la **expresión** e implicación personal, la **responsabilidad** y la **autoestima**. Las metodologías creativas permiten compartir sentimientos, ideas y experiencias, aprender nuevas habilidades, trabajar en grupo y tomar conciencia de que cada cual tiene algo valioso y único que aportar. Como resultado de dicho proceso se fomenta la autoestima grupal y generacional, potenciando la toma de conciencia y su aportación creativa en la lucha contra la violencia de género.

Desmontando el género

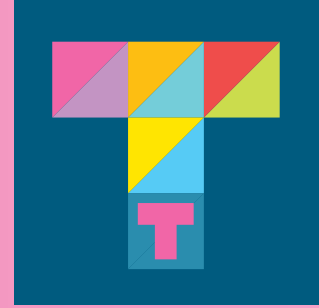
El sistema de género como raíz de las desigualdades entre mujeres y hombres

Finalidad

La repetición sistemática de modelos de feminidad y masculinidad tradicionales es una de las principales causas que explican el problema de la violencia de género. Este taller se centra en analizar las desigualdades que socialmente se establecen entre las mujeres y los hombres.

A través del debate y la reflexión conjunta se intentará visibilizar como el hecho de que exista una socialización diferenciada impide el desarrollo libre de cada persona y la puesta en juego de su deseo particular, ya que la sociedad castiga y presiona cuando no nos comportamos como corresponde a los modelos aceptados en nuestra cultura, por ejemplo si un niño juega a muñecas o una niña juega a fútbol.

1

Objetivos

- 1 Tomar conciencia del origen de la violencia de género en la desigualdad social que existe entre mujeres y hombres.
- 2 Desmontar los estereotipos de género existentes: rasgos, roles y expectativas.
- 3 Reflexionar sobre la desigualdad en que mujeres y hombres están siendo educadas/os.

BIBLIOGRAFIA

- Fundación Mujeres. *Maletín de Coeducación para profesorado "Ni + ni -" Fórmulas para la igualdad*. 2007.
- Herranz Gómez, Yolanda. *La igualdad bajo sospecha. El poder transformador de la educación*. Ed. Narcea. Madrid. 2006.
- Olmeda Valle, Amparo y Frutos Frutos, Isabel (Mujeres Jóvenes). *Teoría y análisis de Género: guía metodológica para trabajar con grupos*. 2001.
- Martínez Ten, Luz y Escapa Garrachón, Rosa. *Guía para chicos y chicas Cómo compartir la vida en igualdad*. Ed. Consejo de las Mujeres del Municipio de Madrid. 2009.
- Hernández Morales Graciela y Cerviño Saavedra María Jesús. *Coeducación: dos sexos en un solo mundo*. 2009.

Lluvia de conceptos

Sexo

Conjunto de características físicas, biológicas y genéticas que diferencian a las mujeres de los hombres.

Género

Conjunto de creencias, actitudes, conductas, valores y espacios que socialmente se atribuyen en función del sexo con el que nacemos. Cambia a través del tiempo, las culturas y las sociedades.

Estereotipos de género

Ideas preestablecidas, simplificadas y rígidas sobre las mujeres y los varones que sitúan a las mujeres en un plano menos valorado. Relacionan a las mujeres con un modelo determinado de belleza, dependencia, pasividad y al hombre con la fuerza, la autosuficiencia, la competitividad y, a veces, con la violencia.

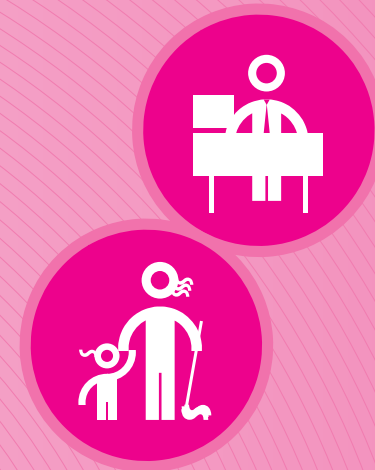

División sexual del trabajo

Segregación sexual y distinta valoración social de cada esfera. Sociedad que valora lo tradicionalmente asociado a lo masculino e infravalora lo atribuido a lo femenino. Facilidad/dificultad de acceso a los ámbitos de poder y toma de decisiones.

Machismo

Ideología que describe a mujeres y hombres según una jerarquía que subordina a las mujeres, exaltando lo masculino y definiendo a las mujeres en función de los deseos de los hombres. El machismo es el origen de la violencia de género.

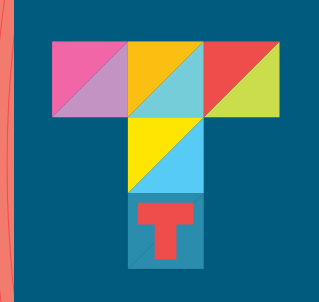
Maltrato a las mujeres: mitos y realidades

Construyendo los conceptos básicos sobre la violencia de género, desmontando los mitos

Este taller se concibe como un espacio para desmontar los mitos y creencias erróneas con las que se suele asociar la violencia de género. Se intentará presentar una atribución adecuada de las verdaderas causas del fenómeno: las creencias machistas y desigualdades de género existentes en nuestras sociedades.

2

Objetivos

- 1 Deconstruir los mitos en torno a las causas de la violencia de género y presentar una atribución causal adecuada.
- 2 Corregir los mitos existentes acerca de la figura de la víctima y del maltratador.
- 3 Tomar conciencia del grado de riesgo de ejercer o padecer violencia de género.

BIBLIOGRAFIA

- Lorente Acosta, Miguel. *Mi marido me pega lo normal*. Ed. Crítica, 2003.
- Jiménez Aragonés, Pilar. *Materiales didácticos para la prevención de la violencia de género*. Consejería de Educación y Ciencia. Instituto Andaluz de la Mujer. Junta de Andalucía. 1999.
- Echeburúa E. y col. *Personalidades violentas*. Madrid. Pirámide. 1994.

Lluvia de conceptos

La violencia de género

Violencia de género es la violencia psicológica o física, que ejercen los hombres sobre las mujeres por el hecho de ser mujeres, tanto en el ámbito privado como público y cuyo origen radica en la desigualdad social establecida en base a la pertenencia de género.

Mitos y falsas creencias

ALCOHOL/DROGAS

Esta idea sirve de excusa y justificación para muchos maltratadores “Te quiero, soy un buen hombre, pero es mi problema con la bebida...”, evitando de esa forma hacerse responsables de sus actos.

TRASTORNOS PSICOLÓGICOS

La violencia de género afecta a parejas heterosexuales de toda índole, no es un problema mental el que la provoca. La locura, por definición, conlleva no tener control sobre los propios actos, y este no es el caso de estos hombres. Especialistas afirman que sólo el 5% de los hombres que maltratan a sus parejas presentan graves trastornos psicopatológicos.

EDUCACION RECIBIDA

Muchas veces justificamos la violencia de género por la educación recibida y las experiencias de la infancia. La educación es condicionante pero no determina al individuo de forma inevitable y no puede servir de excusa.

PROBLEMAS DE PAREJA

Los conflictos que se dan en toda relación humana y en concreto los específicos de las relaciones amorosas, nunca pueden ser un justificante del maltrato. Hay muchas maneras constructivas de resolver los conflictos, si se basa la relación en el respeto y la igualdad.

CELOS

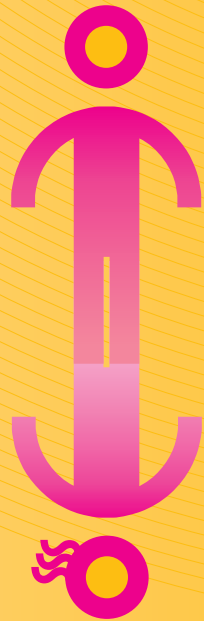
Los celos forman parte de los mitos amorosos de nuestra sociedad, se entiende que éstos son una prueba de amor, pero en realidad son el resorte que activa los mecanismos de control y dominio. Los celos mal gestionados son síntoma de relaciones desiguales y de dominio.

MACHISMO

Es la causa real y está detrás de todos los mitos que hemos repasado, es la creencia de superioridad de los hombres sobre las mujeres, que implica en las relaciones amorosas heterosexuales, llevar el mando, la iniciativa y el control en la relación.

¿Mal rollo en la pareja?

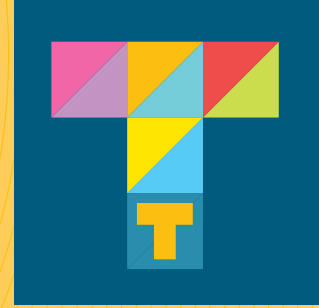
El maltrato en la pareja. ¿Cómo prevenirlo?: mecanismos e indicadores

Este taller pretende que se tome conciencia de los tipos de pareja que establecemos, vamos a ponerle nombre y a visibilizar lo que implican.

Se profundizará en los mecanismos que conforman el proceso de maltrato dentro de una pareja y en los indicadores que nos permiten detectar y evitar relaciones de dominio y control.

3

Objetivos

- 1 Identificar los diferentes tipos de pareja que se establecen: de fusión, de igualdad y dominio.
- 2 Tomar conciencia de los mecanismos sobre los que se construye una relación de maltrato.
- 3 Dotar de habilidades personales para la construcción de relaciones igualitarias, de respeto y cooperación.

BIBLIOGRAFIA

- Ángeles Álvarez Álvarez. *Guía para mujeres maltratadas en situación de violencia de género*. Consejería para la Igualdad y Bienestar Social. Junta de Andalucía. 2006.
- Díaz Aguado, M^oJosé. *Prevenir la violencia contra las mujeres: construyendo la igualdad*. Libro y vídeo. Ed. Instituto de la Mujer. Madrid, 2002.

Lluvia de conceptos

TIPOS DE PAREJA:

RELACIÓN IGUALITARIA

Cada parte mantiene la autonomía sobre su propia vida independientemente de su pareja. En común se gestionan las actividades, espacios y tiempos compartidos.

RELACION FUSIONAL

Desaparece la individualidad en la pareja, ésta lo abarca todo. El uso del tiempo, el espacio y las actividades son gestionados por ambos. Es el tipo de relación típica en la fase del enamoramiento.

RELACIÓN DE DOMINIO

Una de las partes ha sometido a la otra, la cual deja de tener autonomía personal. La parte dominante gestiona el tiempo, espacio y actividad de su pareja. Es el tipo de relación machista tradicional.

CICLO DE LA VIOLENCIA

- **Acumulación de tensión:** son reacciones agresivas del maltratador ante sus frustraciones.
- **Explosión:** descarga incontrolada de la tensión acumulada contra la mujer.
- **Fase de reconciliación o de Luna de miel:** el maltratador pide perdón y promete no volver a ser violento, dando esperanzas de cambio.

INDEFENSIÓN APRENDIDA

Es el resultado de unos procesos por los que la mujer es incapaz de reaccionar ante una situación que es dolorosa para ella misma. La mujer se acaba bloqueando cuando ante casi cualquier situación, la respuesta por parte del hombre es la violencia en cualquiera de sus formas.

HABITUACIÓN

La exposición repetida a cualquier grado de violencia, afecta y disminuye la conciencia crítica de percepción y de rechazo a la misma, distorsionando el umbral de tolerancia y constituyendo un anestésico ante la violencia.

INDICADORES DE RIESGO

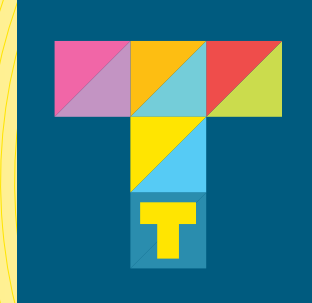
Actitudes y comportamientos que suelen estar presentes en una relación violenta:

- Amenazas
- Control y dominio
- Aislamiento
- Privilegio masculino
- Abuso emocional
- Desvalorización
- Humillación
- Culpa

INDICADORES DE IGUALDAD

Actitudes que contribuyen a construir una relación en igualdad y sin violencia:

- Confianza y apoyo
- Honestidad y responsabilidad
- Negociación justa
- Respeto
- Responsabilidad individual sobre sí mismo/a
- Responsabilidad compartida sobre la relación

Media naranja o naranja entera

La construcción sexista de los mitos románticos y los modelos de pareja

¿Porqué este taller?

A la hora de abordar la prevención de violencia contra las mujeres, los mitos sobre la pareja y el amor romántico han de ocupar un lugar destacado. Así como su distinta incidencia en hombres y mujeres.

Estas creencias tradicionales transmitidas a través de los diferentes canales culturales (cuentos, películas, novelas, publicidad, etc..) pueden perpetuar relaciones de maltrato. También pueden confundir y hacer ver amor donde no lo hay deformando la realidad hasta convertirla en una caricatura inalcanzable fuente de frustraciones y violencia.

Objetivos del taller

- 1 Reflexionar sobre la construcción sexista de los mitos del amor romántico, que fomentan la desigualdad entre chicas y chicos.
- 2 Fomentar una gestión constructiva de emociones, y la resolución cooperativa de conflictos.
- 3 Promover relaciones de pareja desde la igualdad, el respeto y la autonomía personal.

BIBLIOGRAFIA

- Altable Vicario, Charo. *Penélope o las trampas del amor*. Ed. Nau Libres, Barcelona, 1999.
- Nuez del Rosario, Lourdes. *No te lles con chicos malos*. Guía no sexista dirigida a chicas. 2005.

Lluvia de conceptos

1

Príncipe azul

Este mito alude de manera simbólica al patrón "chico salva chica" y en las chicas funciona alentando una actitud pasiva, de espera y de sumisión. También indica la búsqueda de un patrón de chico concreto que contenga todos los estereotipos de la masculinidad tradicional: "valiente", "guapo", "osado", "caballero".

2

Media naranja o "Sin ti no soy nada"

Este es uno de los mitos del amor romántico más extendidos. Esta creencia suscita la búsqueda de alguien que encaje a la perfección como pareja y sin la cual se tiene el sentimiento de ser alguien incompleto en búsqueda constante de su otra mitad.

3

Mito de la exclusividad

Creencia de que el amor romántico y/o el deseo sexual sólo puede sentirse por una persona.

4

Mito del matrimonio o convivencia

Creer que el deseo romántico-sexual debe culminar en una unión estable. Además esta creencia tradicional marca, sobretudo en las chicas la vivencia del matrimonio como una de las pocas experiencias significativas y de realización.

5

Mito de la pasión eterna o la perdurabilidad

Creencia de que el amor romántico y pasional de los primeros meses puede y debe durar tras miles de días.

6

Mito del Emparejamiento

Esta creencia fija la idea de tener pareja como objetivo vital para la consecución de la felicidad.

7

Mito de los celos

Creencia que atribuye a los celos la prueba más fehaciente de la presencia de "amor verdadero" en una pareja.

8

"Quien bien te quiere te hará llorar"

El sufrimiento y los obstáculos en una pareja se viven como pruebas de amor.

9

Mito del libre albedrío

Creer que nuestros sentimientos amorosos son absolutamente íntimos y no están influidos por factores socio biológicos culturales ajenos a nuestra voluntad y conciencia.

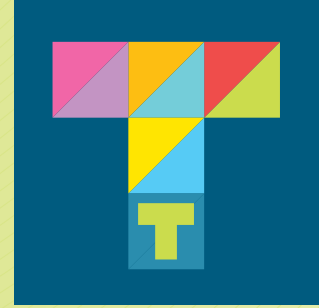
Sexualidad en igualdad

Reflexionar sobre nuestra sexualidad desde la igualdad, el respeto y la creatividad

La sexualidad implica el hecho sexual humano en sus dimensiones más amplias, la vivencia del ser mujeres o ser varones, a través de sus diversas posibilidades de identidad, orientación y prácticas. El disfrute y el bienestar de nuestra sexualidad están condicionados por los estereotipos de género, que conjugan de manera desigualitaria estas vivencias para mujeres y para hombres. En este taller vamos a tomar conciencia del sexismo en la educación sexual y de sus implicaciones en la perpetuación de la violencia de género.

5

Objetivos del taller

- 1 Promocionar una actitud saludable, positiva y responsable de la sexualidad, revalorizándola como una necesidad básica del ser humano, desde la cual construir relaciones de igualdad y crecimiento.
- 2 Desmontar mitos y estereotipos sobre las prácticas sexuales: identidades, orientaciones y prácticas.
- 3 Tomar conciencia del machismo inherente en la representación de la sexualidad en nuestra cultura y del riesgo que implica sobretodo para el bienestar de las mujeres.

BIBLIOGRAFIA

- V.V.AA. *Ni ogros ni princesas. Guía para la educación afectivo-sexual en la ESO.* Instituto Asturiano de la Mujer, Consejería de Salud y Servicios Sanitarios. 2007
- Hernández, Graciela, Jaramillo, Concha y Cerviño M^o Jesús. *Tomar en serio a las niñas.* Serie Cuadernos de Educación No Sexista. N° 17. Edita: Instituto de la Mujer. 2005.
- Federación de Mujeres Progresistas. *Guía de Sensibilización para Jóvenes contra la Trata de Mujeres con Fines de Explotación Sexual.* 2009.

Lluvia de conceptos

Diversidad sexual

Hemos de crear modelos donde quepa la amplia diversidad del hecho sexual humano, éste implica no solo nuestras orientaciones sexuales sino también identidades y prácticas sexuales.

Identidad sexual

Sentirnos e identificarnos como mujeres u hombres, al margen del sexo biológico con el que hayamos nacido.

Orientación sexual

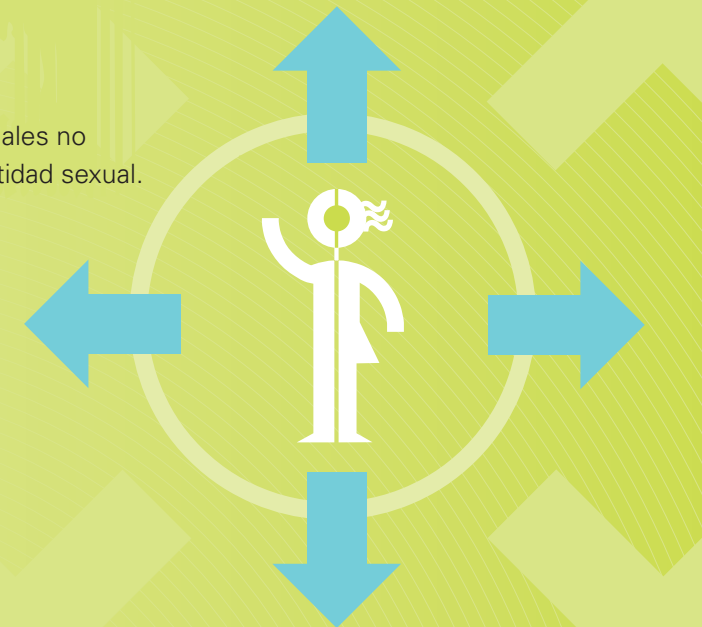
El deseo sexual que puede estar orientado hacia mujeres y/o varones, es independiente de nuestro sexo biológico e identidad sexual.

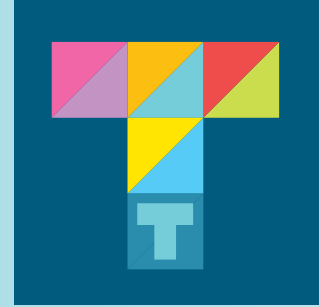
Práctica sexual

Actos que satisfacen nuestra erótica, son gustos personales no determinados por nuestro sexo biológico o nuestra identidad sexual.

Sexualidad y sexismo:

1. La socialización se da en clave heterosexual, como lo natural, correcto y saludable.
2. Se promueve el coito como la práctica sexual suprema por excelencia.
3. Los estereotipos de género promueven para las mujeres actitudes de sumisión ante la sexualidad del varón como figura de poder y autoridad.

Taller “Que no te cuenten cuentos”

**Los cuentos
como herramienta
para prevenir
la violencia de género
a trabajar
las relaciones
igualitarias entre
mujeres y hombres**

Objetivos del taller

- 1 Tomar conciencia del cuento como transmisor de valores y como herramienta educativa.
- 2 Reflexionar sobre los modelos de feminidad y masculinidad en el mundo de los cuentos.
- 3 Dotar de herramientas para introducir en los cuentos la igualdad de género y el valor de la diversidad afectivo-sexual.

BIBLIOGRAFIA

Mateos Gil, Almudena y Sasiain Villanueva, Itxaso. *Contar cuentos cuenta en femenino y en masculino*. Serie de Cuadernos de Educación No Sexista. Ed. Instituto de la Mujer. 2006 (2008).

Ramos López, Cristina. *Vivir los cuentos. Guía para contar cuentos*. Campaña del juego y el juguete no sexista y no violento. Junta de Andalucía. Instituto andaluz de la mujer. Consejería para la Igualdad y el Bienestar social. 2006.

Padovani, Ana. *Contar cuentos. Desde la práctica hacia la teoría*. Paidós. Cuestiones de Educación, Buenos Aires, Argentina, 2002.

Lluvia de conceptos

Con este taller se pretende que las personas participantes reflexionen sobre el papel de los cuentos en la transmisión de los valores y empiecen a adentrarse en las técnicas más básicas para inventar, recopilar y contar cuentos.

Para ello es fundamental poner en común el marco de referencia de la teoría feminista y establecer las pautas básicas para el análisis de los cuentos desde una perspectiva coeducativa.

El arte de contar cuentos es un arte escénico que permite el contacto directo con el público, nos adentra en un mundo mágico trasmisor de valores y reflexiones sobre la propia vida.

A través de los mismos, se facilita el desarrollo integral de la persona como sujeto activo de su propia vida, implicándola en su proceso educativo. Además sirve como un recurso para trabajar temas transversales: coeducación, respeto, tolerancia... y enriquece la capacidad expresiva convirtiéndose en un elemento de relación, comunicación e intercambio.

Los cuentos recuerdan a la gente la posibilidad humana de la comunicación. En la actualidad surge la necesidad de formar a todas las personas involucradas en la educación y aportarles herramientas imprescindibles, para seleccionar, preparar y adaptar cuentos, así como crear nuevas historias que nos hagan llegar a la conclusión de que es posible un mundo donde las personas seamos merecedoras de cariño, respeto, siempre en condiciones de igualdad y tolerancia. Sirve para dotar a las y los participantes de herramientas para su propio desarrollo personal, además de acercarles a un arte que está en auge y que se adapta como un complemento a cualquier ámbito, ya sea desde la educación (formal y no formal), la animación, la intervención social o el propio espectáculo en si.

Utilizando uno de los valores en alza para cualquier persona como es la creatividad, partiendo de la tradición oral, como canal de transmisión de la diversidad cultural. El cuento se cuenta a partir de la Mirada, el Gesto, la Palabra y la Voz, por eso es importante trabajar desde diferentes perspectivas el arte de narrar cuentos, a través de dinámicas, juegos interactivos y actividades participativas. Éste es un taller eminentemente práctico y vivencial, para poder poner en práctica lo aprendido.

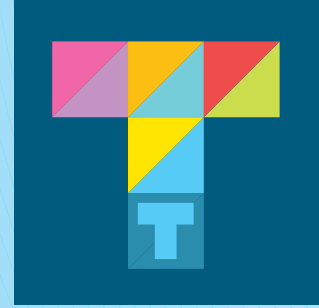
Otro género de mirada. Cine y sexismo

El cine como herramienta educativa para reflexionar sobre las desigualdades

Las nuevas generaciones crecen entre pantallas y los mensajes que éstas transmiten son clave en la construcción de expectativas de vida como mujeres y hombres. En este taller vamos a analizar el cine desde una perspectiva crítica y vamos a valorar su potencial como herramienta metodológica para prevenir la violencia de género entre las y los jóvenes.

7

Objetivos del taller

- 1 Tomar conciencia del androcentrismo y del sexismo presente en la representación cinematográfica.
- 2 Reflexionar sobre el poder de cine como transmisor de códigos, ideales y modelos de conducta.
- 3 Dotar de herramientas para trabajar por la igualdad entre mujeres y hombres a través los medios audiovisuales.

BIBLIOGRAFIA

- García González, Andrea. *Clases de cine. Compartir miradas en femenino y masculino*. Cuadernos de educación no sexista, nº 22. Instituto de la Mujer, 2008.
- Aguilar Carrasco, Pilar. *¿Somos las mujeres de cine? Prácticas de análisis fílmico*. Oviedo, Instituto Asturiano de la Mujer, 2004.
- Fundación Mujeres. *Guía didáctica para el uso educativo de cortometrajes del Proyecto “-es+”*. Cine para ser la voz de quienes callan.” Ministerio de Igualdad. (Pendiente de publicación)

Lluvia de conceptos

El poder de la imagen audiovisual

El 80% de lo aprendido en la infancia es imitativo, lo que vemos, se impone a todo lo demás. La imagen audiovisual, modela la representación mental que nos hacemos del mundo. Es una representación construida cuya apariencia es ser un reflejo neutral de la realidad...

¿Es un modelo sexista?

El cine nos ofrece un modelo preconcebido del mundo. La mayoría de las veces no somos conscientes de los estereotipos sexistas que transmite, hemos de adoptar una actitud reflexiva y crítica, sobre la representación de mujeres y hombres y sus relaciones, a través del lenguaje fílmico y de sus contenidos.

Representación androcéntrica

Un 80% de las películas están protagonizadas por hombres. Los hombres, en el relato audiovisual, son los protagonistas: viven historias y relaciones, descubren, exploran...

Machismo y cine

Los personajes femeninos son en su mayoría periféricos en el relato, no tienen interés por sí mismos, los conocemos a partir de la relación con algún personaje masculino, son un apartado en la historia de ellos, los protagonistas.

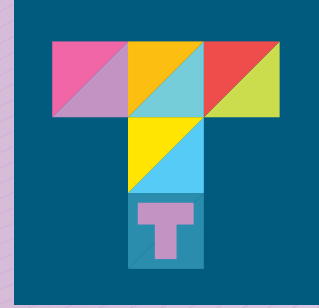

Audiovisuales y prevención de la violencia de género

Análisis de los medios de comunicación

Uno de los principales agentes socializadores con mayor impacto en las chicas y los chicos jóvenes de hoy en día son los medios audiovisuales, a los que dedican un número elevado de horas.

Saber analizarlos desde la perspectiva de género y ser conscientes de qué es lo que transmiten exactamente es una manera de prevenir que se integren comportamientos machistas o imágenes estereotipadas de mujeres y hombres.

Objetivos del taller

- 1 Tomar conciencia de importancia de los medios audiovisuales como agente socializador.
- 2 Reflexionar la reproducción de las desigualdades entre mujeres y hombres a través de la historia de los medios audiovisuales.
- 3 Dotar de herramientas para trabajar en la prevención de violencia de género a través de los medios audiovisuales.

BIBLIOGRAFIA

- VV. AA. *La Diferencia sexual en el análisis de los videojuegos*. Instituto de la Mujer, 2006.
- VV. AA. *Guía didáctica para el análisis de los videojuegos*. Ed. Instituto de la Mujer, 2004.
- Aguilar Carrasco, Pilar. *La violencia contra las mujeres en el relato mediático*. Revista: Claves de la Razón Práctica. Ed. Progreso. Madrid, 2002.
- VV. AA. *El Sexismo en Televisión. Claves para un uso responsable de los contenidos televisivos*. Ed. Instituto de Formación de RTVE, Instituto de la MUJER. 2007.

Lluvia de conceptos

La mujer como objeto:

Mostrar o simbolizar el cuerpo de las mujeres como un objeto sexual o meramente decorativo.

Análisis desde la perspectiva de género para material audiovisual:

Herramienta de análisis de lo audiovisual que consiste en una toma de conciencia activa acerca de la socialización diferenciada y la sociedad patriarcal, conociendo los mecanismos audiovisuales para representar la realidad y dar una visión estereotipada de la misma.

La imagen como recurso didáctico:

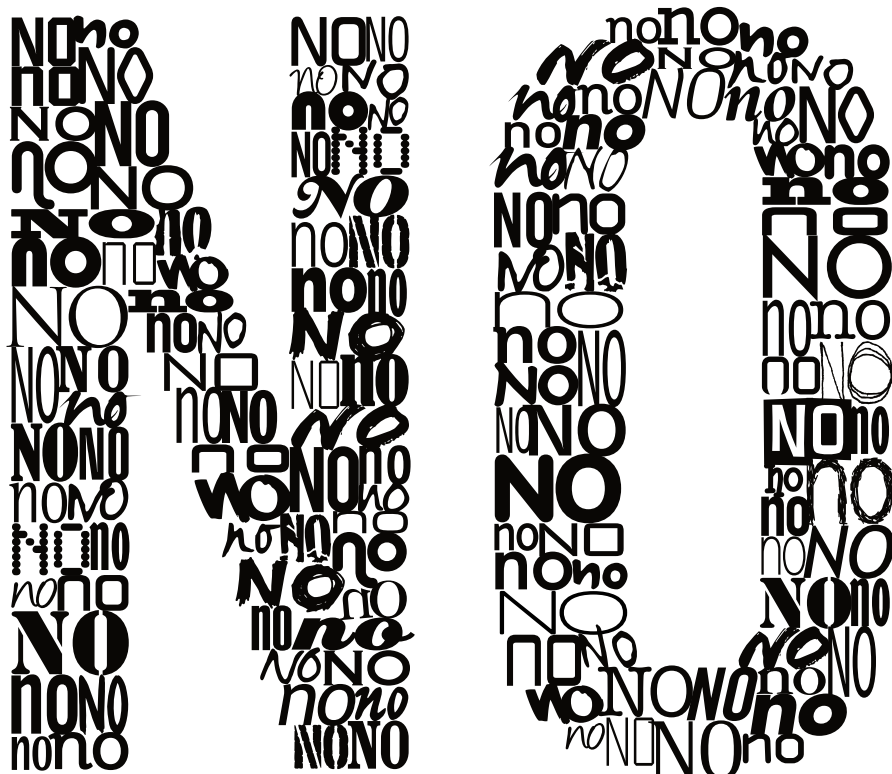
La imagen favorece una pedagogía centrada en la producción de sentido, es decir, facilita al profesorado trabajar sobre los significados que la cultura da a los hombres y a las mujeres, y de esta manera abre la posibilidad de que el alumnado busque significados libres a su ser hombre o a su ser mujer.

Jugar a la violencia /Jugar al cuidado:

Los videojuegos, que cada vez ocupan más espacio en el ocio infantil, entrenan a niños y a niñas en habilidades muy concretas. La industria del entretenimiento publicita claramente a las niñas juegos centrados en el cuidado de sí (adorno del cuerpo) o de otros (bebes, mascotas etc...). Para los niños, este mercado sigue proponiendo juegos relacionados con la violencia, la competitividad.

RECURSOS WEB

- <http://www.fundacionmujeres.es>
- <http://www.educarengualdad.org>
- <http://www.observatorioviolencia.org>
- <http://www.redfeminista.org>
- <http://www.migualdad.es/mujer/index.htm>

HI HA TRACTE

AMB LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

25 DE NOVEMBRE 2010

DIA INTERNACIONAL PER L'ERADICACIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

 Generalitat
de Catalunya
**Institut Català
de les Dones**

atenció a les
dones en situació
de violència
900 900 120
www.gencat.cat/icdones/linia900.htm
Servei 24 hores
gratuit
confidencial

TARRAGONA
ES CONNECTA
AMB LA GENT

 AJUNTAMENT DE
TARRAGONA

www.tarragona.cat

Actes en commemoració del 25 de novembre de 2010

Dia Internacional per a l'eradicació de la violència masclista

La lluita per eradicar la violència envers les dones es porta a terme des de tres fronts diferents i complementaris: el rebuig i la condemna cap a l'agressor; la protecció i atenció a la víctima, i la sensibilit-

zació i prevenció d'actituds que afavoreixin el manteniment d'aquesta violència en el conjunt de la societat. A aquest últim objectiu es dirigeixen les activitats que es desenvoluparan durant aquests dies.

Del 15 al 30 de novembre

Exposició

"DESMUNTEM MITES?",

Amb aquesta exposició, l'Institut Català de les Dones proposa una revisió d'alguns mites associats a l'amor romàntic i a la violència masclista i, alhora, ofereix idees per transformar-los i avançar, així, vers unes relacions lliures d'aquesta violència.

Inauguració el 15 de novembre a les 18.00 h, a càrrec de **Victòria Pelegrín Casanova**, consellera d'Acció Social, Polítiques d'Igualtat i Habitatge.

Les dones participants als tallers "Tast de teatre", organitzats pel SIAD, ens oferiran una petita representació que ens ajudarà a visualitzar alguns d'aquests mites.

Direcció artística: **Maria Mercè Rovira**, actriu i coach tarragonina.

LLOC: Pati de Jaume I de l'Ajuntament de Tarragona. Plaça de la Font, 1

Dimarts 23 de novembre

■ 18.30 h

Xerrada-col·loqui:

"ACTUACIÓ DAVANT UNA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA MASCLISTA"

LLOC: Sala d'actes de l'Ajuntament de Tarragona. Plaça de la Font, 1

Presentació a càrrec de **Victòria Pelegrín Casanova**, consellera d'Acció Social, Polítiques d'Igualtat i Habitatge.

Amb la intervenció de:

- Servei d'Informació i Atenció a les Dones
- Guàrdia Urbana
- Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra
- Servei d'Emergències Socials
- Unitat de Suport Individual i Familiar
- Centre d'Intervenció Especialitzada de la demarcació de Tarragona.

Dijous 25 de novembre

Dia Internacional per a l'eradicació de la violència masclista

■ 12.00 h - 13.00 h

Convocatòria unitària de l'Ajuntament de Tarragona i de la Delegació Territorial del Govern de la Generalitat a Tarragona

LLOC: plaça dels Infants

- Performance a càrrec de Al Trot Teatre del centre "La Muntanyeta", de Paràlisi Cerebral de Tarragona.
- Lectura del Manifest del 25 de novembre, redactat de manera conjunta pel Govern de la Generalitat de Catalunya, les diputacions de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.
- Minut de silenci.
- Interpretació amb violí del Cant dels Ocells a càrrec de l'Estudi de Música de Tarragona.

ACTES ORGANITZATS PER LES ORGANITZACIONS SINDICALS

Xerrada-debat:

"VALORACIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE AL CAMP DE TARRAGONA"

LLOC: Sala d'Actes d'UGT. C/ Ixart, 11 3a planta - HORA: 18.30 h

CONCENTRACIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA Convocatòria unitària dels sindicats CCOO i UGT

LLOC: Rambla Nova, a l'alçada del Monument als Despullats HORA: 19.00 h

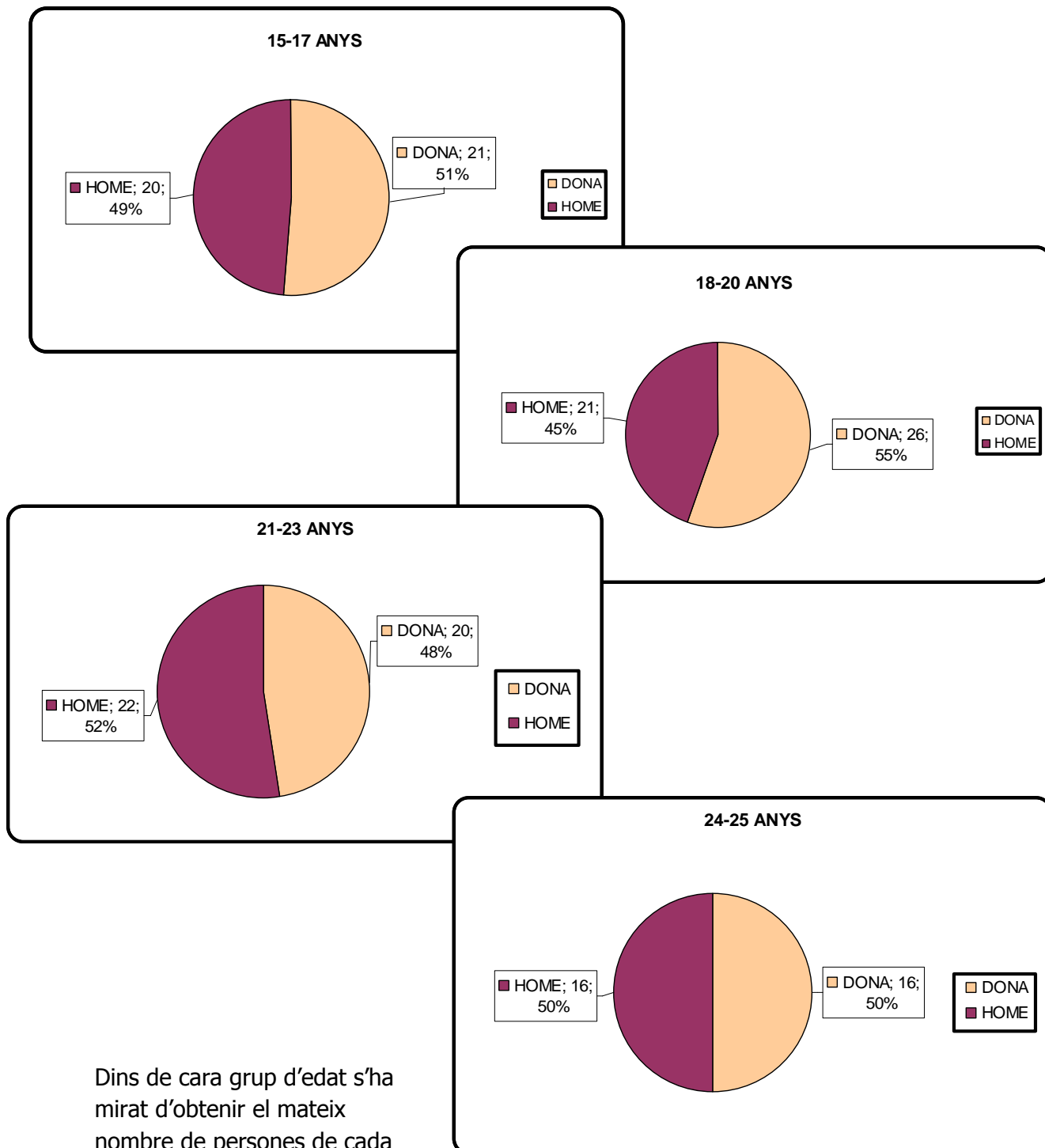
ACTES ORGANITZATS PER LA COMISSIÓ DE LA DONA DE CAMPCLAR

LLOC: Casal Cívic de Campclar. C/ Riu Llobregat cantonada C/ Riu Brugent

- 17.00 h **Relat de dona.**
- 17.45 h **Teatre amb l'obra Sentimientos**, amb Asunción García de la Cruz i M. Cinta Valls com a intèrprets.
- 18.15 h **Lectura del Manifest.**
- 18.30 h **Fem un brindis per la vida.**

X. Gràfics.

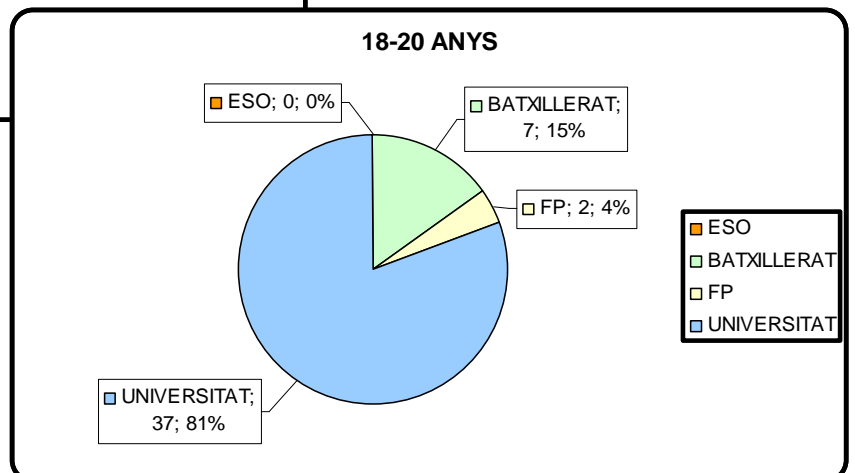
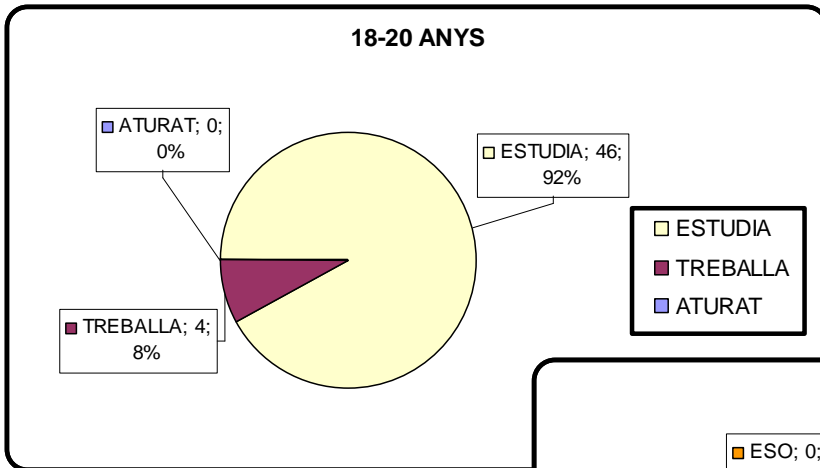
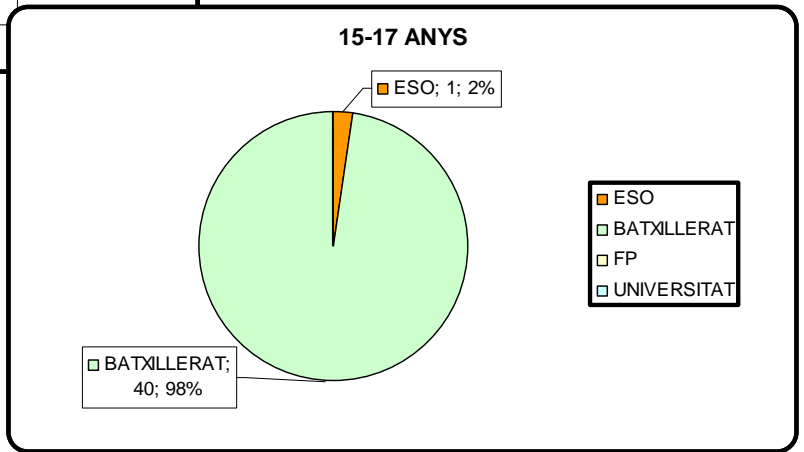
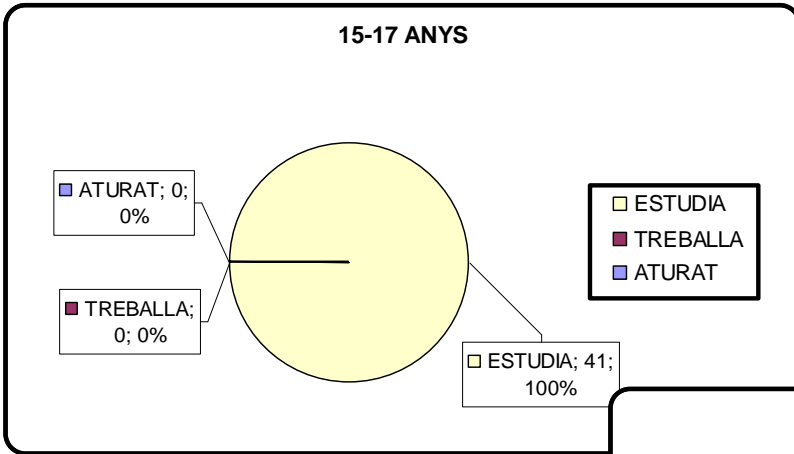
2. Edat.

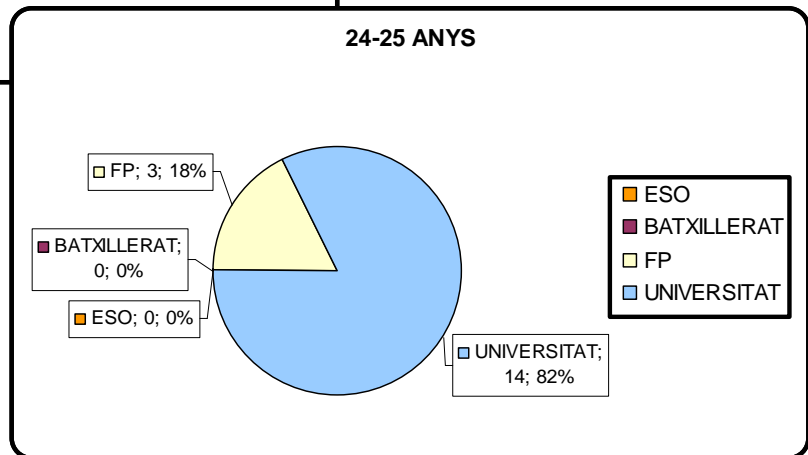
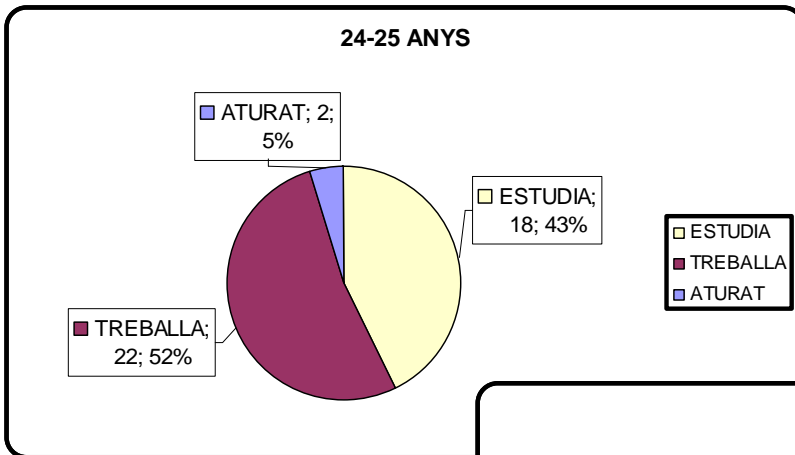
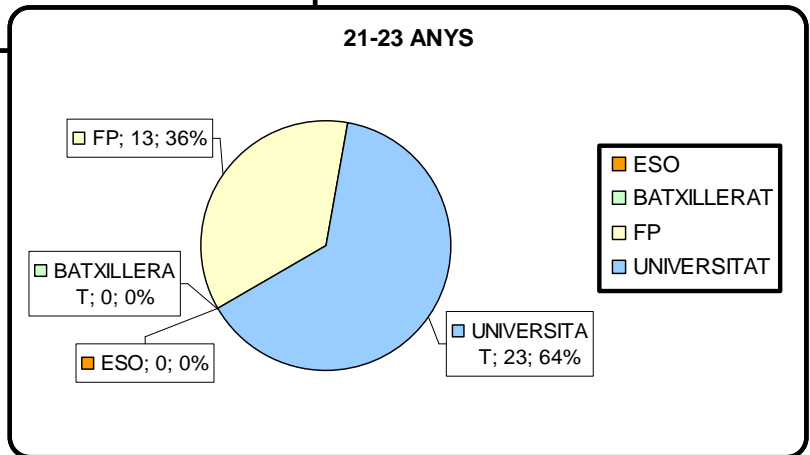
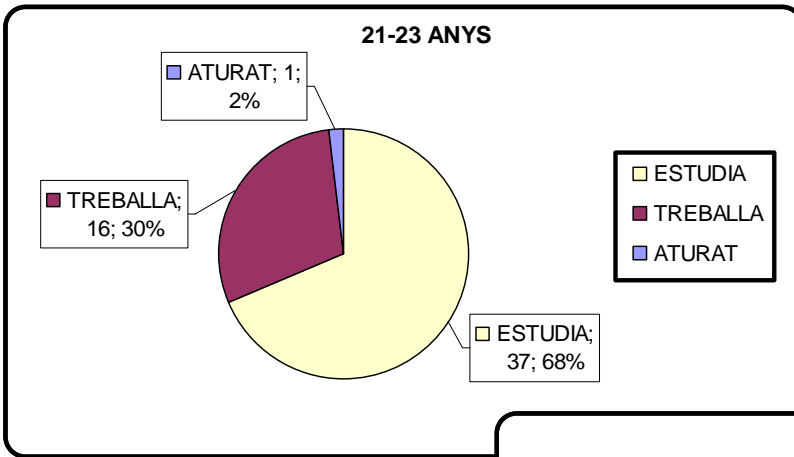

Dins de cara grup d'edat s'ha mirat d'obtenir el mateix nombre de persones de cada sexe de manera aproximada.

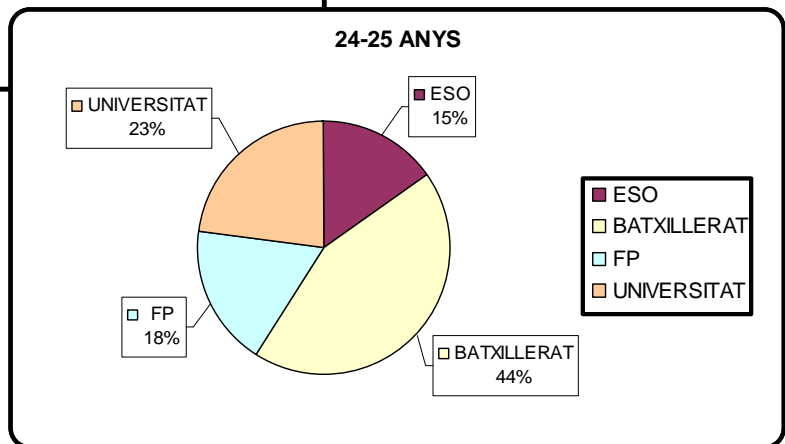
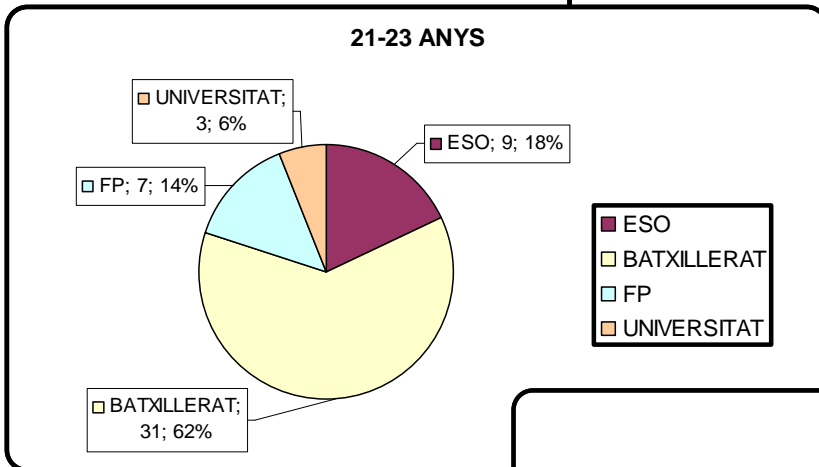
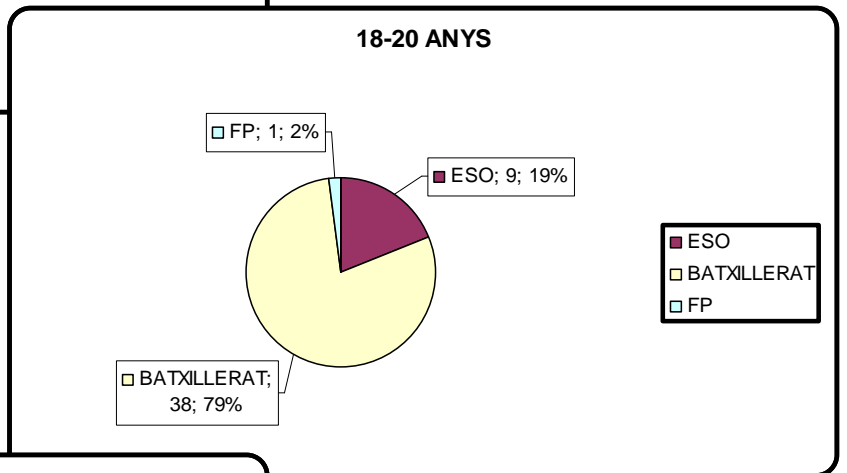
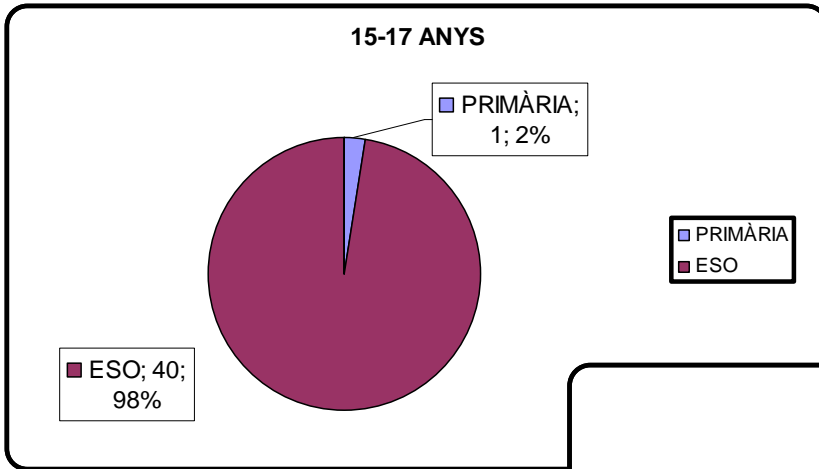
3. Quina és la teva situació actual?

3.1. Si estudies, quins estudis estas cursant?

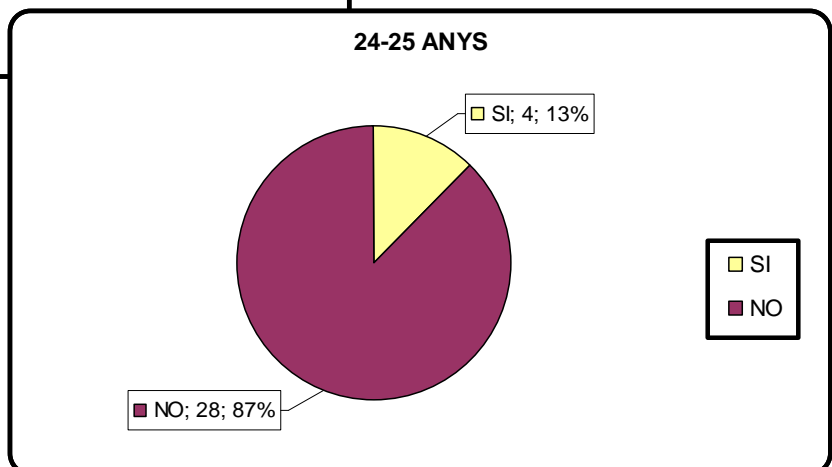
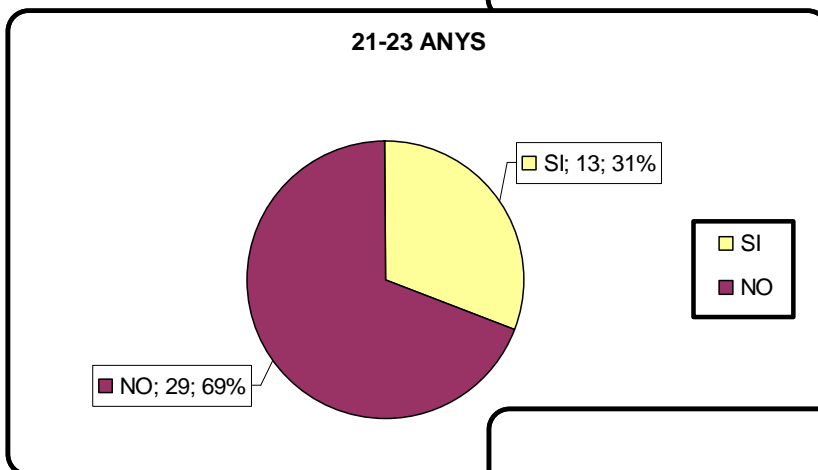
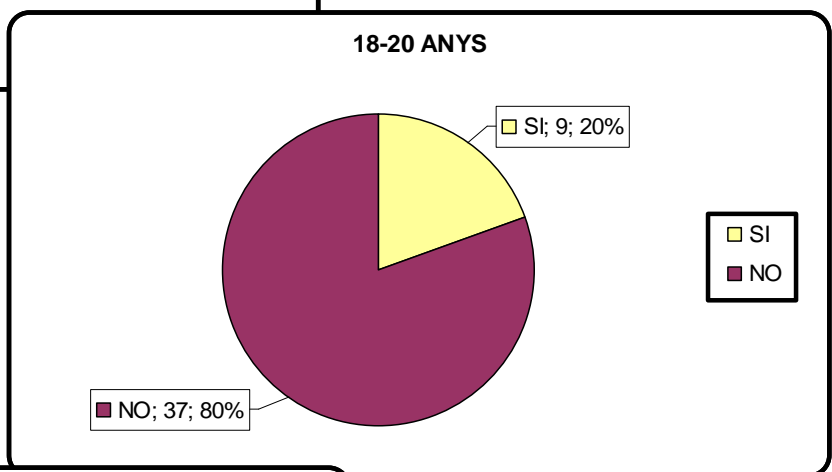
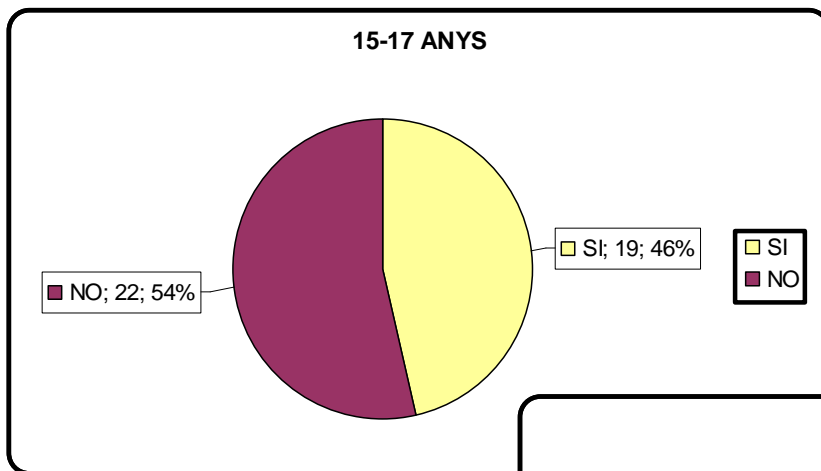

4. Quins estudis tens acabats?

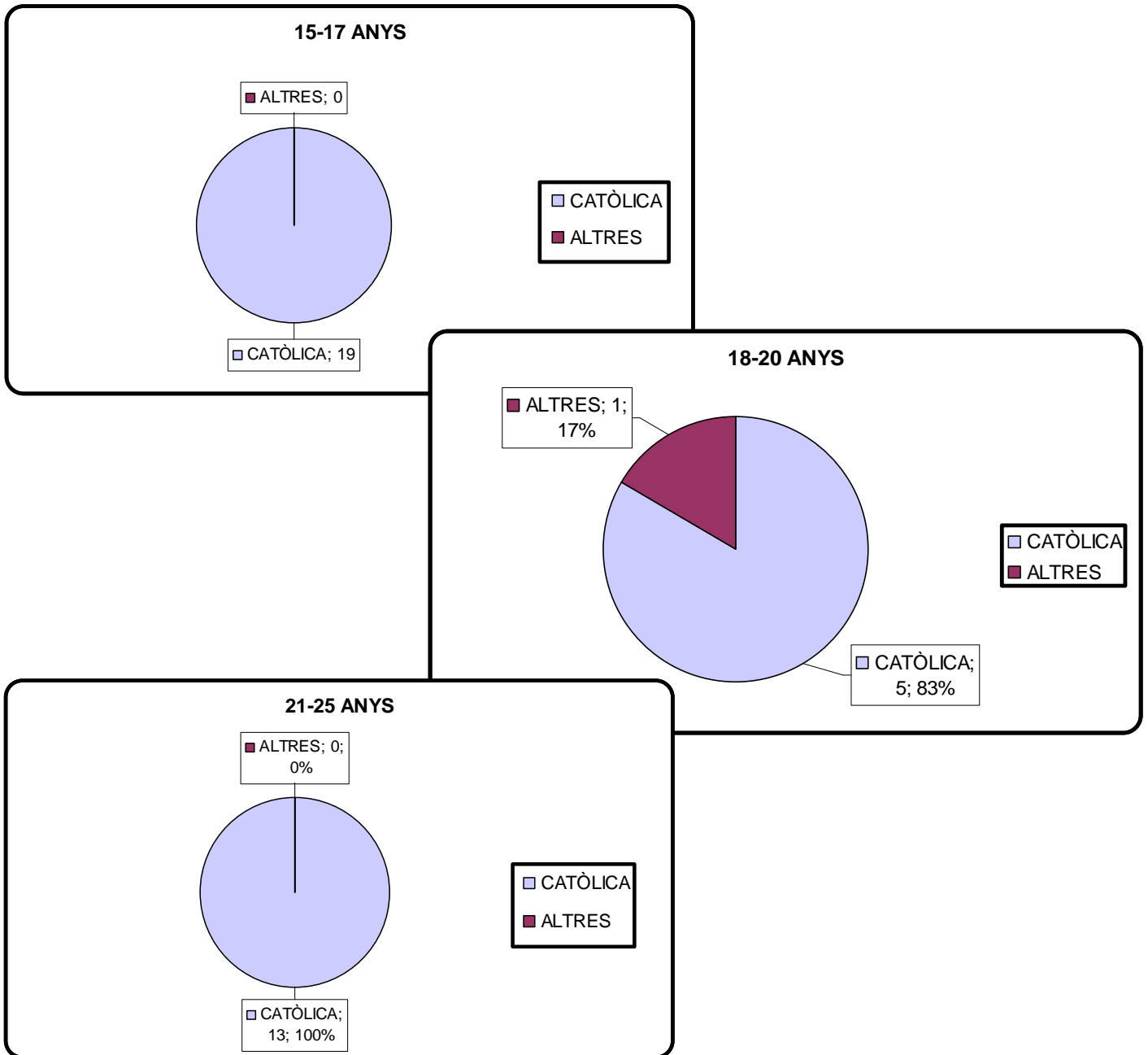

Tots els enquestats menys un (que encara està cursant ESO) tenen estudis secundaris acabats.

5. Ets religiós/a?

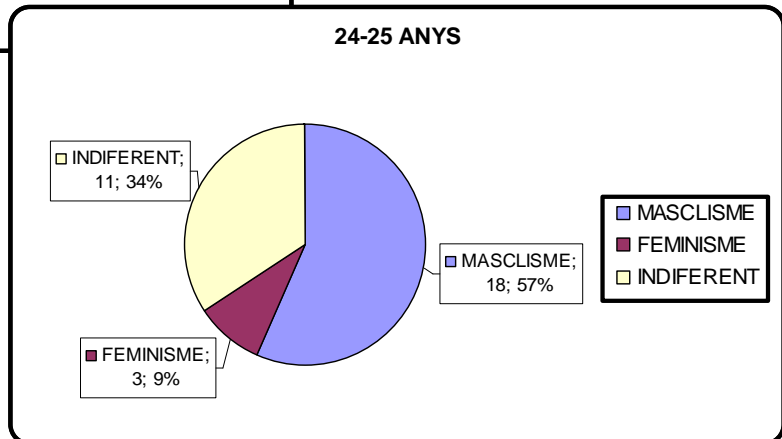
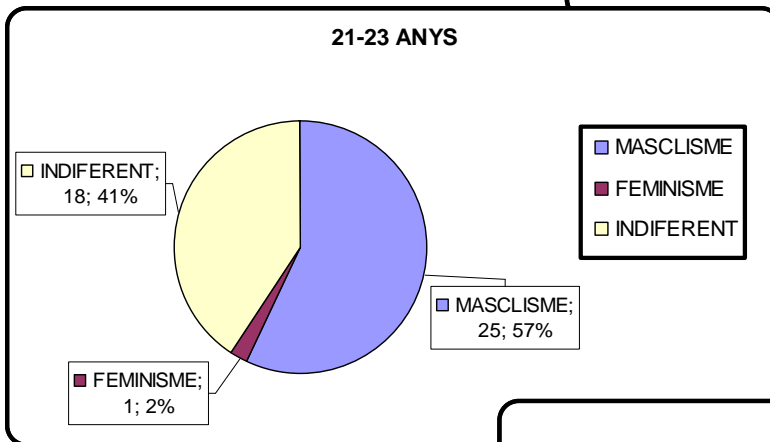
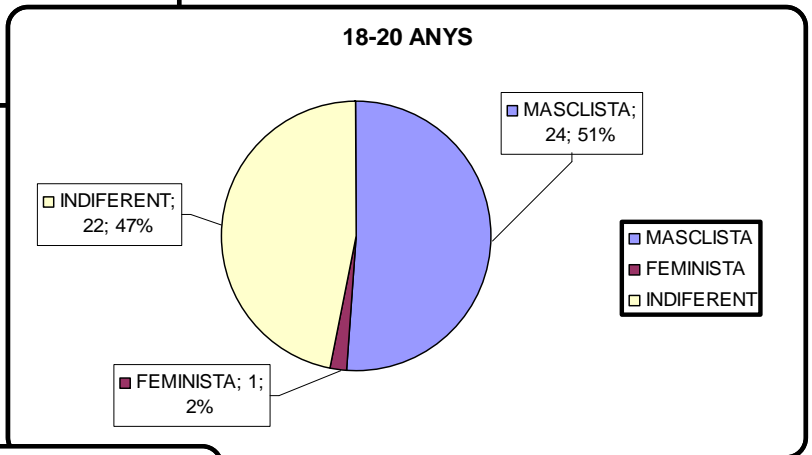
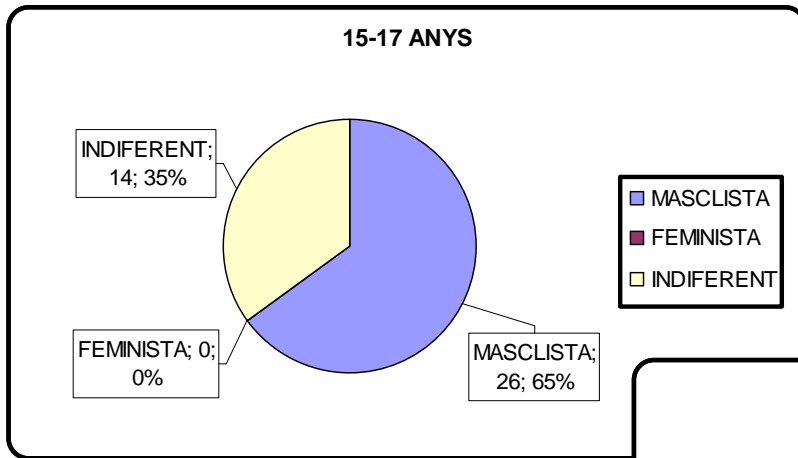

5.1. Quina religió segueixes?

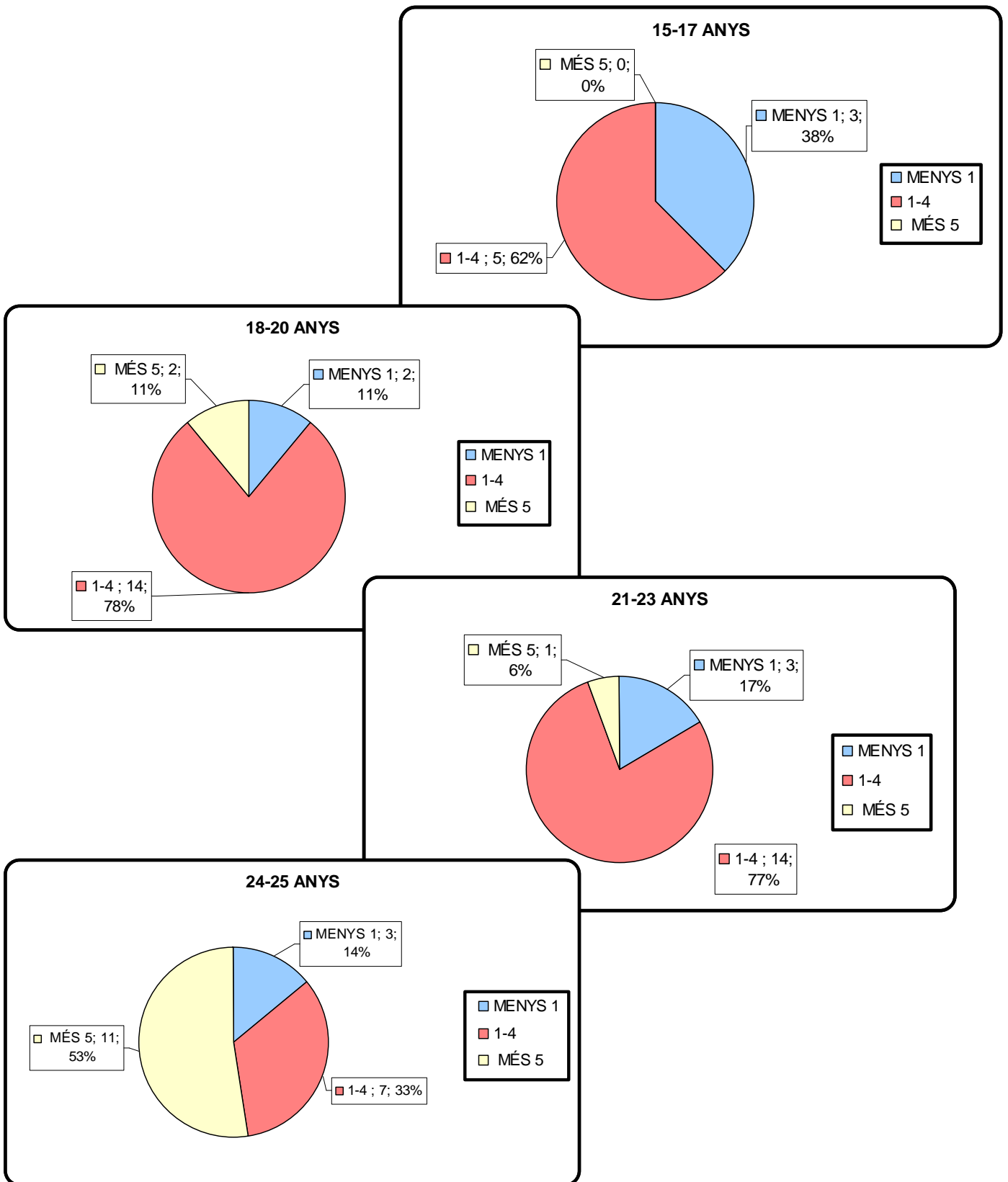

Hi ha un gran nombre d'enquestats que afirmen ser creients però no especifiquen quina religió segueixen.

6. Creus que les religions fomenten un rol:

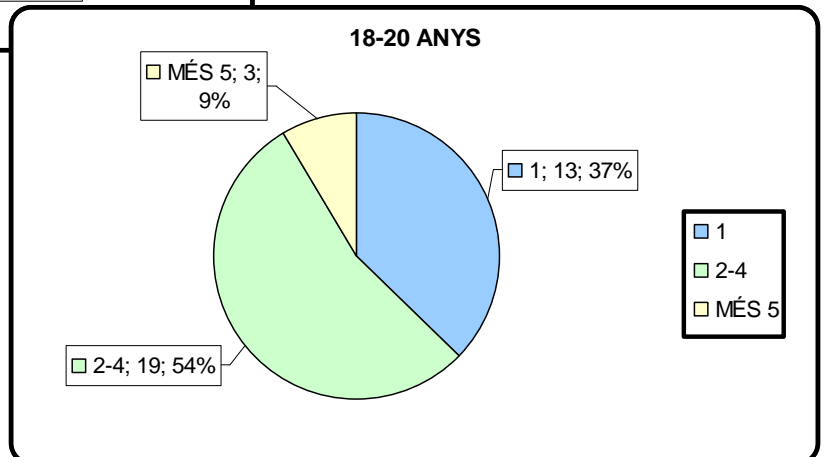
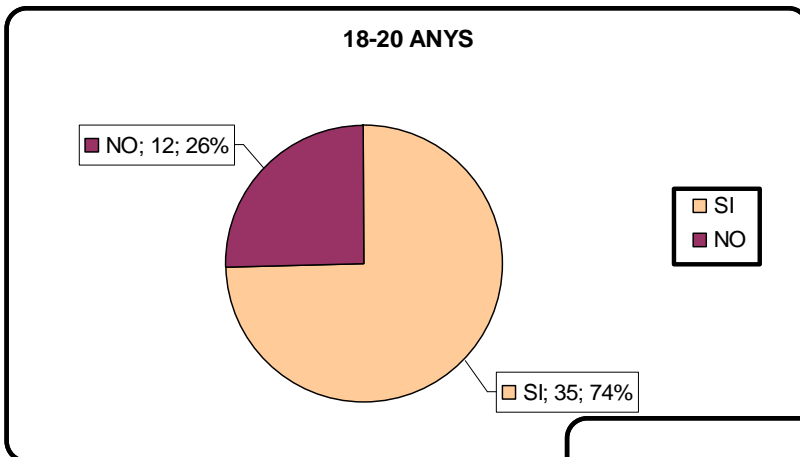
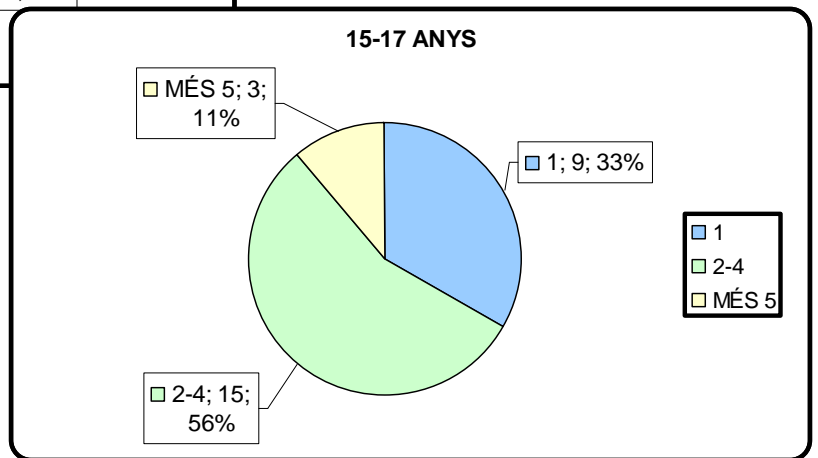
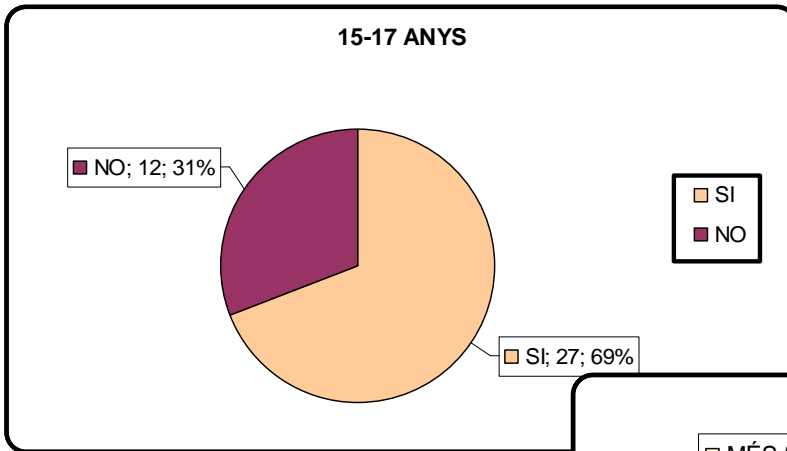

7.1. Quants anys portes amb la teva parella?

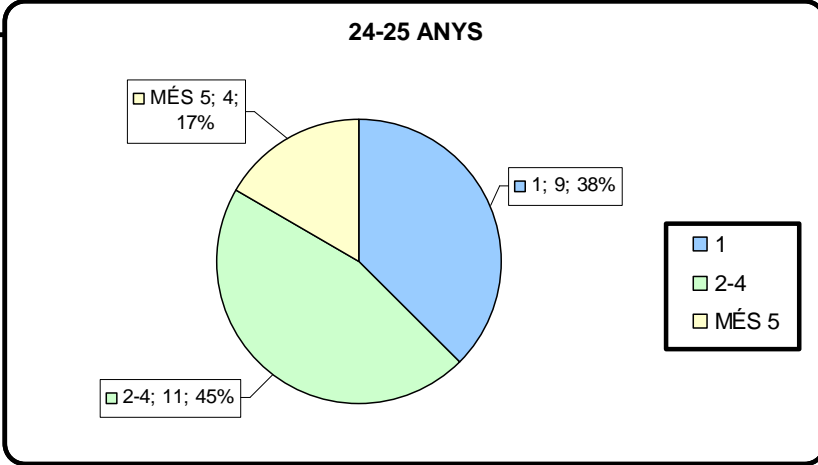
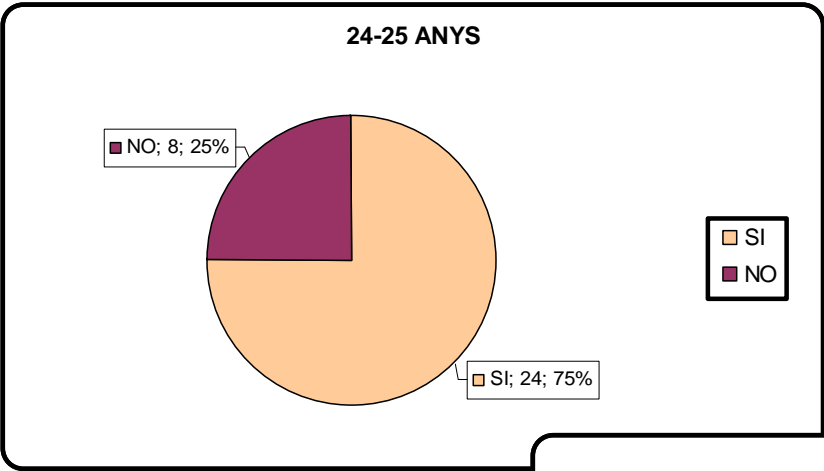
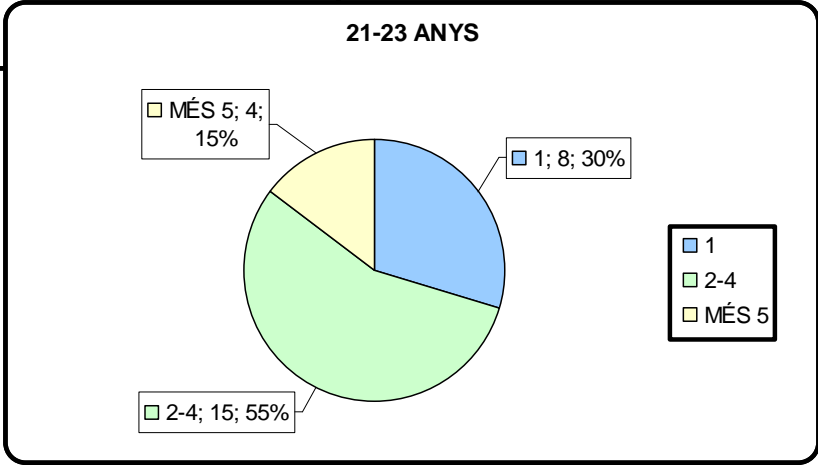
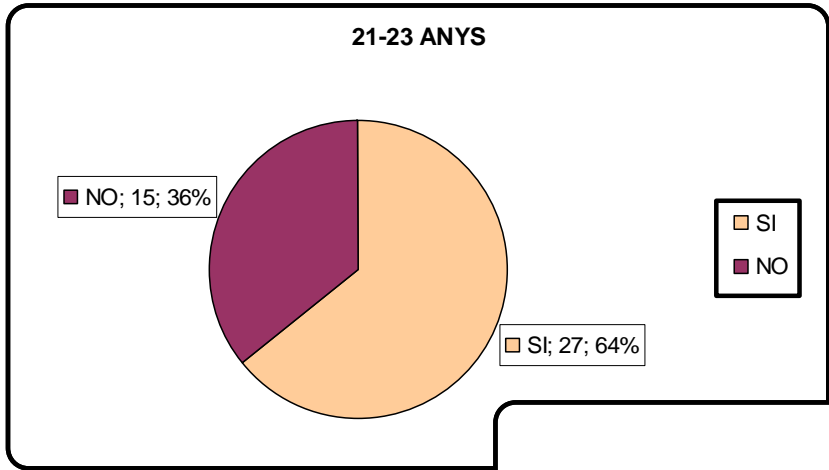

8. Has tingut diferents parelles anteriorment?

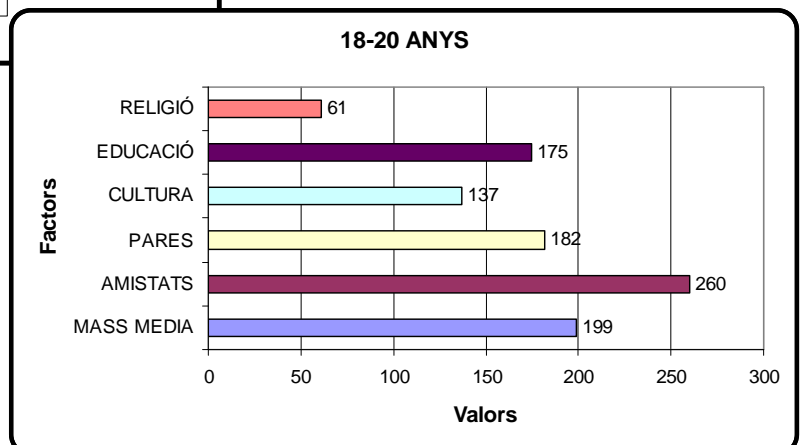
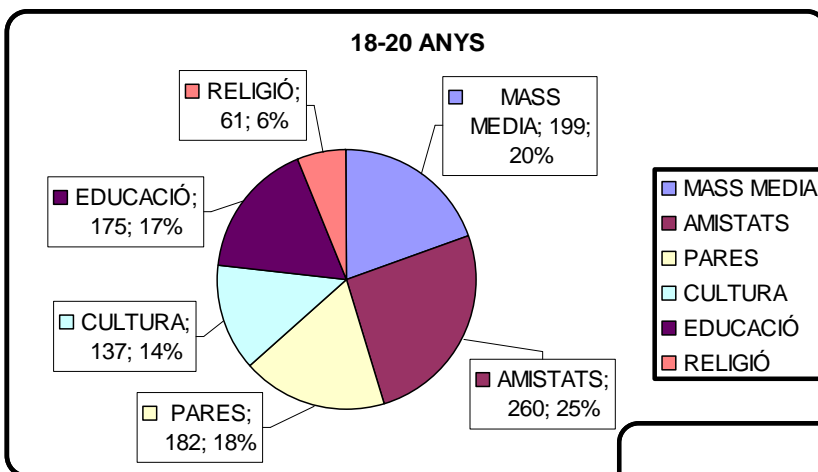
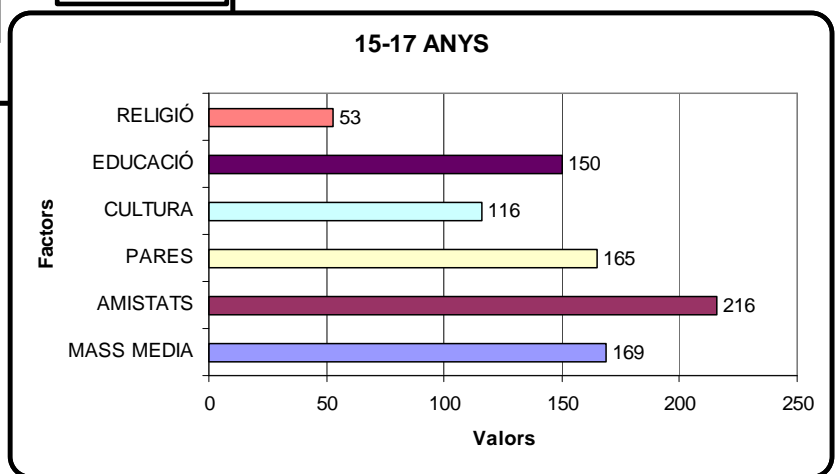
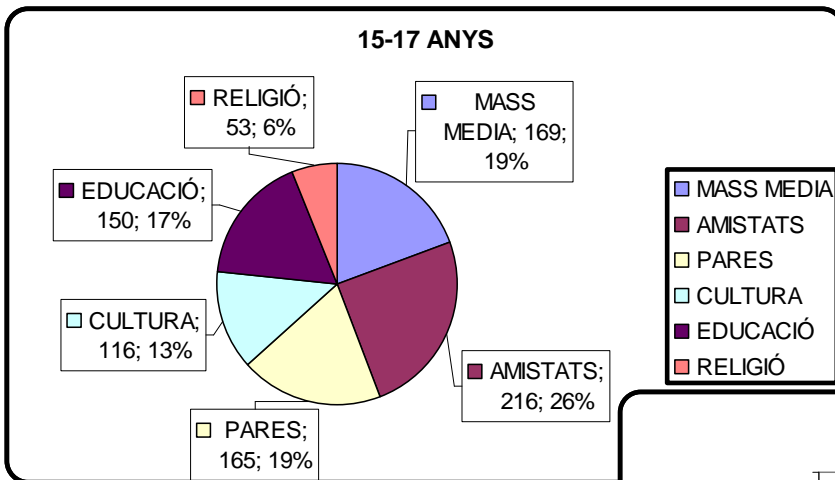
8.1. Quantes parelles has tingut anteriorment?

Violència masclista juvenil

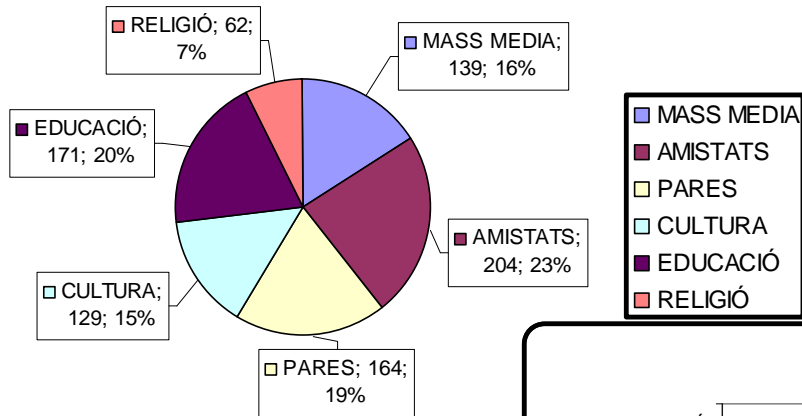

10. Ordena de més a menys influència en els joves els següents factors:

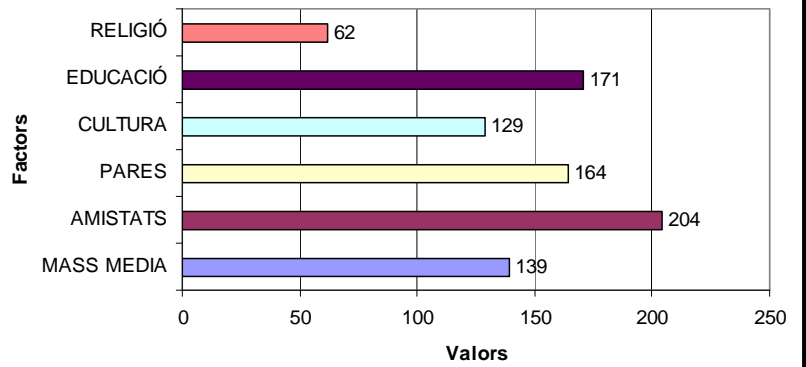

Violència masclista juvenil

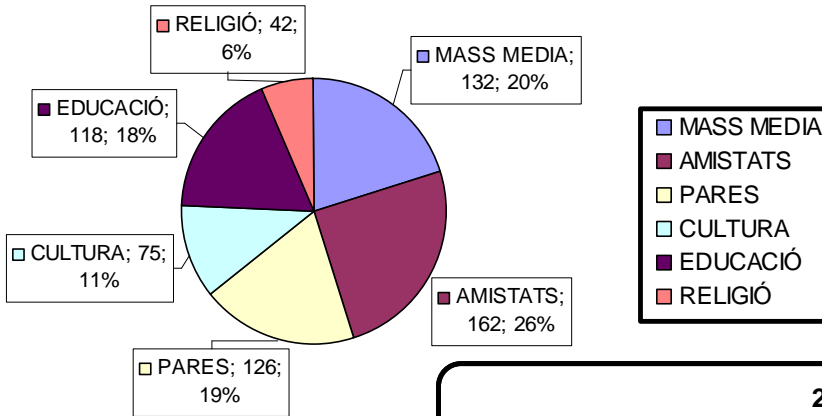
21-23 ANYS

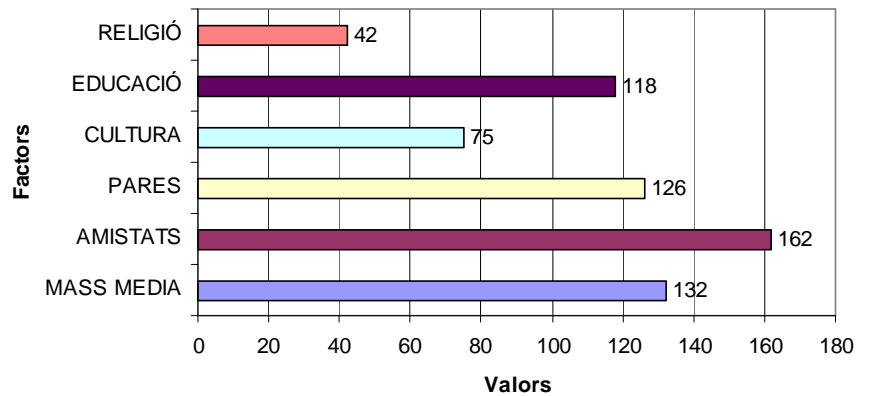
21-23 ANYS

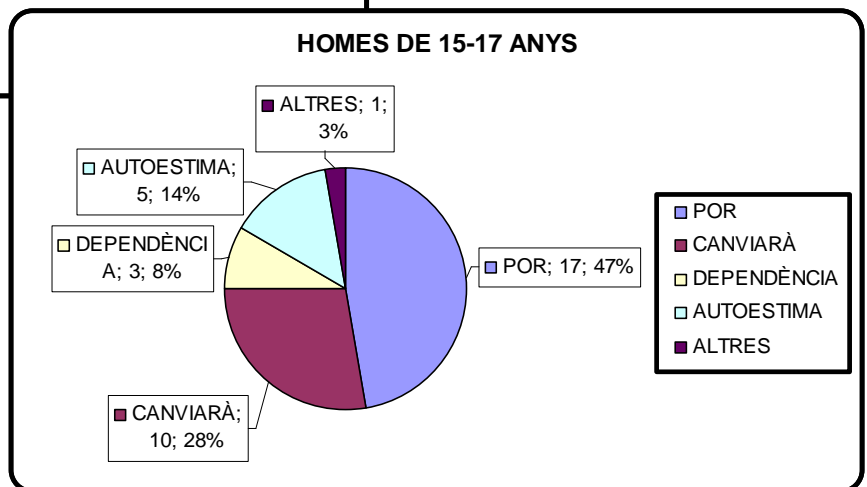
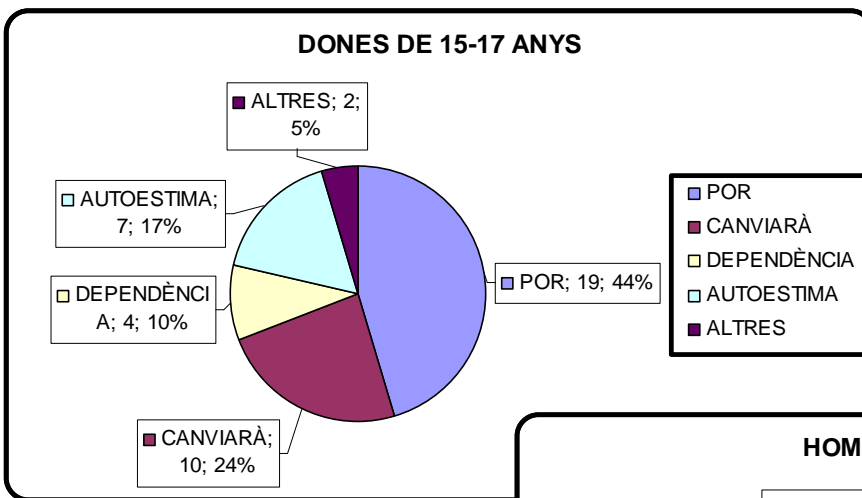
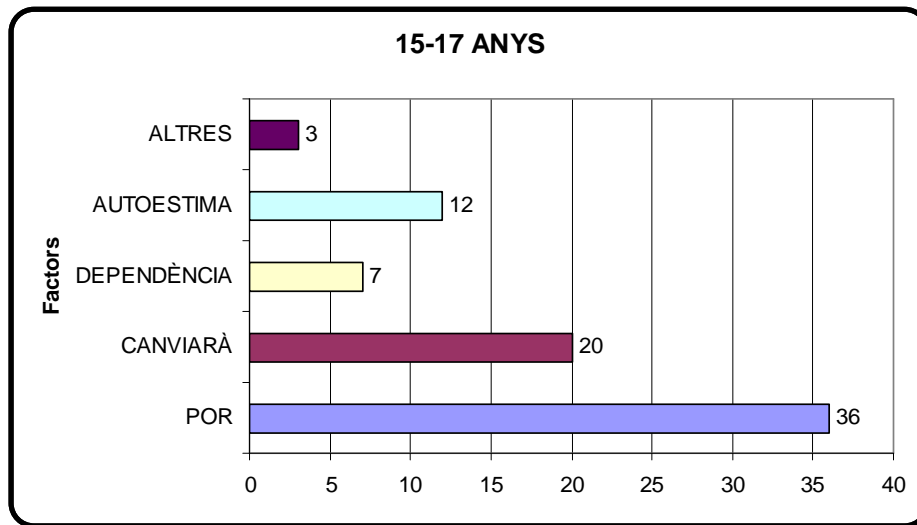
24-25 ANYS

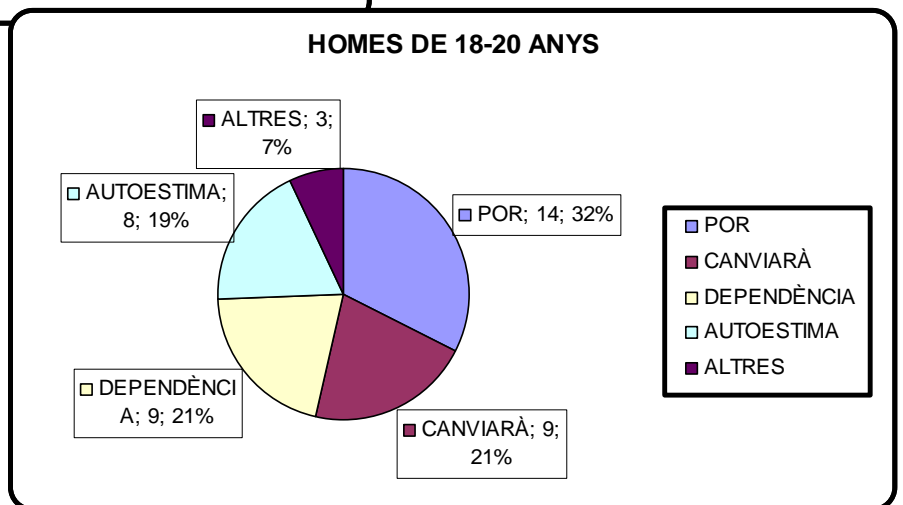
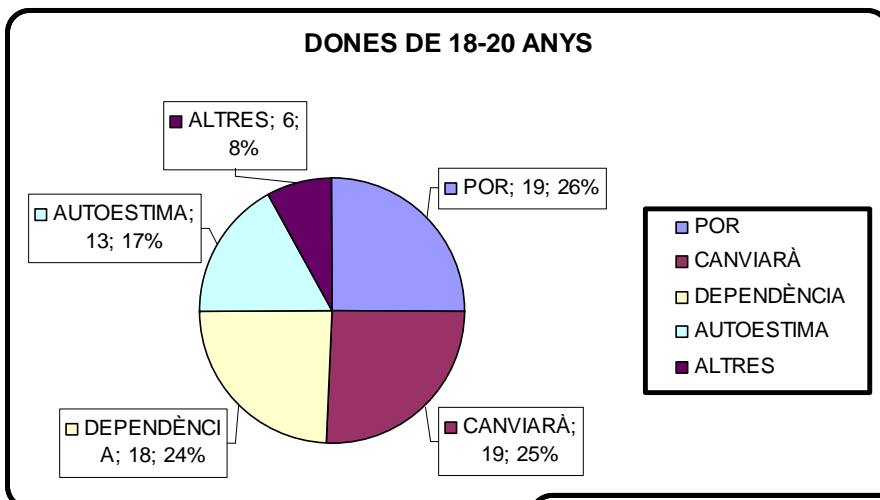
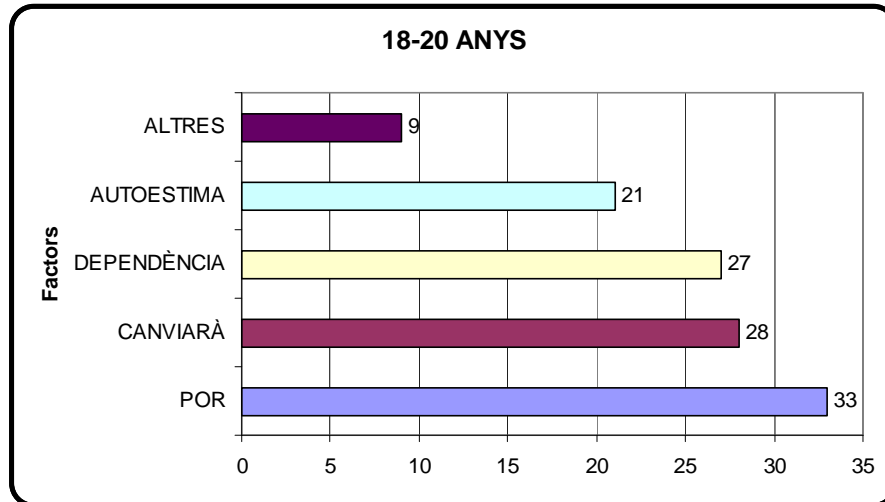

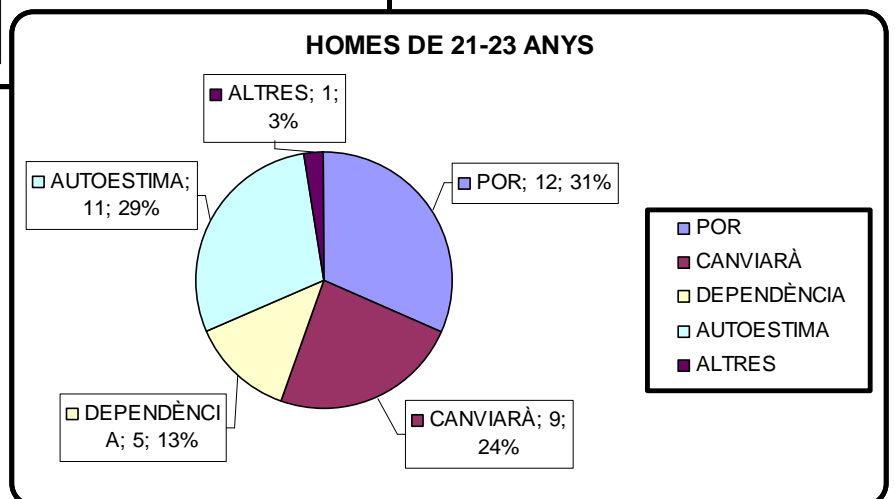
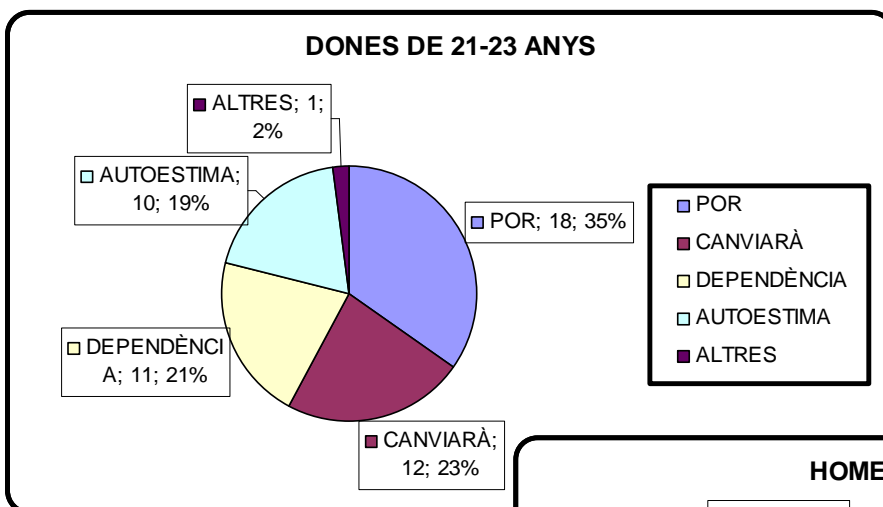
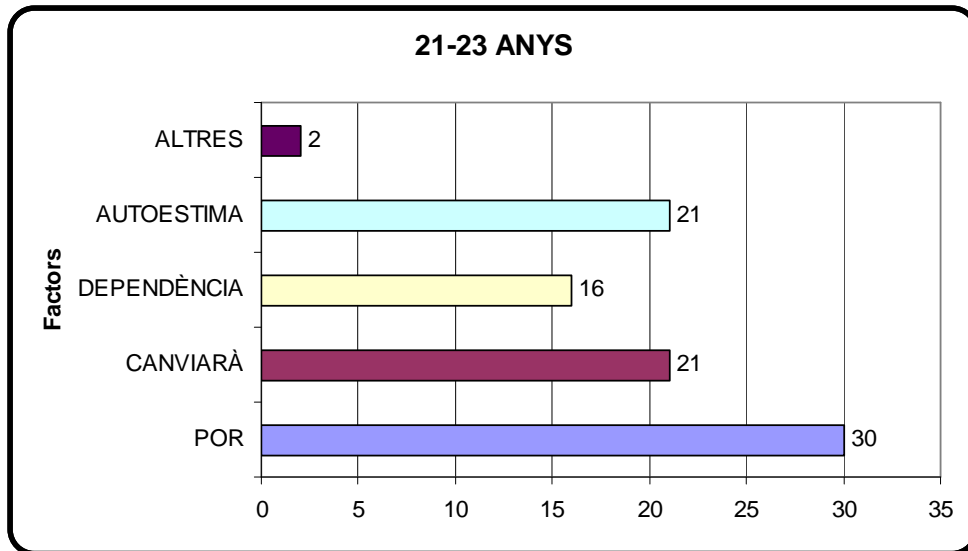
24-25 ANYS

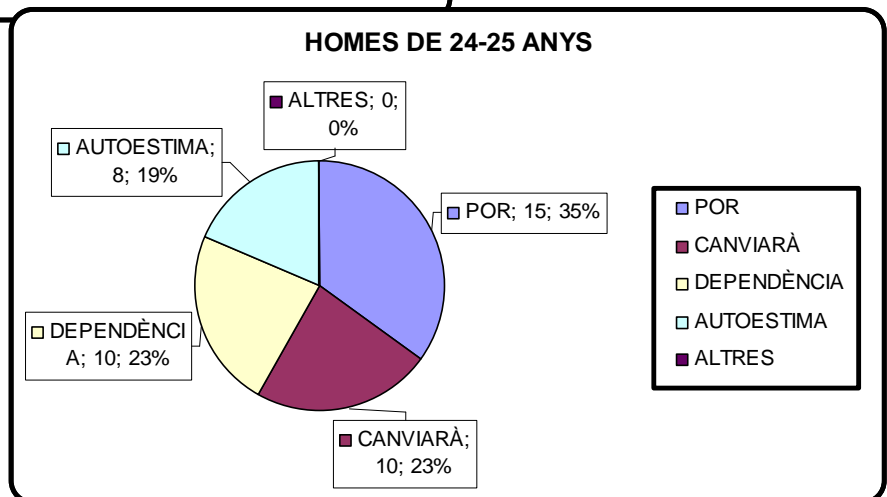
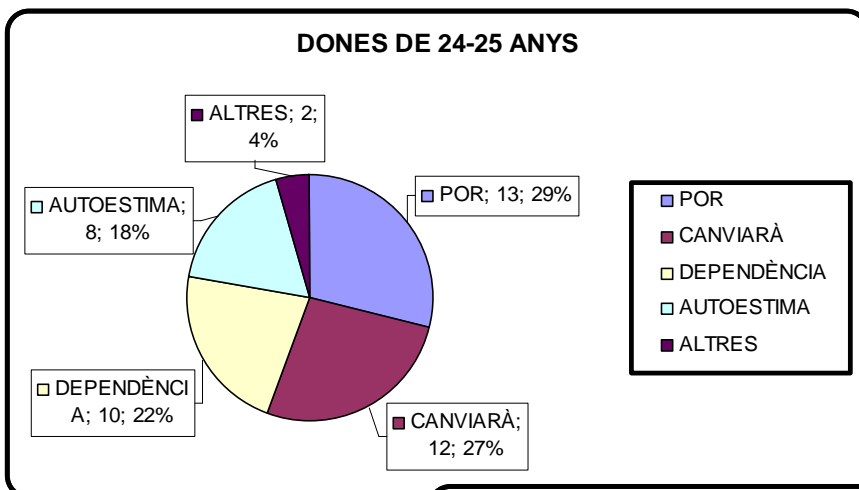
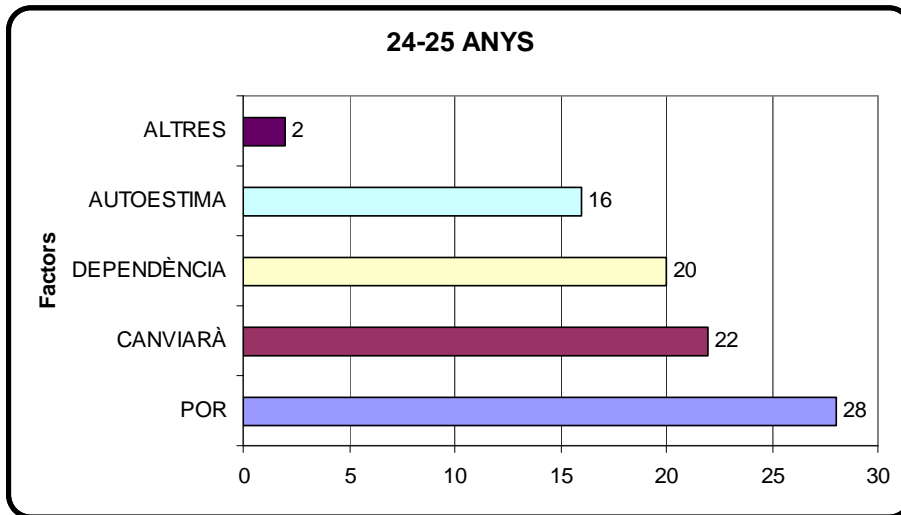

11. Quins creus que poden ser els motius pels quals una persona no denunciï ser maltractada?

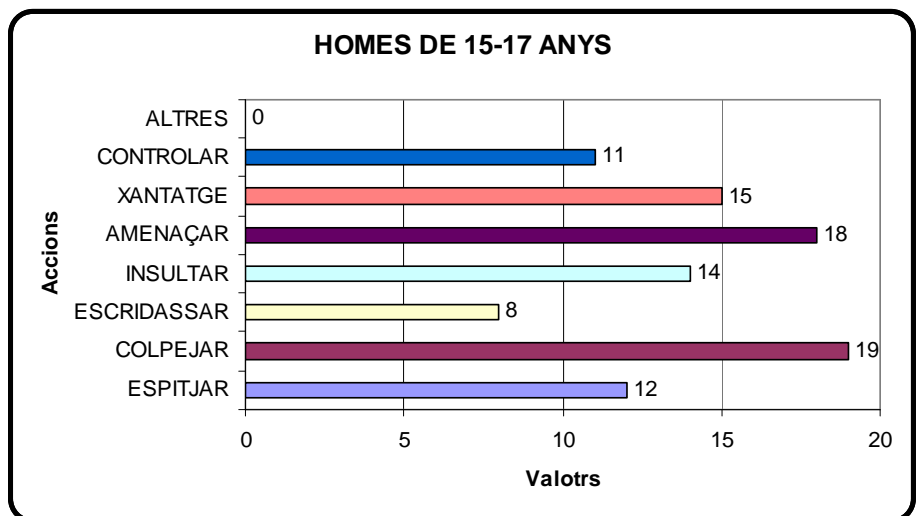
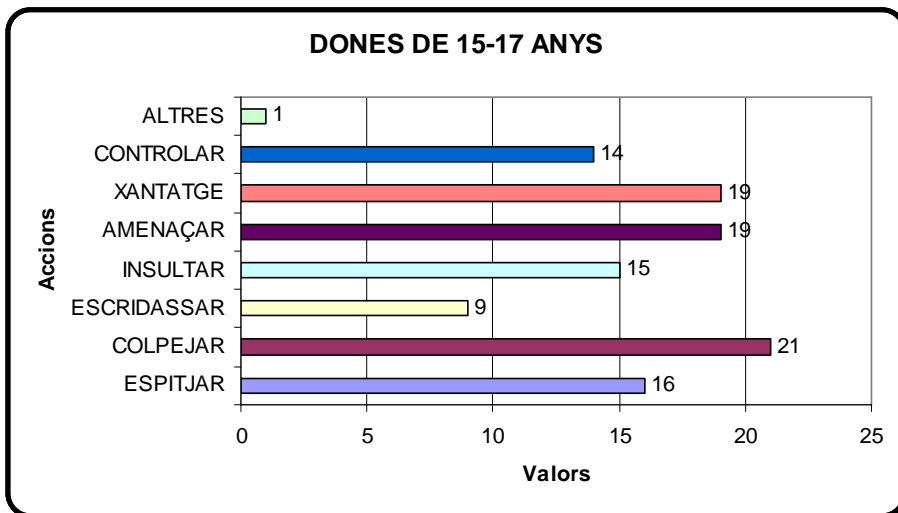
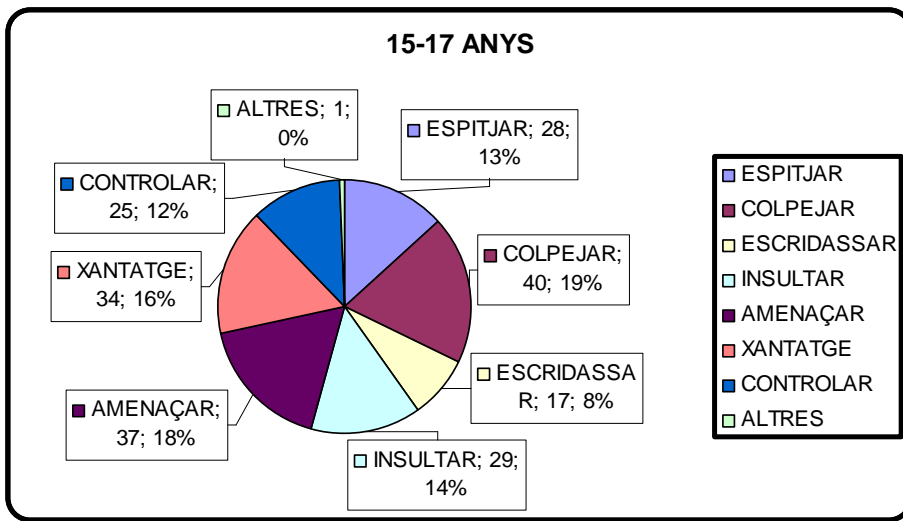

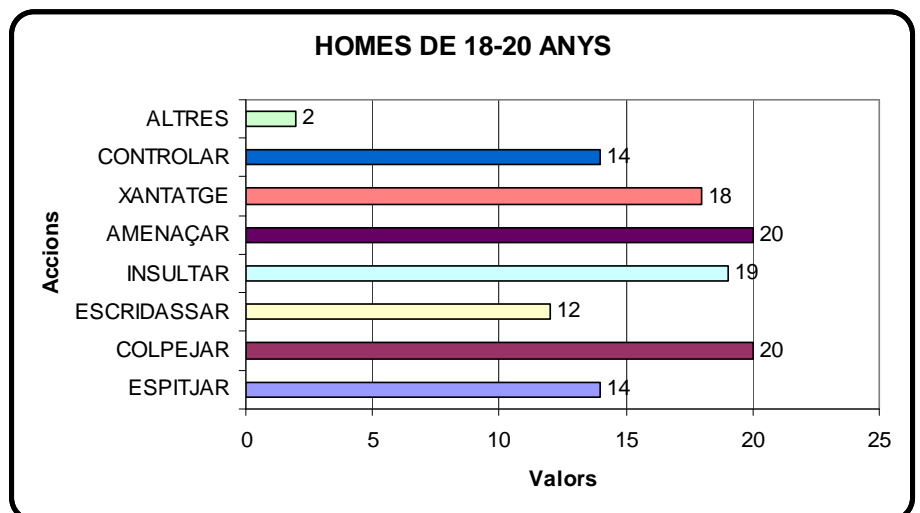
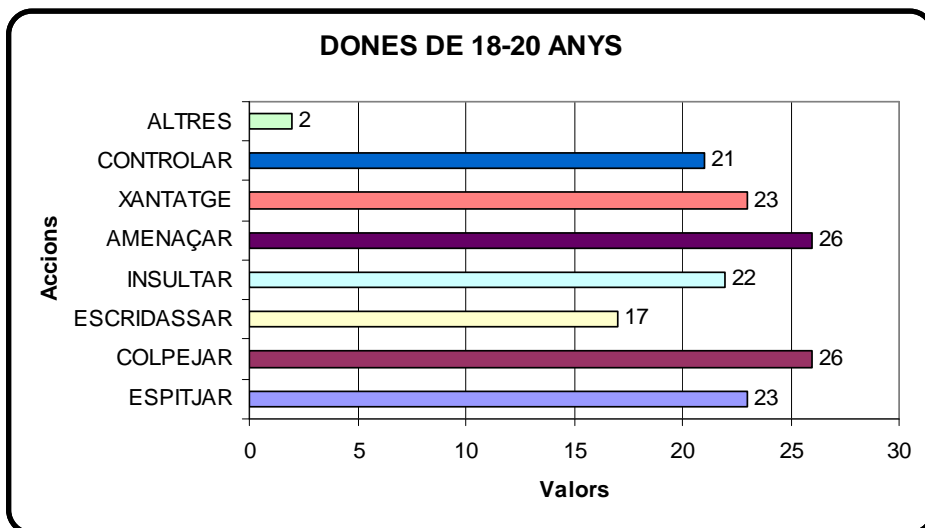
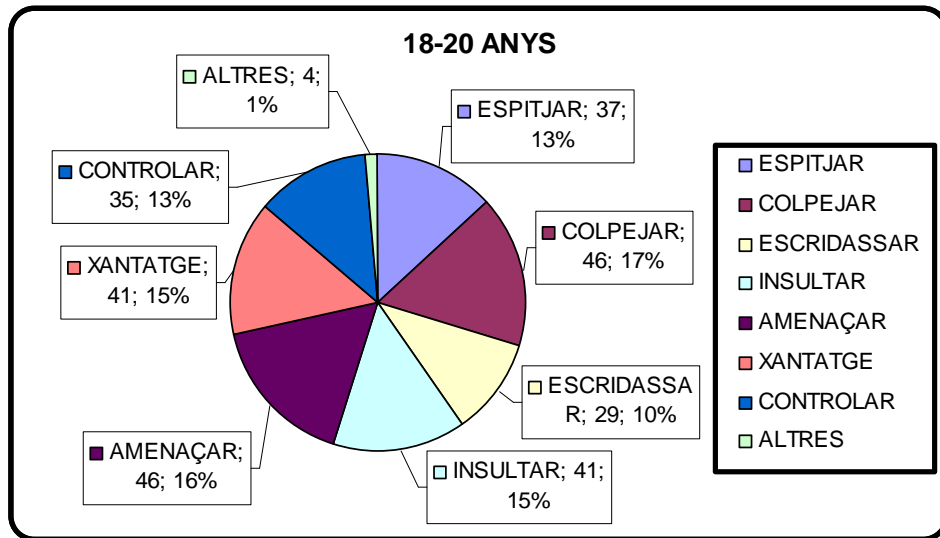

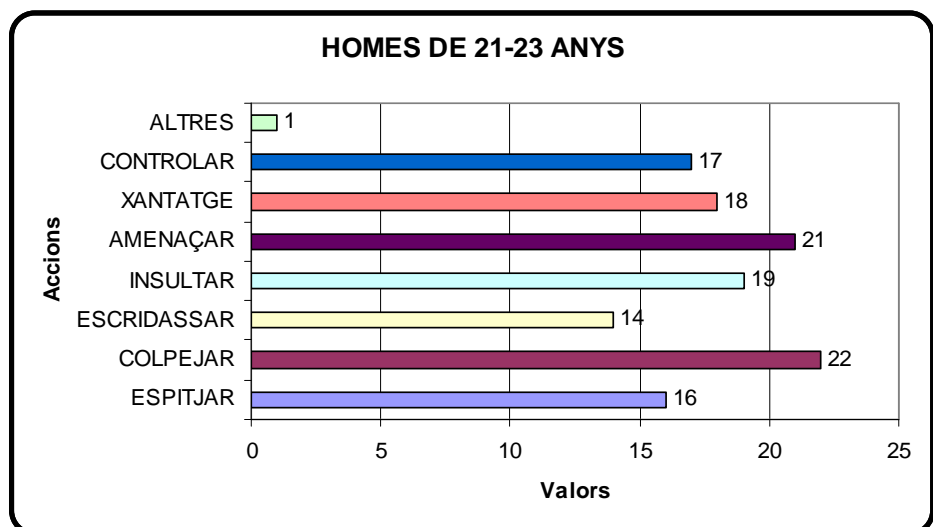
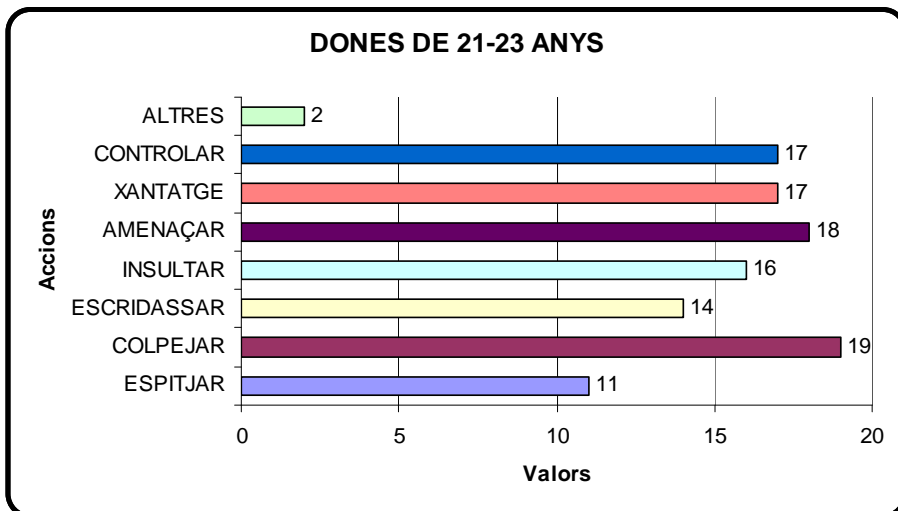
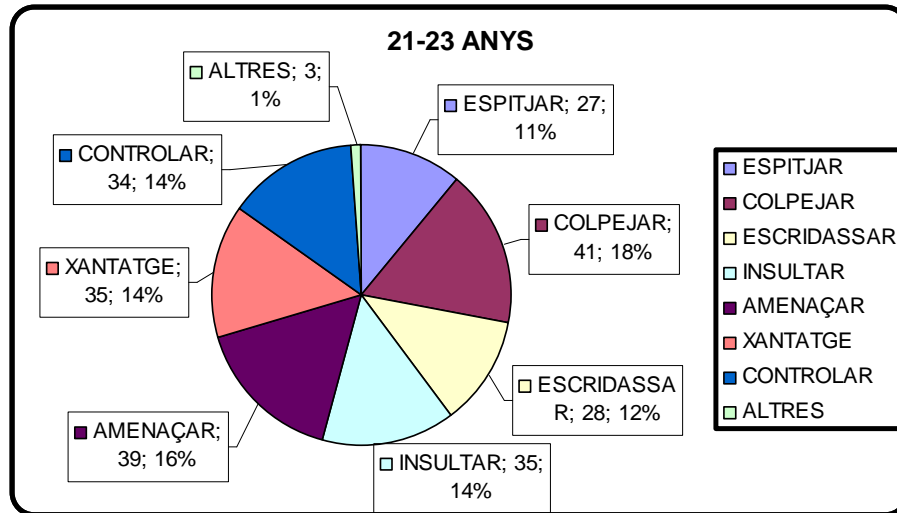

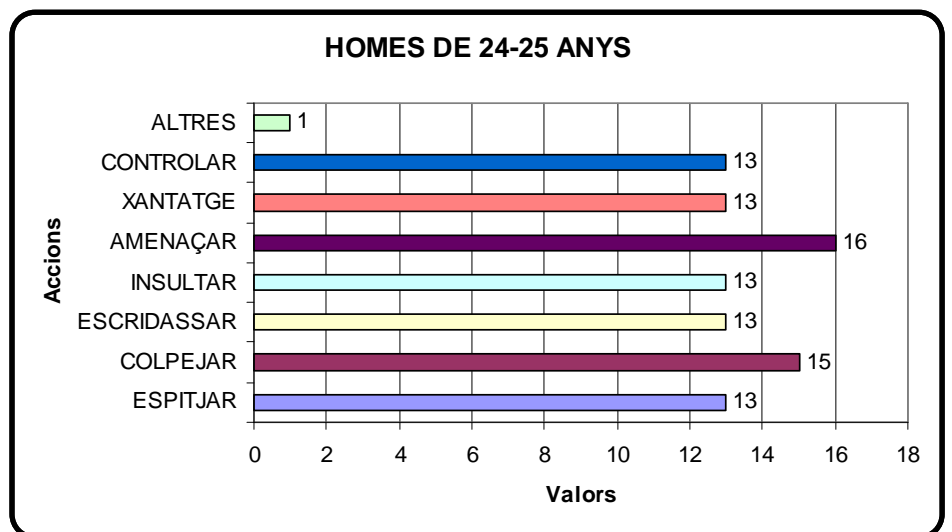
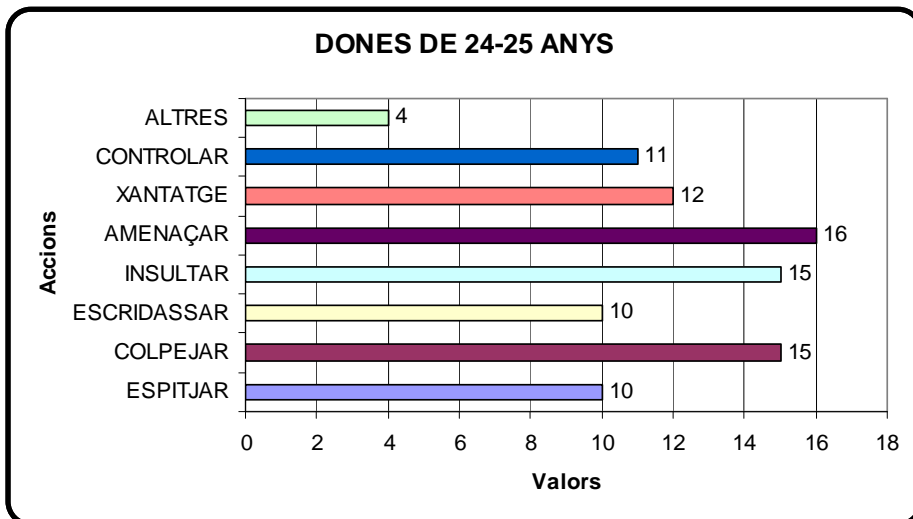
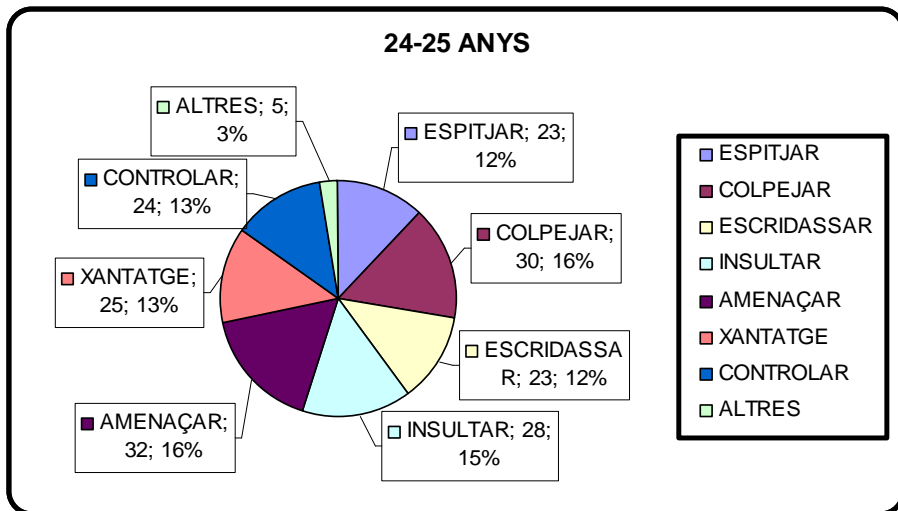

12. Què consideres com a acte violent?

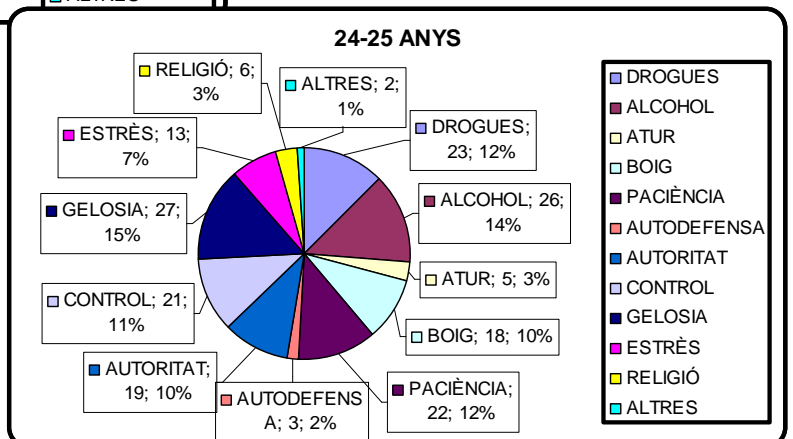
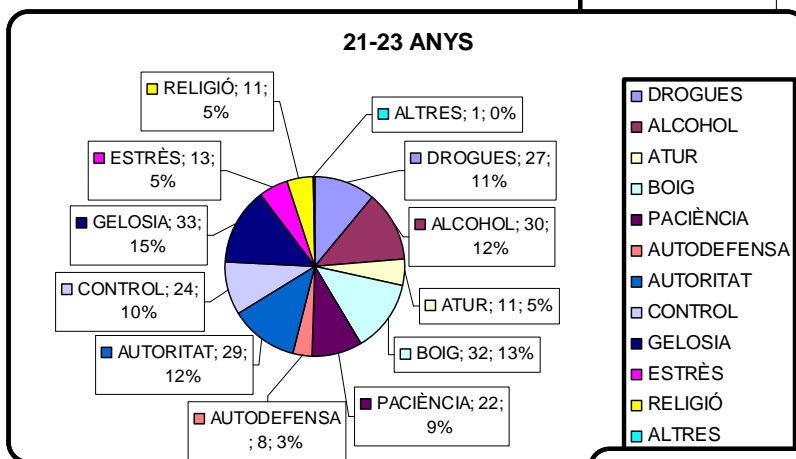
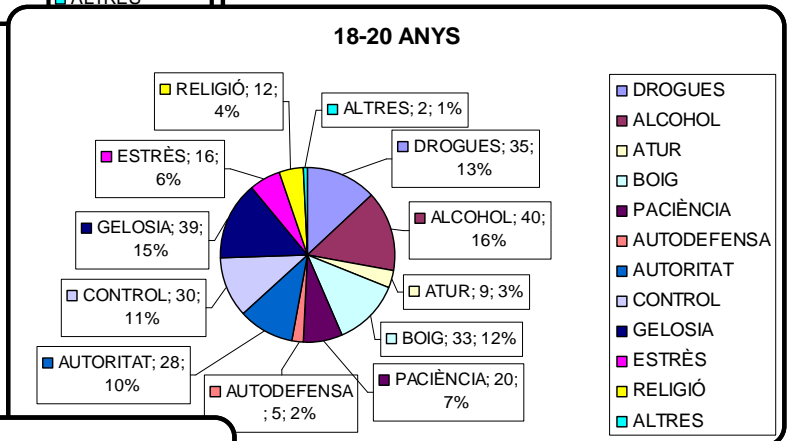
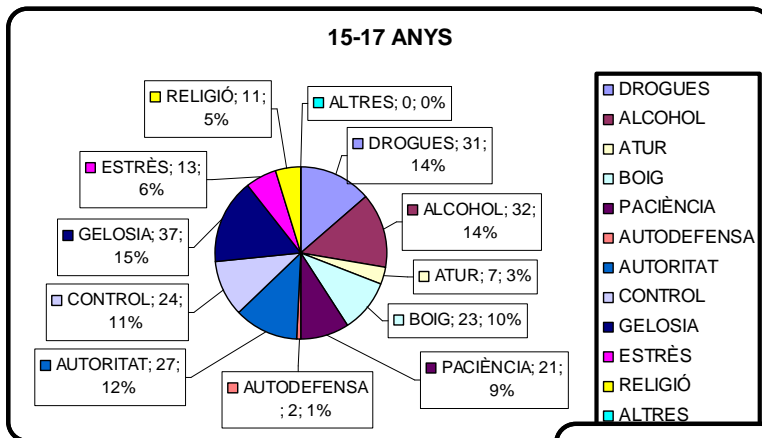

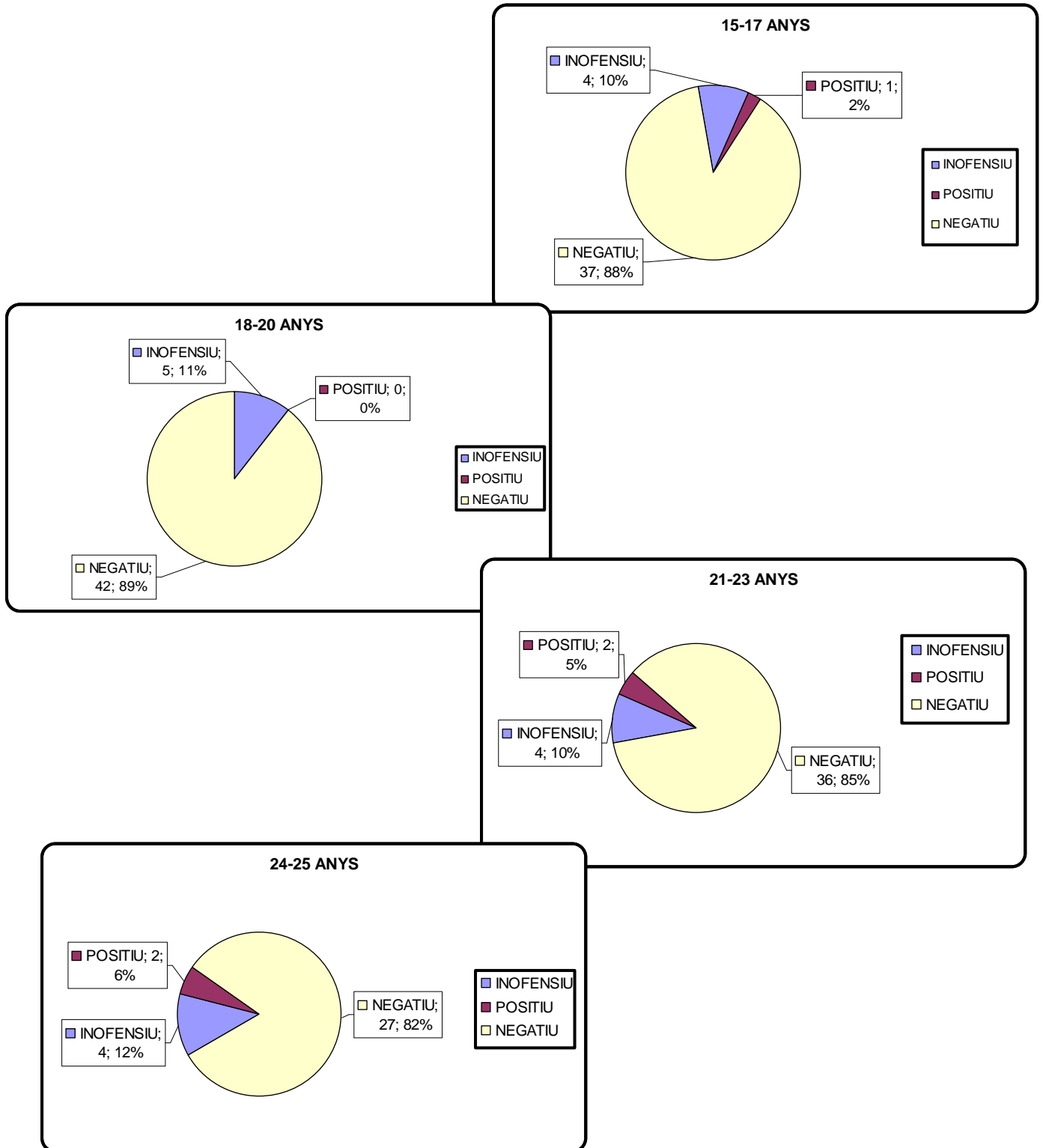

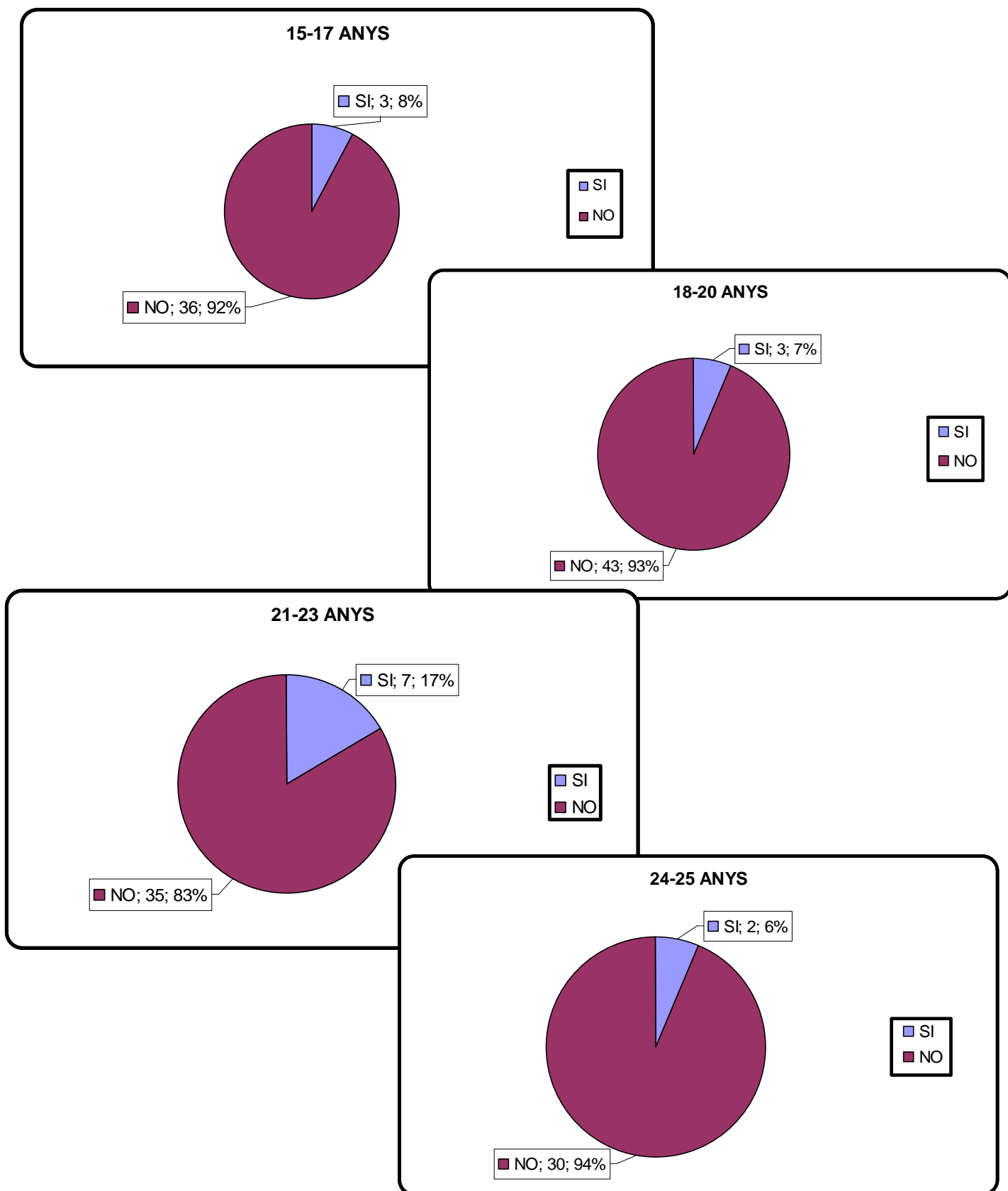
13. Quins d'aquests casos creus que són els causants de la violència dins la parella?

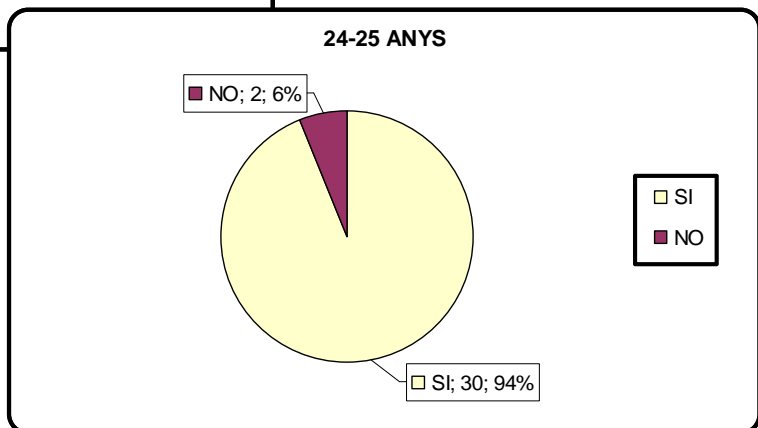
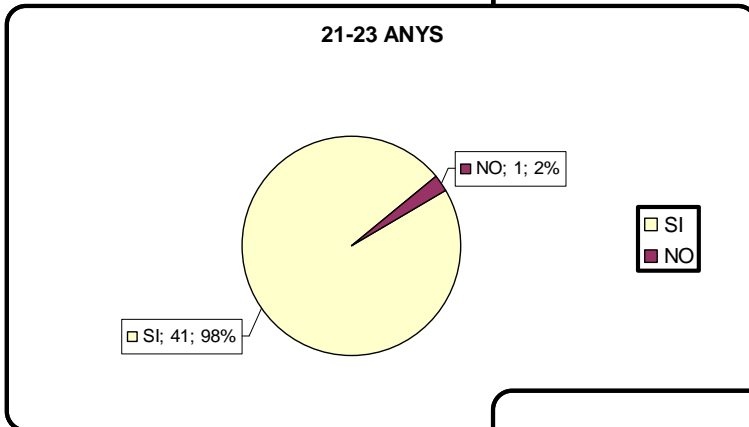
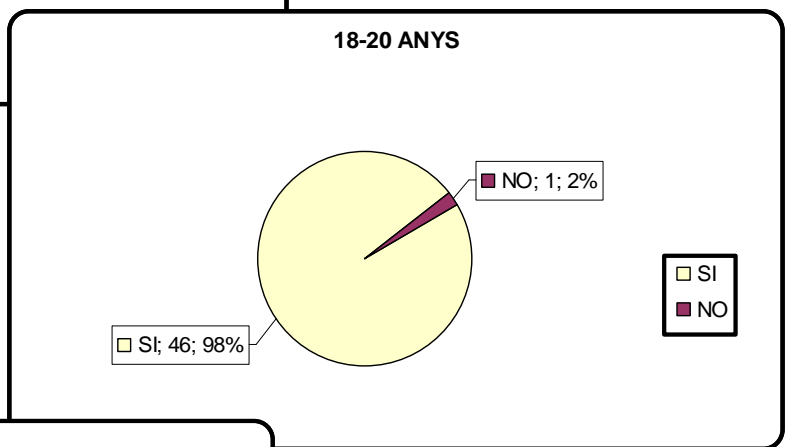
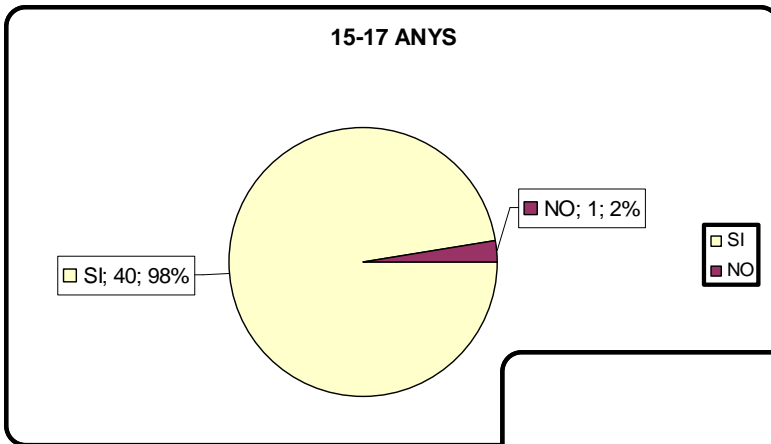
14. Consideres la gelosia com un sentiment:

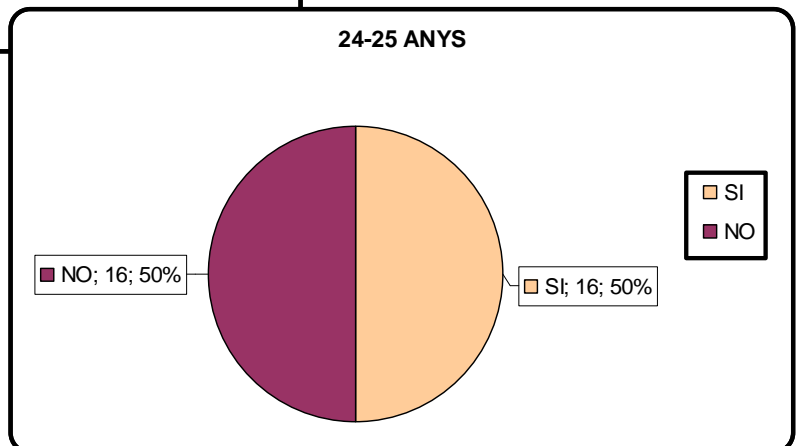
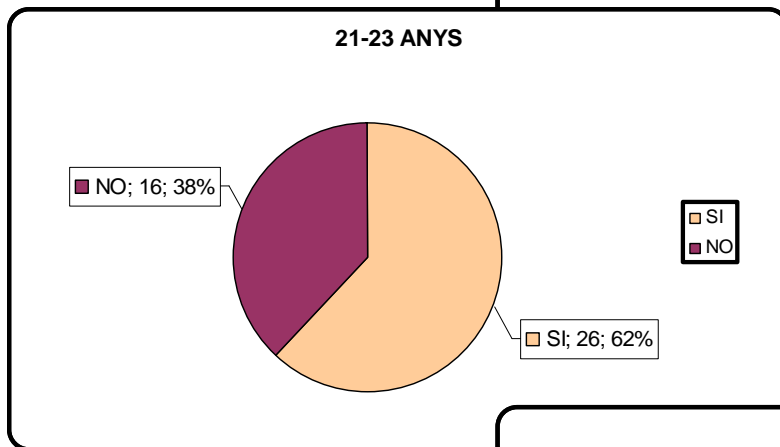
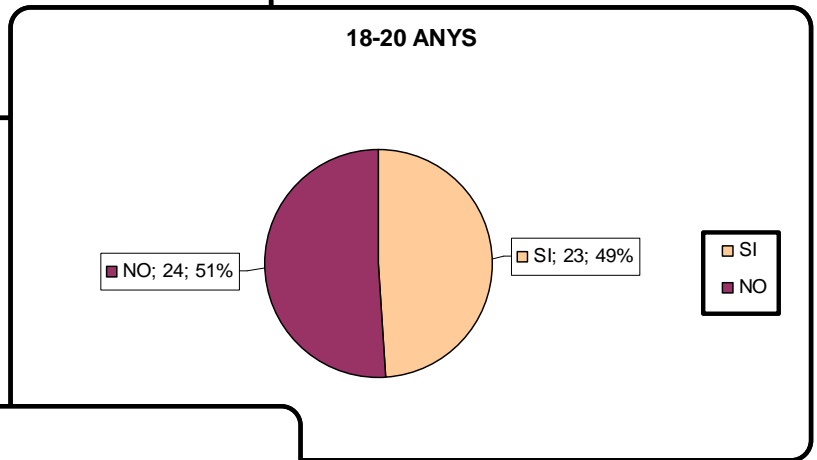
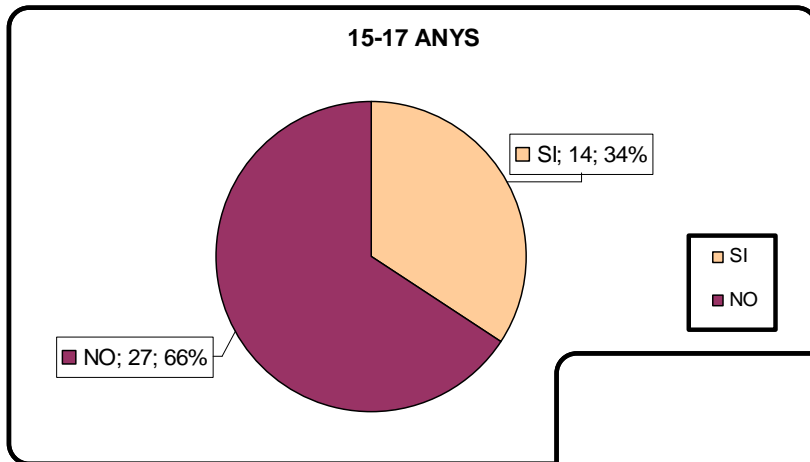
15. És inevitable la violència en una relació?

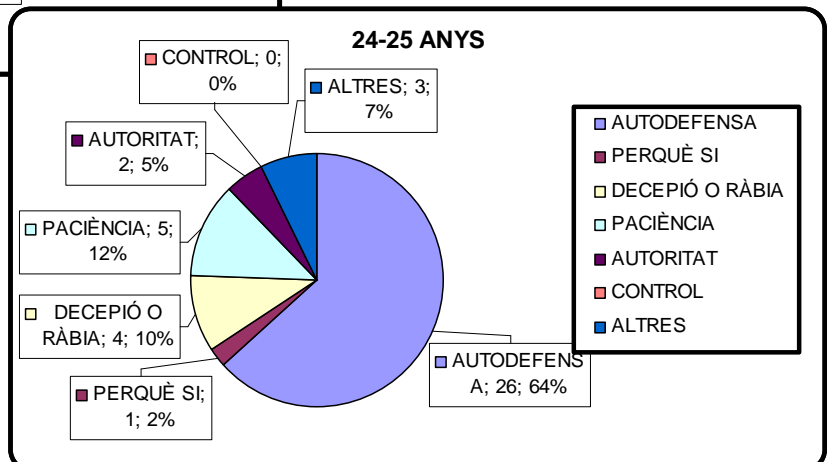
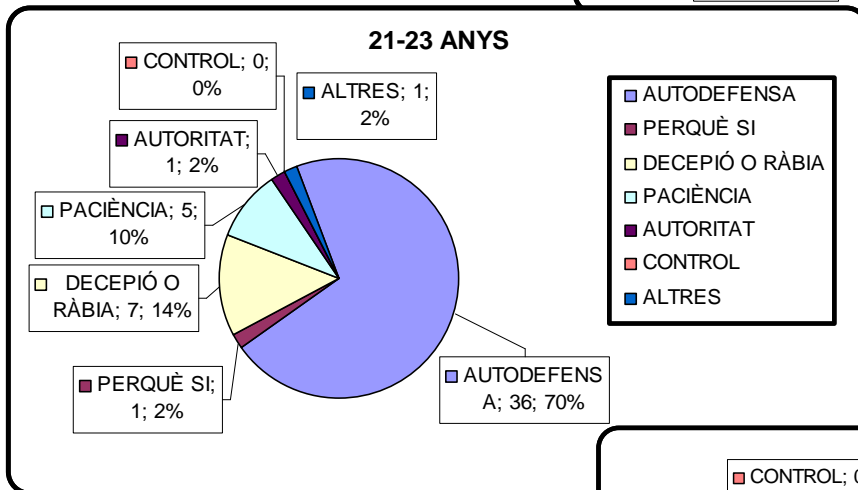
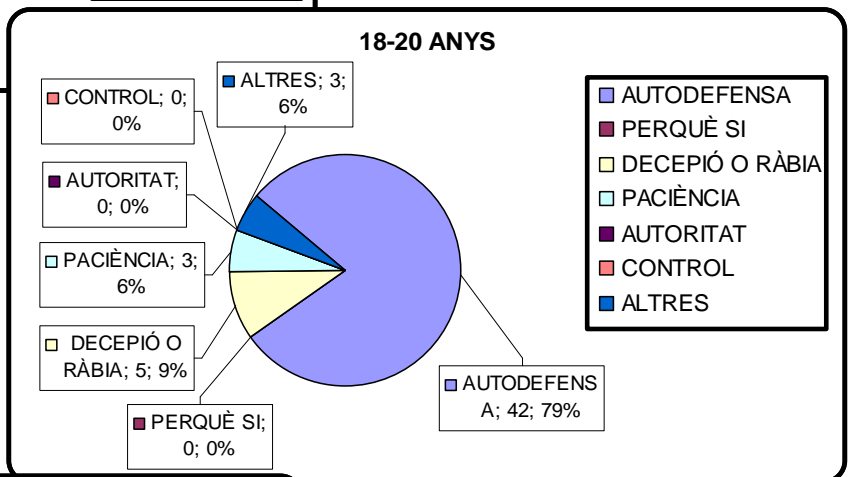
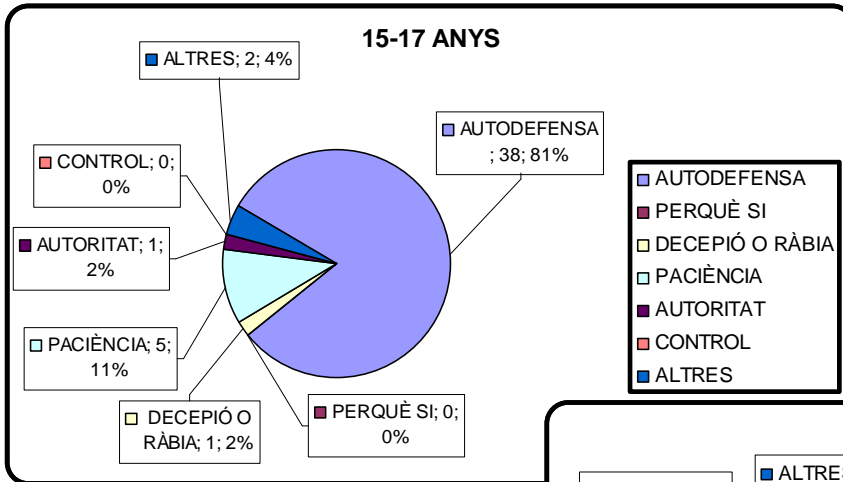
16. Has consumit mai alcohol?

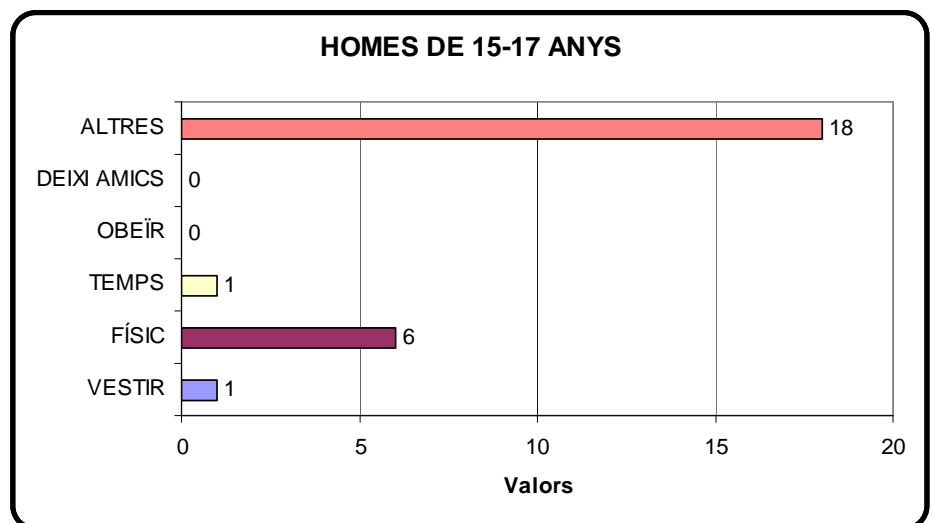
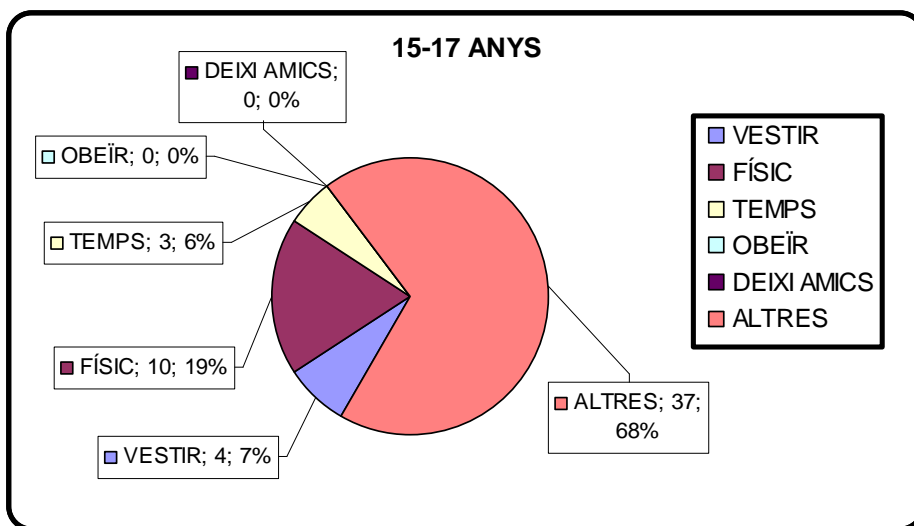
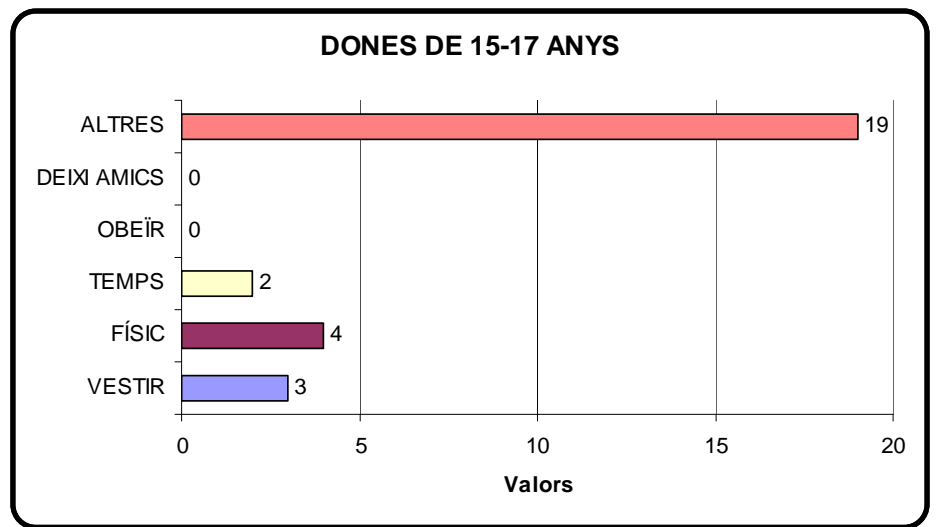
17. Has consumit mai drogues?

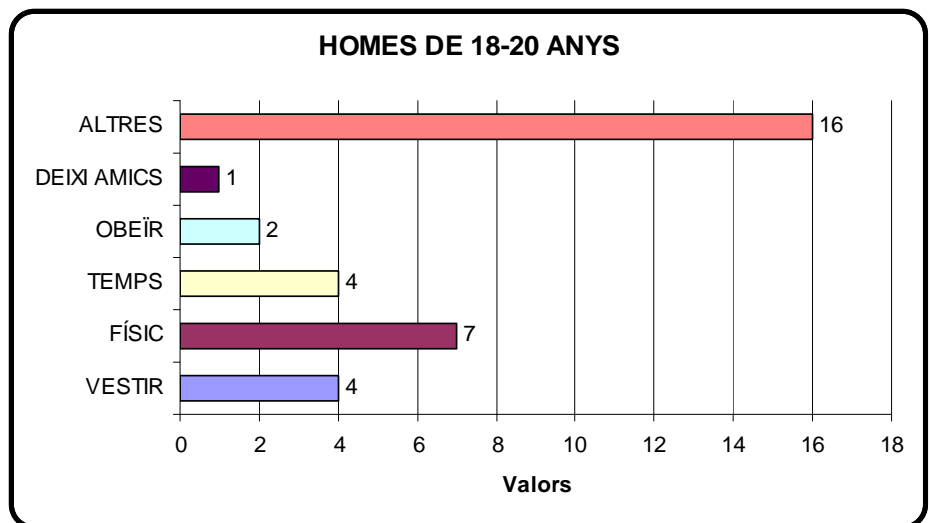
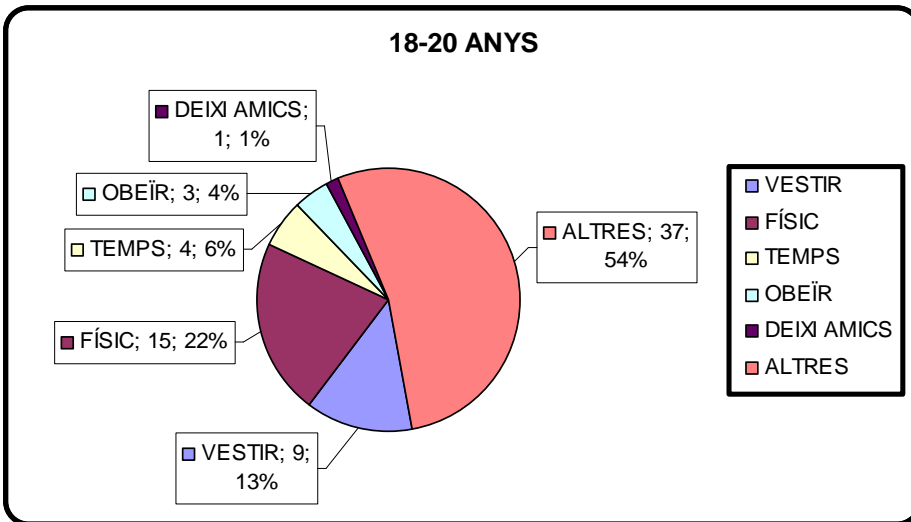
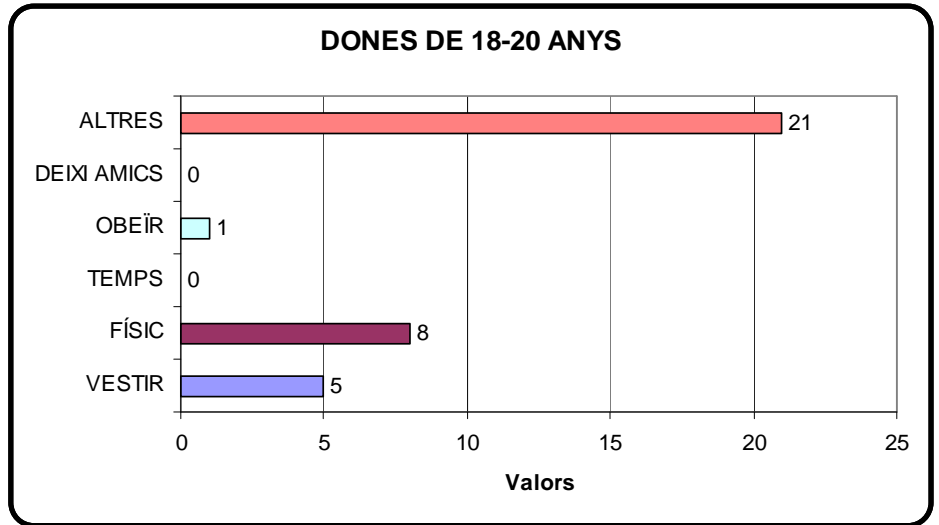

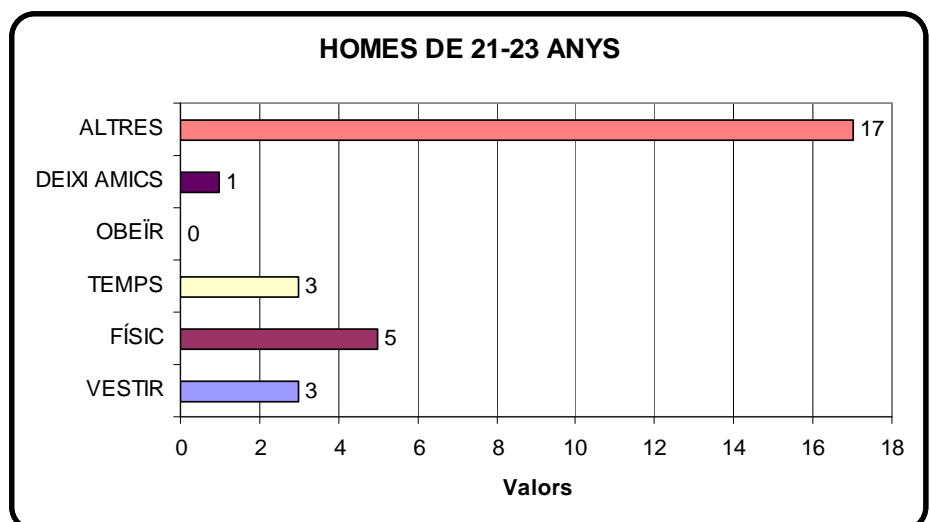
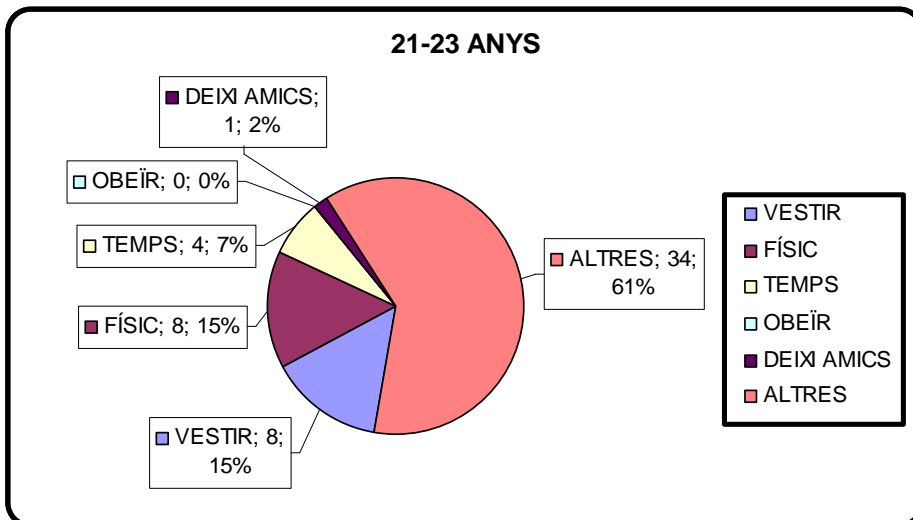
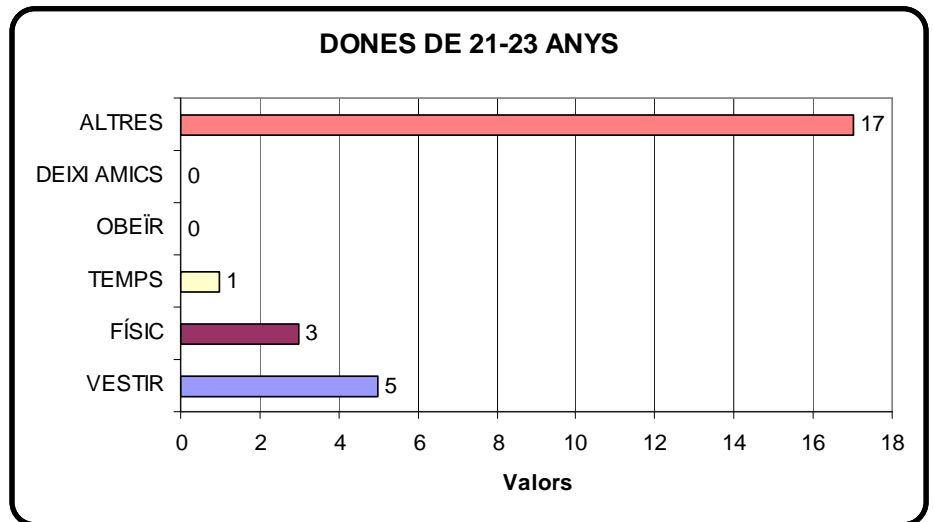
18. Faries ús de la violència:

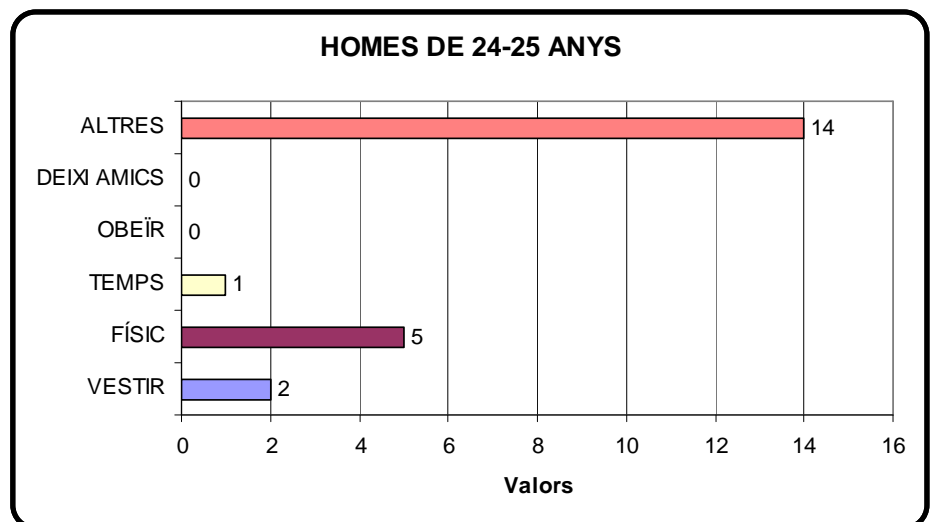
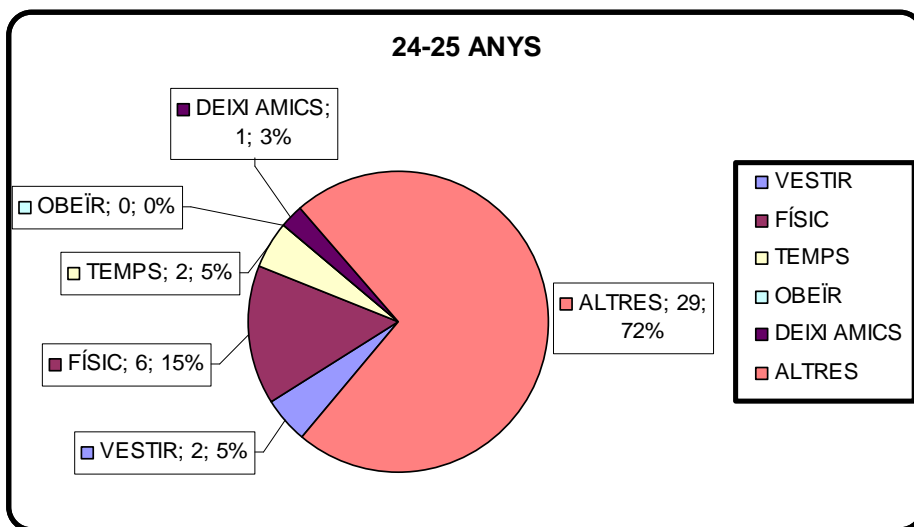
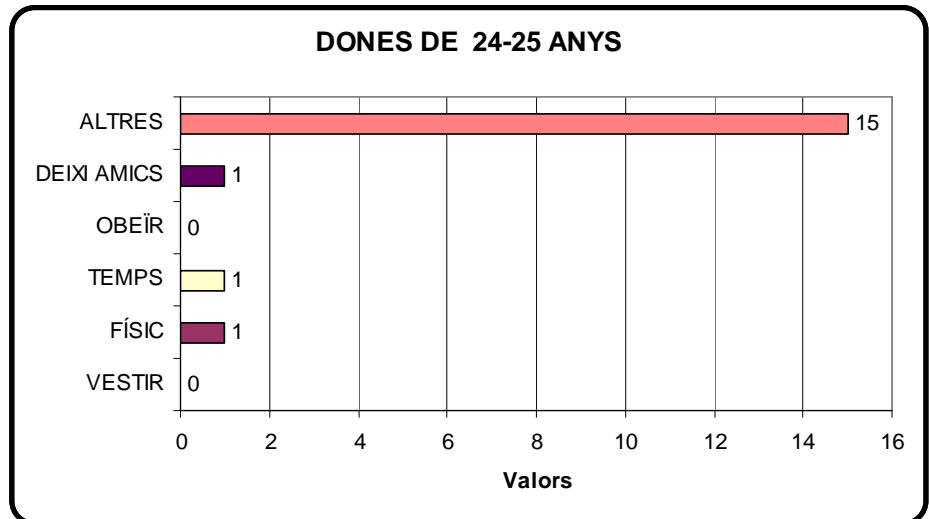

19. Per a tu és important en la teva parella:

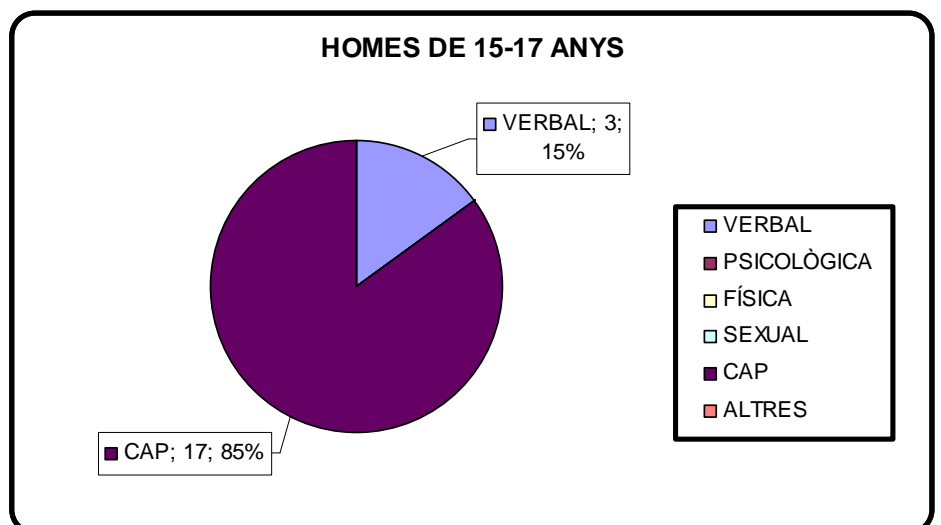
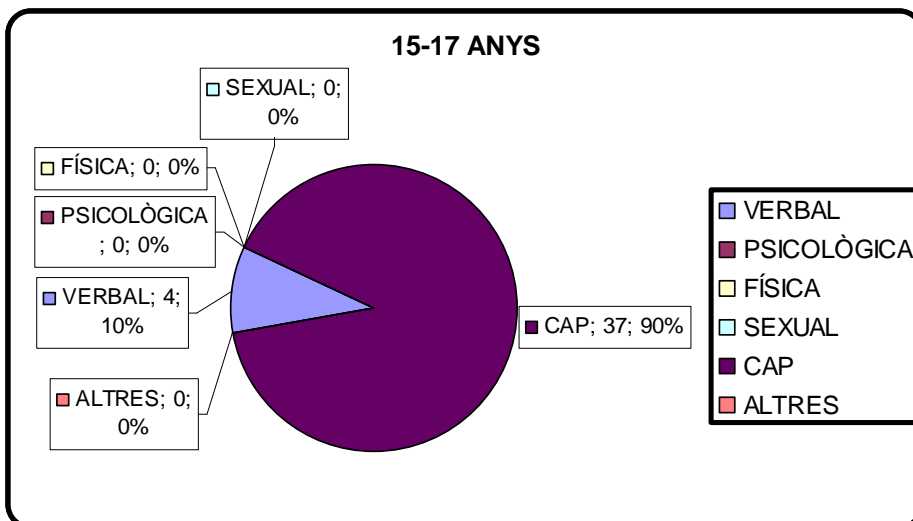
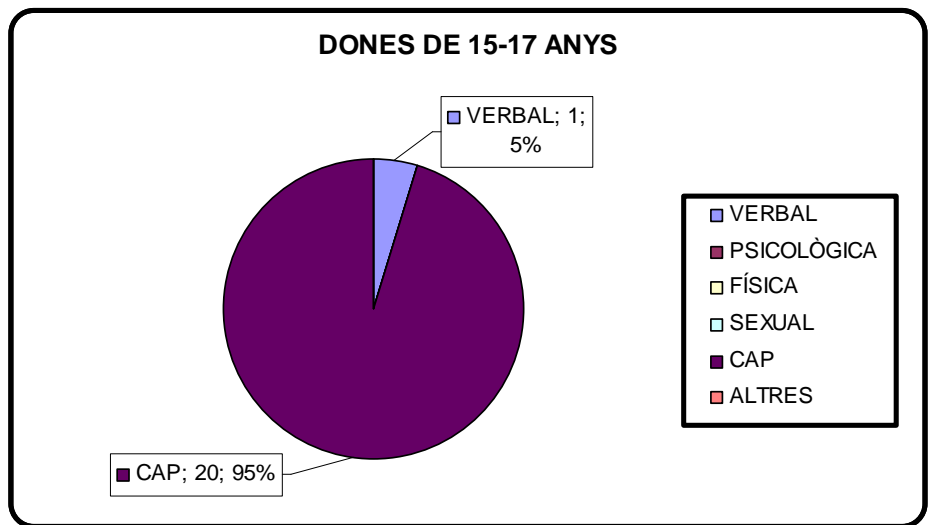

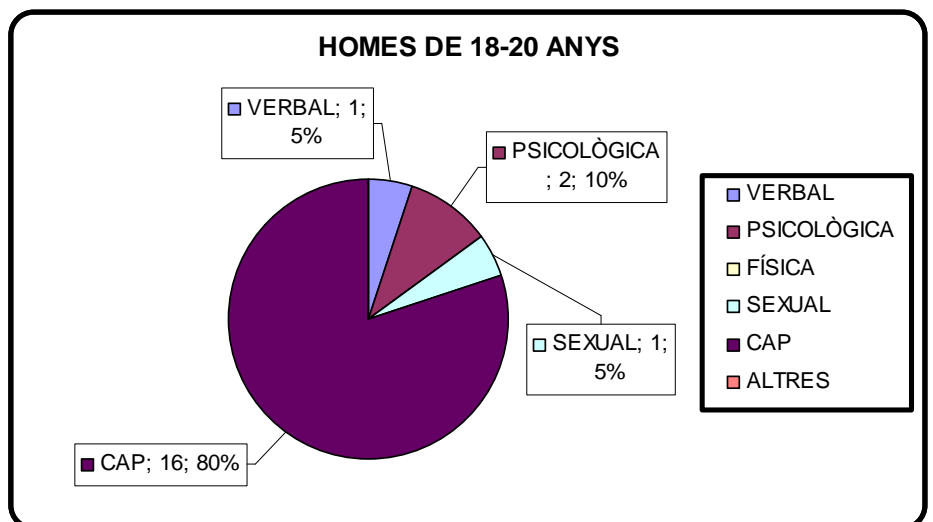
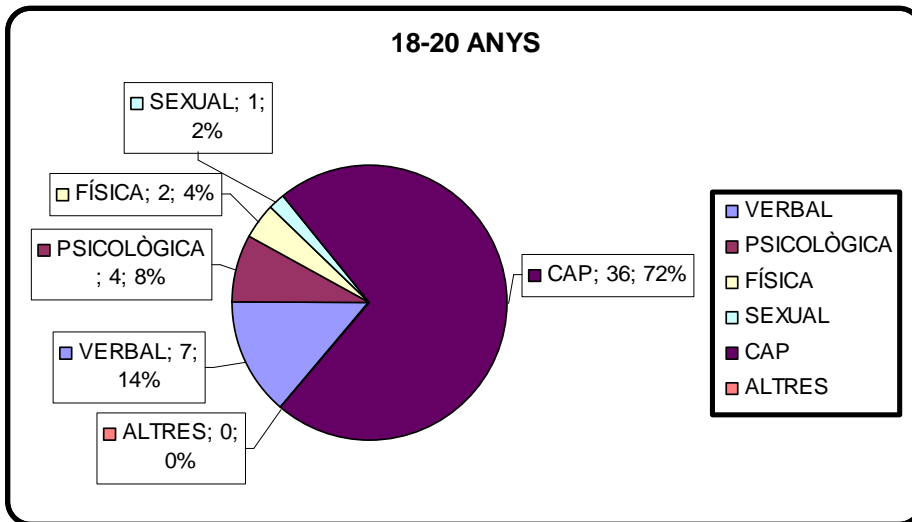
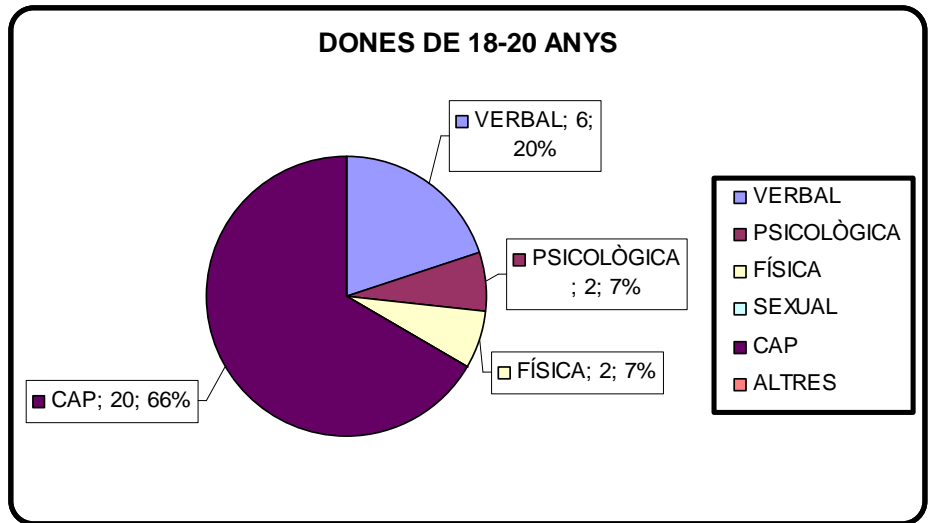

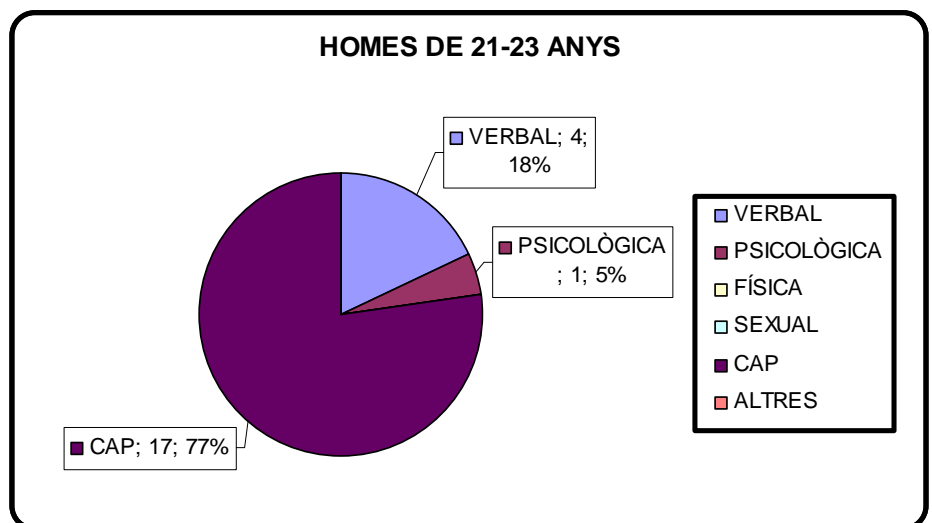
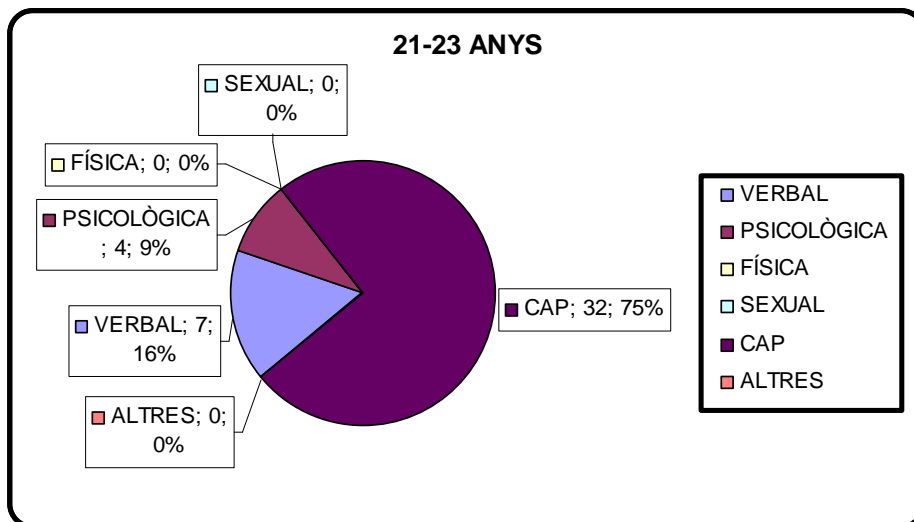
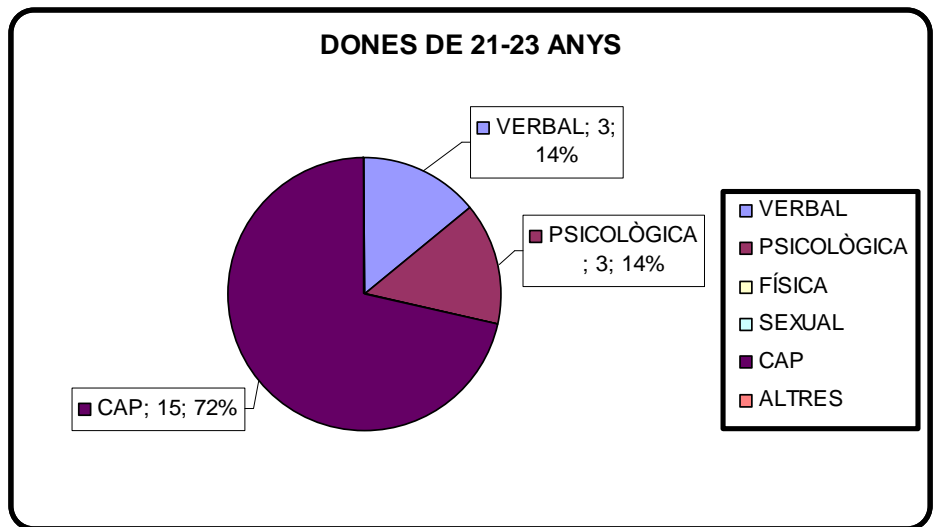

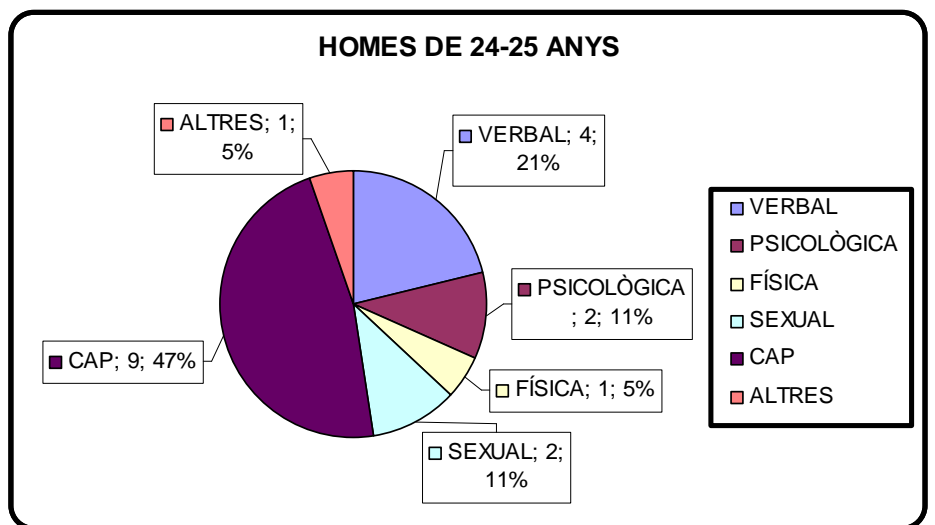
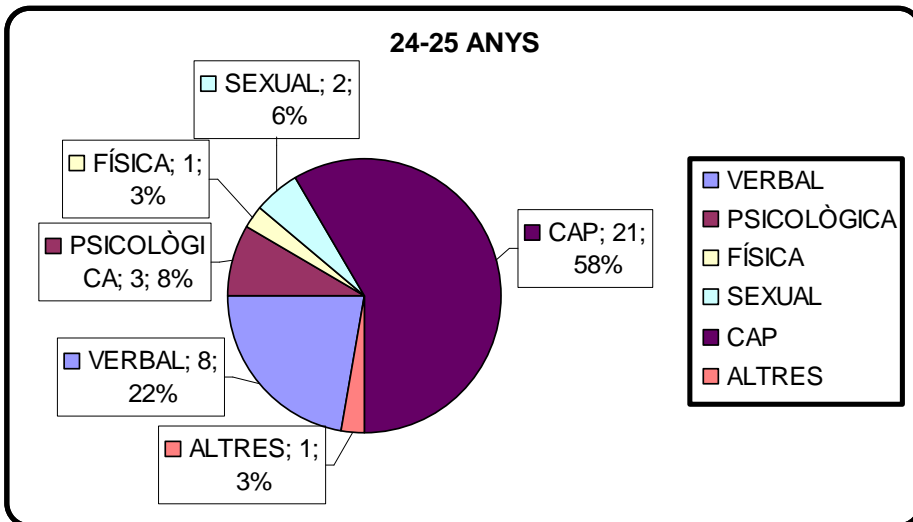
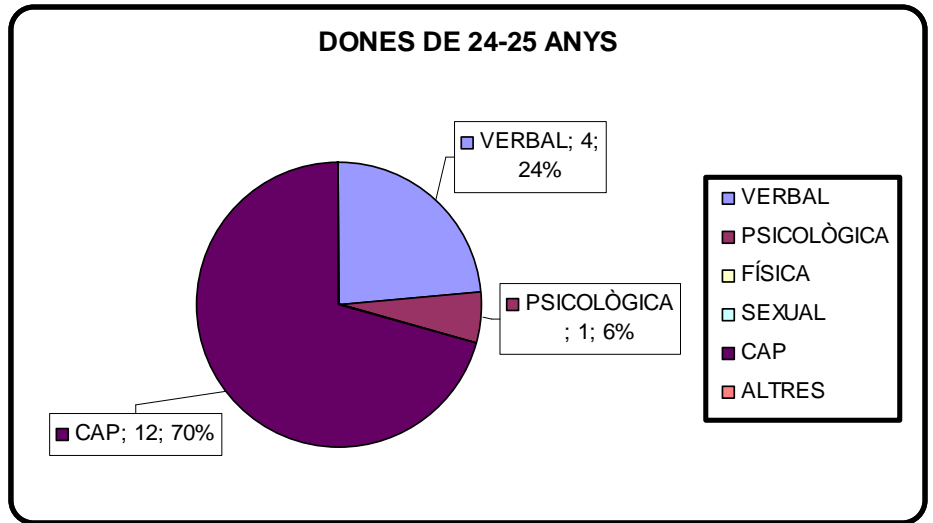

20. Quines d'aquestes accions has patit de part de la teva parella?

21. Alguna vegada t'han obligat a mantenir relacions sexuals en contra de la teva voluntat?

